

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Polština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 38 (12.363)

Trst, petek, 14. februarja 1988

TRST
559
(inje)
7096 AA
60100200
OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

Negotovi učinki preverjanja

SANDOR TENCE

RIM — Beseda preverjanje ima v italijanskem političnem besedišču res svojevrsten pomen. Slišimo in beremo jo vsaj že petnajst let in to vsakič, ko v državi nekaj ne gre, zlasti pa takrat, ko se vladni zavezniki kregajo med sabo in se ne morejo zediniti o tem ali onem problemu. Pisatelj Umberto Eco, ki se z veliko strokovnostjo ukvarja s pisanjem in s poročanjem javnih občil, ugotavlja, da je žargon, ki ga uporabljajo politiki (med te uvršča tudi sindikaliste in mnoge časnikarje) dejansko nerazumljiv širši javnosti. Med najbolj nerazumljive izraze uvršča pisatelj besede preverjanje, soočanje, konfrontacijo in izmenjavo mnenj, ki jih naši politiki dnevno trosijo iz rokava, zlasti po aferi, ki je sledila ugrabitvi ladje Achille Lauro. Eco še zdaleč ni kvalunkvist. Prav nasprotno je človek, ki od vedno trdno verjame v demokratični sistem in v strankarsko ureditev, opozarja pa na nevarne učinke nedavnih političnih dogajanj in na vse večji razkol med družbo in njenim političnim vrhom, med stvarnostjo in tem, kar se dogaja za zidovi rimskih palač in tajništev strank.

(Usodno?) preverjanje je sedaj pred vrati in gotovo Craxi, Martelli, De Mita, Spadolini, Forlani, Biondi in Nicolazzi ne bodo imeli lahkega dela. Zdrava pamet narekuje, da bodo zavezniki preverili stopnjo izvajanja vladnega programa in se sporazumeli za nadaljnje skupno delo do naravnega izteka zakonodaje, to se pravi do leta 1988. Žal pa ne bo tako in vladni program bo le obrobni argument, ki se ga bodo dotaknili koalicijski partnerji. V središču pozornosti bosta skoraj izključno vprašanji ali bo Craxi še dalje ostal predsednik vlade in ali bomo letos (morda celo maja ali junija) šli na predčasne politične volitve. Odnosi med socialisti in demokristjani so bili že precej časa zelo napeti, sedaj pa so nevarno prekorčili mejo strpnosti in normalne politične dialektike, kot zelo jasno pričča afeta Carniti. Skoraj vsak dan beremo goreče izjave in intervjuje tega ali onega vidnega voditelja KD in PSI, ki presegajo vsakdanjo polemiko in že preraščajo v žalitve in celo v obrekovanje. Težko je zato razumeti kako lahko škatoliški fašisti De Mita (Formica) še dalje shaja in sodeluje v koalicijski s »povprečnim komercialistom Formico« (Andreatta).

Socialisti skušajo na vsak način pred kongresom KD ošibiti De Mito in obdržati tudi vnaprej predsedstvo vlade ter za doseg tega cilja ob bellem dnevu podpirajo preživele (in redke) tajnikove nasprotnike, kot je npr. dorotejec Piccoli. De Mita pa jim odgovarja milo za drago in že nekaj mesecev zelo spretno podira verodostojnost Craxijeve vlade, predsednikov (nekdanji) optimizem in njegove ambicije po stabilnosti, ki že precej časa ni več sinonim učinkovitega vladanja.

Zato bo verjetno edino resnično »preverjanje« majski demokristjanski kongres, ki bi moral dokončno razkriti kaj hoče pravzaprav sekretar KD. Do takrat se lahko zgodi marsikaj, začeni z vladno krizo, ki bi verjetno paradoksalno okrepila prav Craxija ali pa odprla pot predčasnim volitvam. Negotovosti torej ne bo konca z bližnjim sestankom tajnikov petih strank, čeprav bolnik (večinska koalicija) po mnenju mnogih zdravnikov boleha za neozdravljivo boleznijo. Zato človek res ne ve ali je bolje podaljšati njegovo agonijo in na tihem upati v (čudežno) ozdravitev ali pa takoj poseči po evtanaziji.

O gradnji avtoceste od Razdrtega

NA 3. STRANI

Stopnjujejo se polemike med socialisti in demokristjani Na bližnjem političnem preverjanju razprava o vseh odprtih vprašanjih

RIM — Refren je postal že dolgočasen: po odobritvi finančnega zakona bo na vrsti politično in programsko preverjanje vlade in večine. Krščanska demokracija trdi, da še vedno v to verjame. Predsednik vlade pravi, da je na razpolago, seveda pod pogojem, da »pride do obnovitve solidarnosti«. Takoj pa dodaja, da je treba najprej preveriti voljo strank večine, da še vedno nadaljujejo s sedanjim zavezništvom; prvi preizkusni kamen je finančni zakon. Z drugimi besedami, Craxi je mnenja, da je treba preverjanje začeti s konkretni-

mi vprašanji in takih vprašanj je še kar precej.

Predvsem je tu »zadeva RAI«, kjer socialisti vztrajajo pri kandidaturi Carniti za predsednika ter prenašajo polemiko na drugo vprašanje, to je na pristojnosti generalnega direktorja, demokristjana Biagia Agnesa ter predlagajo omejitve njegovih pristojnosti s tem, da mu pridružijo nekakšen direktorij. To je dodatni »biser« k številnim kritikam na račun demokristjanov. Po seji strankinega vodstva je podtajnik PSI Martelli na tiskovni konferenci orisal stališče svo-

je stranke: »Mi,« je dejal, »ne bomo popustili niti za pod. Zadeva RAI je še povsem odprta in karte je treba še zaigrati. Tu ne gre za medstrankarski spor, za ostrino proti ostrini; tu gre za spor med KD in državnimi zakoni.« Covatta je nato pojasnil predlog o televizijski hiši: »Generalnemu direktorju bi bilo treba dodati tehnično strukturo, ki bi jo sestavljali vodilni kadri vseh strateških služb podjetja.« Med temi kadri je še kar precej socialistov. Nov polemični izpad, na katerega KD še ni odgovorila: stranka relativne večine je odložila

vse do preverjanja. Politični urad KD, ki se je ponovno sestal sinoči, name-rava namreč v preverjanju razpravljati o vseh vprašanjih, ki so še odprta in o katerih so teklo polemike vse te mesece. Po mnenju večine demokristjanskih voditeljev bi to lahko bila tudi priložnost za okrepitev vlade s tem, da bi »pregledali nekatere aspekte v njeni strukturi«. Galloni je časnikarjem pojasnil, da KD ne namerava odpreti krize, saj krščanska demokracija terja razčiščenje in ne krize.

Skratka, KD v tem trenutku ne postavlja vprašanja predsedstva vlade in je torej pripravljena na vodeno krizo, ob koncu katere bi potrdili Craxija za predsednika vlade. Demokristjansko pobudo naj bi izvedli s tem, da bi se najprej na dvostranskih pogovorih srečali tajniki strank vladne večine in ta prvi krog posvetovanj bi se lahko začel že prihodnji teden. Preverjanje naj bi tako privedlo do potrditve Craxija in petstrankarskega zavezništva do jeseni. Nato bi vse postalo zopet vprašljivo. Vendar pa terminsko določanje trajanja vlade Craxiju nikakor ne ustreza in odhod misel »solidarnostnega zavezništva«.

G. R.

Bencin cenejši za 20 lir

RIM — Bencin super stane od polnoči 1.280 lir liter, kot je odločil po predvidevanjih izvršni odbor medminterskega odbora za cene, ki ga je pocenil za 20 lir, v skladu s povprečnimi cenami v državah EGS. Enako sta se pocenila normalni bencin (na 1.230 lir), bencin brez svinca (na 1.305) in podobno bencin za kmetijstvo (305) in za ribištvo (280 lir liter). Ob tem je pristojni minister za industrijo Altissimo izrazil mnenje, da bi morali morebitne nadaljnje pocenitve, če bi cene nadalje padale, nadomestiti s povišanjem davka, kar bi pomagalo državnemu proračunu.

Dolar drsi k 1.600 liram

RIM — Nadaljuje se hitro drsenje ameriškega dolarja, ki se že bliža spodnji meji 1.600 lir v menjavi z italijansko liro, to se pravi vrednosti izpred skoraj 3 let. Včeraj je tečaj dolarja zdrknil na 1.603,50 lire in s tem izgubil kar 28 točk v zadnjih štirih dneh, v Zahodni Nemčiji pa je padel na 2.3546 marke, rekorden pa je bil padec v Tokiu, in sicer na komaj 183,50 jena za dolar. V tem gibanju je lira v bistvu ohranila nespremenjeno vrednost do drugih evropskih in svetovnih valut, opazno je pa napredovanje švicarskega franka, ki je včeraj veljal 822,10 lire.

Še zmeraj nasprotujoči si volilni izidi

Na Filipinih še umori predstavnikov opozicije

MANILA — Ne le zaskrbljujoče stanje na Filipinih postaja že groteskno. Tako že ves svet zna, da so volitve nepravilne, saj so slike tiskovnih agencij, kako parlamentarni uslužbenci odnašajo zaprte žare z glasovi in jih mečejo na smetišče, prebredle svet, po drugi strani pa Ronald Reagan poziva k potrpljenju, češ ukrepali bomo le, ko bodo znani uradni rezultati volitev.

Medtem pa postaja igra za kandidatinjo opozicije Corazon Aquino dokaj težka in krvava. Včeraj zjutraj so neznanci ubili druga dva vidna sodelavca Aquinove, tako da se sedaj predstavniki opozicije resno bojijo za življenje svoje voditeljice. Umor enega vidnejših predstavnikov opozicije Evelia Javiera je v tem primeru zgovoren, da plačani ubijalci ne gledajo svoji žrtvi v obraz.

Medtem pa se volilna farsa nadaljuje. Zadnji izidi po štetju kakih 66 odstotkov vseh glasov so seveda protislovni. Agencija Comelec, ki jo nad-

zoruje Marcosova stranka, daje sedanjemu diktatorju malo več kot 7 milijonov glasov, Aquinovi pa pol milijona glasov manj, medtem ko neodvisna agencija Namfrel popolnoma obrača rezultat in daje pol milijona glasov prednosti predstavnici opozicije.

Medtem pa se na Filipinih tudi nadaljuje besedna vojna. Aquinova spet napoveduje »državljsko neposlušnost« in se spet imenuje za moralno zmagovalko volitev, čeprav bi uradni izidi pokazali drugače. Voditeljica opozicije se je spomnila svojih 17 sodelavcev, ki so jih usmrtili zakrznani ubijalci v tednu po petkovih volitvah. Aquinova je stvarno analizirala položaj ter mirno izjavila, da se bo njen umirjen in ne zanesenjaški boj končal, ko ji bodo tako na Filipinih kot v ZDA uradni forumi dali, kar je njenega, v tem primeru priznali zmago na nedavnih predsedniških volitvah, pa čeprav bo še dolgo čakala, saj se ji ne mudi.

Začetek festivala

Sinoči se je v Sanremu začel tradicionalni 36. festival italijanske lahke glasbe. Sinoči so nastopili pevci skupine »Big«, na sliki pa vidimo najstarejšo in najmlajšo udeleženko festivala, Orietto Berti in Flavio Fortunato (Telefoto AP)

Predstavniki SFRJ Golob v Varnostnem svetu

Uresničiti načrt OZN o Namibiji

NEW YORK — Stanje na jugu Afrike terja odločno uresničevanje načrta Združenih narodov za Namibijo, podporo pravicam narodov in suverenih neuvrščenih držav prve vojne črte ter osvobodilnim gibanjem na jugu celine, je izjavil stalni jugoslovanski predstavnik v svetovni organizaciji veleposlanik Ignac Golob.

V govoru v Varnostnem svetu je kot razloge za takojšnjo in odločno akcijo navedel trpinčenje večinskega prebivalstva v tej državi ter agresijo ter zastraševanje sosednjih.

Južna Afrika poskuša destabilizirati vlade sosednjih neuvrščenih držav z agresijo, sabotažo ter urjenjem in financiranjem plačancev. Prav tako ima okupiran del Angole ter poskuša politično, gospodarsko in vojaško spodkopati vlade Mozambika, Lesota in Bocvane, Jug celine poskuša spremeniti v prizorišče blokovskega sočnanja.

Stalni jugoslovanski predstavnik v OZN je od Varnostnega sveta zahteval, da sproži usklajeno akcijo, s katero bo enkrat za vselej odpravil apartheid in agresiv-

no politiko, ki jo ta spodbuja. Če tega ne bomo storili, je opozoril Golob, pomeni, da smo pripravljeni zapreti oči pred dramatičnimi in nevarnimi dogodki, ki lahko privedejo do širšega požara.

Ko pozivamo k odločni akciji, ne vidimo nobene druge možnosti kot uresničitev načrta Združenih narodov za Namibijo in »slovitih obvezujočih sankcij proti Pretoriji na podlagi sedmega poglavja listine Združenih narodov, kot tudi vse podpore in pomoči državam prve bojne črte in Lesota, je rekel jugoslovanski veleposlanik in pozval države članice OZN, da se vzdržijo kakršnihkoli stikov z Južno Afriko ter podprejo osvobodilna gibanja na jugu Afrike.

Suverene in neuvrščene države na jugu Afrike potrebujejo mir, da bi se lahko posvetile lastnemu gospodarskemu in družbenemu razvoju. Jugoslavija bo nadaljevala z vso moralno, politično in materialno podporo boju za neodvisnost, samoodlobo ter svobodno izbrano pot razvoja narodov in držav na jugu afriške celine, je še rekel veleposlanik Ignac Golob. (dd)

Zdravniki grozijo z novo stavko

RIM — Sindikati družinskih zdravnikov in specialistov pri KZE grozijo s prekinitvijo storitev pred koncem meseca. Tako so sklenili včeraj, ko so napovedali stavkovno gibanje, ker je delovna pogodba zapadla že pred osmimi meseci a pogajanja še niso stekla. Prvo srečanje s predstavniki dežel in drugih ustanov, ki je bilo 23. decembra, se je končalo z obvezo ministra Degana, da bo v kratkem sklical nov sestanek, do katerega pa še ni prišlo. Minister, pravijo sindikati, ni ukrepal niti po pozivu predsednika vlade k pospešitvi pogajanj. Ministrstvo pa je v odgovor pojasnilo, da je v teku dogovarjanje s predstavniki dežel in krajevnih ustanov

Pomemben seminar o Jugoslaviji v Bologni

BOLOGNA — »Politični sistem in participacija v Jugoslaviji«, to je naslov strokovnega seminarja Inštituta Gramsci za deželo Emilia-Romagna, ki se bo odvijal danes in jutri v Bologni. Pobuda je sad sodelovanja italijanskega inštituta z nekaterimi jugoslovanskimi in univerzitetnimi ustanovami, med predavatelji in med poročevalci pa je tudi več strokovnjakov iz Furlanije-Juljske krajine.

Med glavnimi poročevalci na seminarju je tudi tržaški zgodovinar in predsednik Narodne in študijske knjižnice Jože Pirjavec, ki bo govoril o »sovjetskih letih« v Jugoslaviji (1945-1948). Svojo navzočnost v Bologni pa sta zagotovila tudi ravnatelj SLORI prof. Darko Bratina, Ravel Kodrič, časnikar Frane Barbieri, ravnatelj tržaškega Inštituta za proučevanje vprašanj vzhodne Evrope (ISDEE) Tito Favaretto, politolog Giorgio Galli, zgodovinar Adriano Guerra in številni drugi. (st)

Po izročitvi jugoslovanskim oblastem

Vojnemu zločincu Andriju Artukoviću bo v kratkem sodilo zagrebško sodišče

BEOGRAD — Vojnemu zločincu Andriju Artukoviću, ki so ga v sredo izročili jugoslovanskim pravosodnim organom, bodo sodili po rednem postopku pred okrožnim sodiščem v Zagrebu. Ta postopek se je praktično že začel z njegovo izročitvijo in vročitvijo sklepa o priporu. Tanjug poroča, da se bo sojenje začelo takoj ko bodo izvedli priprave, katerih dolžina bo odvisna od pristojnega sodišča in možnih proceduralnih postopkov, ki jih dovoljuje zakon in ki lahko vplivajo na roke.

Kot je znano, bodo Andriji Artukoviću sodili za najtežja kazniva dejanja — za vojne zločine proti civilnemu prebivalstvu in vojne zločine proti vojnim ujetnikom. Postopek bo tekel po veljavnih jugoslovanskih zakonih. Zločincu Artukoviću bodo sodili tako, kot vsaki drugi osebi, ki bi bila obtožena za taka kazniva dejanja iz skupine deliktov proti človečnosti in mednarodnemu pravu. Za taka dejanja jugoslovanski kazenski za-

kon predvideva zaporno kazen najmanj pet let zapore do smrtne kazni.

Kot se je izvedelo, so Artukoviću določili dva branilca po službeni dolžnosti, ki morata biti po jugoslovanskih predpisih jugoslovanska državljanja. Artuković ali njegova družina lahko ohranita ta dva branilca ali po lastni izbiri imenujeta druge.

Izvedelo se je tudi, da so Artukoviću omogočili tak položaj, ki ne more škodovati njegovemu zdravstvenemu stanju. Kot je znano, je ameriška stran upoštevala Artukovićevo zdravstveno stanje, ko se je odločila za njegovo izročitev in ocenila, da omogoča vodenje postopka.

Zdaj za Artukovićevo zdravje skrbijo jugoslovanski zdravniki. Tanjug piše, da bo sojenje Andriji Artukoviću javno. Če bo sodišče določilo, bodo posamezni deli sojenja lahko tekli brez navzočnosti javnosti, kar dovoljuje zakon v jugoslovanski in drugih zakonodajah. (dd)

Komentarji v vsem svetu

»Odgovoren je za umor 700 tisoč ljudi«

V bistvu pozitivni odmevi v tujem tisku

BEOGRAD — »Zdaj je jasno, kam grem,« je zaupal ameriškim spremljevalcem ustaški zločinec Andrija Artuković, ko so se na Jatovem letalu na letališču Kennedy prižgali dvojezični napisi v angleščini in srbohrvaščini.

Pot do izročitve Artukovića je bila predolga, vendar je na koncu le rodila rezultate oziroma odločitev, ki drugačna tudi ni mogla biti. S temi besedami je komentiral Artukovićevo izročitev načelnik za izročitve v ameriškem pravosodnem ministrstvu Murey Stein, človek ki je od aretacije Artukovića jeseni leta 1984 diskretno delal na njegovem primeru.

Kadarkoli pride, pravica ne zamudi, je izjavil na novico o izročitvi dekan »Wiesenthalovega centra« v Los Angelesu Rabin Hayer.

Kot svojevrstno zanimivost so novinarji zapisali, da je tega nacističnega vojnega zločince, ki je odgovoren za smrt več kot 700.000 ljudi, pred ameriškim sodiščem in javnostjo branil ameriški žid. Vodja skupine Artukovićeveh branilcev odvetnik iz Los Angelesa Garry Fleischman, ki je med procesom, pa tudi kasneje, ko je postalo jasno da je primer izguhljen, trdil, da so obtožbe proti njegovemu varovancu »iz političnih pobud« in se pritoževal tudi ko je bil njegov varovanec že v letalu.

Kuwaitška tiskovna agencija opozarja, da ima primer Artuković poseben pomen za Jugoslavijo in Evropo in dodaja, da je sodišče v Los

Angelesu potrebovalo dve leti, da je sprejelo odločitev o izročitvi zločince iz druge svetovne vojne.

Kitajska tiskovna agencija Sinhua piše, da so zločince Artukovića Američani izročili Jugoslaviji, da bi mu sodili za pokol več kot 700.000 ljudi med drugo svetovno vojno. »Izročeni balkanski krvniki« je naslov v več pariških časopisih, ki sporočajo o Artukovićevi izročitvi. Liberation, ki navaja njegove zločine med drugo svetovno vojno piše, da so ustaši organizirali tudi »staka« tekmovanja, na katerih so tekmovali, kdo bo v krajšem času zaklal večje število taboriščnikov.

Tudi veliko število britanskih časopisov, radiotelevizija in radijske postaje objavljajo informacije o izročitvi vojnega zločince Andrije Artukovića jugoslovanskim oblastem. Times piše, da se je končala dolgotrajna pravna bitka in da bodo zdaj Artukoviću, ki je obtožen za umor 700.000 ljudi med drugo svetovno vojno, sodili v Jugoslaviji.

Daily Telegraph piše, da gre za Artukovića, ki je kot zloglasni nacistični vojni zločinec pred osvojitvijo Jugoslavije pobegnil v Ameriko.

Guardian pa ugotavlja, da se je Andrija Artuković kar 38 let upiral zahtevam jugoslovanske vlade za izročitev in navaja njegove zločine. Pri tem piše, da je »balkanski Himmler« obtožen za smrt 700.000 ljudi, vključno žensk in otrok. (dd)

V Firencah pogreb Landa Contija

FIRENCE — Ogromna množica se je včeraj poslovala od bivšega florentinskega župana Landa Contija, zadnje žrtve terorizma. Pogrebne svečanosti, ki se je odvijala s civilnim obredom kot je že običajno za vse vidne predstavnike republikanske stranke, so se poleg krajevnih oblasti udeležili predsednik vlade Craxi, republikanski tajnik minister Spadolini in tajnik liberalne stranke Biondi. Pogrebna svečanost je bila zelo kratka: nagovor župana Bogianckina in izvedba znanega zborovskega odlomka iz Verdijevega Nabucca.

Preiskava o umoru se medtem nadaljuje. Preiskovalci so čedalje bolj prepričani, da je šlo res za zločin rdečih brigadistov, vendar zaenkrat še ne izključujejo drugih možnosti, med katerimi je tudi hipoteza, da bi šlo za poskus mafije, da odvrne pozornost od palermškega procesa.

Na procesu zaradi septembrskih izgrediv

V Idriji doslej odsotni trije glavni pobudniki

IDRIJA — Za ta teden se je na idrijski enoti temeljnega sodišča iz Nove Gorice končala glavna obravnava zoper 21 obdolžencev udeležbe v septembrskih izgrediv. Sodišče je v okviru skrajšanega postopka zaslišalo 18 od 21 obdolžencev in večino prič. Glavna obravnava se bo po krajši prekinitvi nadaljevala v ponedeljek z zaslišanji med sodnim postopkom na novo predlaganih prič. Člani senata bodo skušali še pred koncem glavne obravnave zaslišati tudi preostale tri obdolžence, ki se vabilu na obravnavo niso odzvali. Gre za tri delavce iz Bosne in Hercegovine, ki so bili, kot se je izkazalo iz dosedanjih izpovedi obdolžencev in prič, tudi pobudniki septembrskih izgrediv v Idriji. (dd)

V Haitiju demonstrirajo proti novemu režimu

PORT AU PRINCE — Haiti po begu diktatorja Duvaliera niha med evforijo in stvarnostjo. V glavnem mestu Port au Prince se niso niti pogla veseljačenja, ko so včeraj ljudje že demonstrirali pred vladno palačo ter zahtevali odstranitev iz začasne vlade vseh tistih, ki so se kompromitirali z diktatorskim režimom »Baby Doc« in njegovega očeta.

Sedanji začasni predsednik civilno-vojaškega odbora, ki vodi državo, general Henri Namphy, je že javno podvomil, da so bile njegove izbire pravilne. Ljudje so predvsem zahtevali odstop bivšega dolgoletnega ministra za javna dela Alixa Cineasa, nato bivšega ministra za industrijo

in trgovino Odonu Fenedorja in bivšega državnega tajnika za informacijo Georgesa Valcina. Stanje v otoški državi je še precej nejasno, saj bo komaj umeščeni režim, čeprav začasen, nekaj časa še vztrajal.

Bivši diktator, naduti 34-letni Jean-Claude Duvalier, ki je dne 7. februarja zbežal iz Haitija v Francijo, pa medtem noče sprejemati nove stvarnosti. Trenutno se z družino nahaja v malem turističnem kraju Talloires pri Grenobleu v Savoiji in čaka na odhod v tisto državo, ki ga bo pač hotela sprejeti.

Do sedaj ga je cela vrsta držav že odbila, tako da so tako ZDA kot Francija v veliki zagati.

Za SZ je Šaranski še vedno izdajalec

MOSKVA — Po mnenju predstavnikov ameriškega zunanjega ministrstva naj bi sovjetske oblasti v kratkem izdale najožjim sorodnikom Anatolija Šaranskega dovoljenje za odhod iz države. Isto trdi tudi ameriški časnik »Washington Post«, ki dodaja, da predvideva izmenjava vohunov med Vzhodom in Zahodom izrecno tudi najbližje sorodnike.

Potem ko so v torek sovjetske oblasti izpustile na svobodo disidenta Šaranskega, ki je bil leta 1978 obsojen na 13 let ječe zaradi vohunstva v prid CIA, je slednji že dosegel svojo ženo Avital v Izraelu.

Čeprav so ZDA vedno odločno zatajevale, da bi bil disidentski matematik Šaranski, ki je leto pred svojo aretacijo ustanovil skupino za spoštovanje helsinških sporazumov, vohun, pa so sovjetske oblasti prepričane v to dejstvo.

Predstavnik sovjetskega zunanjega ministrstva Valerij Sukin je namreč poudaril, da je Šaranski »izdajalec« in je ostro kritiziral ves prah, ki so ga okoli tega dvignile ZDA in Izrael. »Slednji naj raje prizna pravice Palestincem,« je svoj poseg zaključil Sukin.

Z izmenjavo stališč sklenjena prva faza

Pogovori Baban-Cheysson o sodelovanju SFRJ z EGS

BRUSELJ — Trgovinski režim sodelovanja Evropske gospodarske skupnosti in Jugoslavije je bil glavna tema osrednjih bruseljskih pogovorov med komisarjem EGS za Sredozemlje Claudom Cheyssonom in članom jugoslovanske vlade dr. Ljubomir Babanom. Dr. Baban je v Bruslju vodil jugoslovansko delegacijo, ki je končala prvo fazo pogajanj z evropsko dvanajsterico.

Med pogovorom je dr. Baban Cheyssona seznanil s pripravami Jugoslavije na pogajanja z EGS in s prizadevanji za gospodarsko stabilizacijo. Opozoril je, da je Jugoslavija v zadnjem času dosegla pozitivne gospodarske rezultate, kot so rast industrijske proizvodnje, presežek v pla-

čilni bilanci, redno odplačilo tujih posojil in uspešen konec pogajanj z Mednarodnim denarnim skladom. Baban je dodal, da Jugoslavija pričakuje, da bo EGS podprla ta prizadevanja in da bo spremenila svojo dosedanjio politiko samo neznatnega zboljšanja odnosov do Jugoslavije.

Cheysson je ocenil, da so jugoslovanska gibanja v celoti zadovoljiva, vendar je dodal, da sta po njegovem mnenju stopnji inflacije in nezaposlenosti še vedno visoki. Tudi tokrat je poudaril načelnost zunanje politike Jugoslavije in pomen njenega mednarodnega položaja ter rekel, da bi to morale vse države EGS upoštevati in Jugoslaviji dati podporo. (dd)

Srečanje z zastopniki Tita Okella v Sudanu

Museveni išče spravo v Ugandi

Poslanici Thatcherjeve in kenijskega predsednika Moi

NAIROBI — V Kampali so zabeležili prvi državniški obisk po prihodu Musevenija na oblast, kajti na enodnevnem obisku je bila britanska ministrica za zadeve Commonwealtha Linda Chalker, ki je na turneji po afriških državah. Chalkerjeva je Museveniju izročila poslanici britanske premierke Thatcherjeve in kenijskega predsednika Moi in izrazila pripravljenost Britanije glede pomoči pri gospodarski obnovi Ugande.

Predsinocnim so čete nacionalne odporiške vojske (NRA) osvojile severovzhodno mesto Soroti in sedaj menda kontrolirajo 24 od skupaj 33 okrožnih središč. Hkrati z vojaško ofenzivo so v Kampali sprožili politično ofenzivo za nacionalno spravo. V ta sklop sodijo Museveni-jevi pogovori s petimi višjimi in visokimi oficirji bivšega režima generala Tita Okella (med njimi je bil tudi bivši šef generalštaba general Zeddy Maruru), katerim so zagotovili, da so vsem nekompromitiranim osebnostim odprta vrata za sodelovanje z novo oblastjo.

Zanimiva je tudi Musevenijeva diplomatsko-politična akcija v sosednjem Sudanu. V Džubi so se namreč kon-

čali pogovori med delegacijo iz Kampale in predstavniki odstavljene vlade in vojaškega sveta, v kateri pa ni bilo generala Tita Okella, za katerega nekateri domnevajo, da se je vrnil v Ugando. Po zadnjih podatkih je v južnem Sudanu okrog četrtil milijona ugandskih beguncev, ki jih skušajo prepričati, da se lahko mirno vrnejo domov.

Poleg tega so bili pogovori v Džubi namenjeni spravi med prejšnjim režimom in sedanjim, kar bi lahko bila spretna taktična poteza Musevenijeve vlade, da bi vojaško in politično oslabilo ostanke vojske pod vodstvom generala Basilia Okella, ki so se utrdile na pomembnih strateških točkah na severu Ugande. Po drugi strani opazovalci govorijo o ugandsko-sudanskem zblizevanju, kajti Museveni je menda ponudil posredovanje med Kartumom in južnosudansko ljudsko osvobodilno vojsko (SPLA) Johna Garanga, kar so v Kartumu z zadovoljstvom sprejeli. V zamenjavo za te usluge pa naj bi Sudan preprečil delovanje nasprotnikov vlade v Kampali s sudanskega ozemlja.

AVGUST PUDGAR

O gradnji avtoceste od Razdrtega

TRST — Včeraj je italijanska ti-skovna agencija ANSA objavila novico, po kateri naj bi na zadnjem sestanku Skupnosti za ceste SR Slovenije sklenili, da bodo že v teku letošnjega leta pričeli graditi avtocestno odseka od Razdrtega do Fernetičev ter od Razdrtega do mejnega prehoda pri Štandrežu.

Glede omenjenega sestanka, nam je direktor Skupnosti za ceste SR Slovenije Miran Marussig dejal, da so na predvčerajšnji skupščini Samoupravnne interesne skupnosti za ceste razpravljali o imenovanju koordinatorja za definitivno finančno zasnovo in načrt pridobivanja sredstev za izgradnjo odsekov Razdrto - Vrtojba in Razdrto - Fernetiči. Kar pa zadeva pričetka del je direktor Marussig pojasnil, da je v srednjeročnem načrtu izgradnje cestnega omrežja v SR Sloveniji (za obdobje 1986 - 1990) tudi izgradnja avtocestnih odsekov Razdrto - Podnanos in Razdrto - Čebulovica pri Senožečah.

Širok načrt Deželnege zavoda za poklicno izobraževanje

TRST — Upravni svet je sprejel načrt za leto 1986-87 Deželnege zavoda za poklicno izobraževanje. Glavne značilnosti načrta je obrazložil odbornik za šolstvo Barnaba, ki je tudi predsednik zavoda, in podčrtal dejstvo, da kljub ugodnejši gospodarski konjunkturi so zaposlitvene perspektive v državi in deželi doslej neugodne. Zato pa prihaja v ospredje čedalje večja potreba po polivalentnem izobraževanju, ki edino lahko zadosti potrebam kompleksne in stalno spreminjajoče se produkcije.

Dokument, ki ga bodo sedaj predložili deželni upravi, predvideva organizacijo 242 tečajev: 53 v tržaški, 36 gorški, 59 videmski in 94 v pordenonski pokrajini. Vsega skupaj bi moralo tečaje obiskovati nekaj več kot 5 tisoč slušateljev.

Vreme v deželi

Italijanski meteorološki zavod predvideva za nadaljnje dni precej nestalno vreme, ki bi znalo povzročiti še kako nevšečnost. Tudi naša dežela ne bo v tem izjema.

Tako se bo danes vreme v severno-vzhodnih krajih (torej tudi pri nas) nekoliko poslabšalo, nebo se bo pooblačilo. Jutri bi morala oblačnost preiti v dež, morje bo močno razgibano, v Trstu bo pihala burja, v Benetkah pa se bodo morali spet spopasti z visoko vodo.

V nedeljo bo prevladovalo nestalno vreme, tako tudi v ponedeljek, vendar z možnostjo poslabšanja. V teh treh dneh pa bi se morala temperatura zraka znatno dvigniti.

KOSOVeLOVa KnjižNiCa

Počastili bomo 50-letnico MIROSLAVA KOŠUTE

V Petek, 14. 2. 1986 ob 18. uri.

Salon opreme za skupnosti in gostinstvo SACAR

PORDENON — Vrsto letošnjih sejemskih prireditev so v Pordenonu pričeli v tem letnem času, ko so v soboto odprli salon opreme za skupnosti in gostinstvo z naslovom SACAR. Gre za že 8. izvedbo tega sejma, ki je izredno specializiran, najde pa odziv pri gostincih iz vse dežele. Tu namreč ti najdejo marsikaj koristnega za opremo njihovega obrata. Seznanijo se tudi z vsemi novostmi, do katerih prihaja na tem področju.

Na sejmu so v teh dneh imeli vrsto strokovnih posvetov. Govor je bil o posebnem kreditiranju gostincev in turističnih objektov. Razprava o tem je bila precej zanimiva, saj se marsikdaj zgodi, da gostinci ne poznajo vseh zakonskih določil, ki jim nudijo marsikatero ugodnost pri nabavi nove opreme.

V sredo so imeli posebni dan posvečen tistim gostincem, ki se ukvarjajo s peko pic. Ta vrsta hrane gre danes dobro v promet, polagoma nadomešča starodavne gostilne. Prav zaradi tega so v Vidmu in neposredni okolici ustanovili združenje za ohranitev starih gostiln, ki se hočejo ubraniti pred naraščajočimi picerijami. V tem videmskem združenju je že 300 članov. Na sejmu v Pordenonu pa so med seboj tekmovali isti gostinci, ki mladim dovajajo pice.

V nedeljo, 16. februarja, pa bo na sejemskem prostoru posvet o kramarski trgovini. Ves teden so imeli tudi posebne posvete za sladodarje. Sejem se bo zaključil v nedeljo.

MARKO WALTRITSCH

Sklep občinskega izvršnega sveta

V Piranu bodo zgradili še dva vodna rezervoarja

PIRAN — Razmere v vodni oskrbi silijo prebivalce in predvsem gospodarstvo piranske občine, da na vse možne načine skrbijo za zagotavljanje kar se da bolj nemotene oskrbe z vodo. Tako so pred dnevi na seji občinskega izvršnega sveta v Piranu ponovno podprli predlog razvojnoinvesticijskega oddelka rižanskega vodovoda, po katerem naj bi že letos začeli graditi dva večja vodna rezervoarja ob že obstoječih dveh na Valeti.

Na seji izvršnega sveta piranske občine so sprejeli besedilo predlaganega dogovora, po katerem naj bi občinsko gospodarstvo letos in prihodnje leto zbralo 210 milijonov dinarjev, denar za potrebno dokumentacijo pa so že pred mesecem namenili iz presežkov občinskega proračuna. Predlagali

so tudi način, kako naj bi gospodarstvo ta denar zbralo. Polovico vsega denarja naj bi zbrali glede na poslovno akumulacijo, ki jo ustvarja združeno delo v občini, obveznosti za drugo polovico pa bi med ozd razdelili glede na porabljene količinske vode. Zdašnja dva rezervoarja imata prostora za 1200 kubičnih metrov vode, kar je manj kot petina dnevne porabe v obeh občinah. Z dograditvijo novih rezervoarjev bi imeli skupaj v rezervoarjih 6200 kubičnih metrov vode, kar bi zadoščalo za 15 do 16 ur dnevne porabe.

Ivan Žigon, vodja razvojnoinvesticijskega oddelka z rižanskega vodovoda je ob tem razložil, da bodo ti rezervoarji najbolj koristili piranski občini. Predvsem ne bo zmeraj zmanjkovalo vode od

vsaki manjši okvari, ko so prisiljeni zapreti vodc za pol dneva ali dan. Ob konicah (predvsem v poletnih mesecih) bi ti rezervoarji opravili najpomembnejše — ob suši in poletnih konicah je namreč vode, ki prihaja iz istrskega zajetja Gradole (220 litrov v sekundi) čez dan velikokrat premalo za vse potrebe. Ponoči pa voda ostaja.

Če bi torej ponoči polnili rezervoarje, čez dan pa si s temi rezervnimi količinami pomagali, bi bila oskrba z vodo veliko bolj gotova. Poleg tega pa bosta oba nova rezervoarja, ki naj bi ju dogradili do poletja 1987, tudi neke vrste učinkovitejša sredstva za zagotavljanje protipožarne varnosti, večjega požara iz zdašnjega vodovodnega sistema ne bi mogli učinkovito gasiti. B. Š.

V ponedeljek v Vidmu

Poročilo o zaščiti zgodovinskih središč

VIDEM — V ponedeljek, 17. t.m., bosta odbornika za kulturo Barnaba in za javna dela ter teritorialno načrtovanje Bomben predstavila v Vidmu prvo skupno poročilo o zgodovinskih središčih. Poročilo spada v okvir pobud delovne skupnosti Alpe-Jadran.

Raziskava (ali poročilo) ima namen spodbuditi nove dejavnosti v prid ohranjanja in zaščite teritorialnih in kulturnih vrednosti, ki jih predstavljajo zgodovinska središča. Skuša pa tudi propagirati določene stvarnosti ter zainteresirati celotno deželno skupnost.

Skupna obravnava problemov vodnega gospodarstva

SEŽANA — V Lipici je v sredo in torek zasedala Stalna jugoslovansko - italijanska mešana komisija za vodno gospodarstvo, ki je bila ustanovljena na podlagi določb Osimskih sporazumov o skupnem jugoslovansko - italijanskem urejanju vodnogospodarskih in s tem povezanih drugih vprašanj.

Italijanska stran je na zasedanju informirala o svoji dokončni odločitvi za gradnjo jezua na Soči blizu jugoslovanske meje, kar bo vplivalo tudi na vodni režim na jugoslovanski strani. Skupno je bilo pregledano kakovostno stanje vodotokov Soče, Vipave in notranjske Reke, ker je jugoslovanska stran predvsem poudarila uspešno izvajanje sanacijskega programa v Ilirski Bistrici ter informirala o stopnji izgradnje čistilne naprave v Anhovem. Jugoslovanska stran pa je opozorila italijansko na nedopustno onesnaževanje potoka Koritnica v zgornji soški dolini z odpadkami rudnika Rajbelj na italijanski strani.

Strokovnjaki obeh delegacij so pregledali načrte za kompleksno ureditev odvodnje meteornih in komunalnih odpadnih voda na širšem območju Nove Gorice. Pri tem je bilo ugotovljeno, da je potrebno sistem varovanja pred poplavnimi vodami obeh mest ob meji, to je Nove Gorice in Gorice še bolj poenotiti.

Dogovorjeno je bilo tudi, da bosta obe strani proučili usklajen alarmni sistem za najavljanje visokih voda. Jugoslovanska stran pa je v okviru širših informacij predstavila tudi načrt za kandidacijo škocjanskih jam v seznam svetovne kulturne in naravne dediščine, za kar pa je pogoj dokončna sanacija notranjske Reke.

Na pustno nedeljo v Ptuj

Vrhovski pust na kurentovanju za krepitev tesnih vezi

PTUJ — Vse te dni smo bili priča v naših krajih, od Rezijske do Milj, številnim prireditvam, veselicam in drugim obredom, ki so potekali v prešernem in žuborečem znamenju Pusta. Tudi v osrednji Sloveniji so se seveda vsepovsod oddolžili temu edinstvenemu dnevu, a glavno prizorišče vsega pustnega dogajanja je bil vse-kakor tudi letos Ptuj.

Ptuj, nekdanji rimski Poetovio, je najstarejše slovensko mesto, znano po svojem gradu, muzeju in arheoloških najdbah; je pa tudi sedež znamenitega kurentovanja. Na pustno nedeljo sta tu krajevna Folklorno in Turistično društvo priredila letos že 26. kurentovanje: tj. srečanje najbolj izvirnih »etnoloških in pustnih skupin« s celega slovenskega (tudi zamejskega) prostora, ki so še ohranile pradačne vzorce in običaje pustnega obredja.

Letos je bilo prijavljenih preko 30 skupin, a zaradi izrednega sneženja se je spored odvijal v okrnjeni obliki. Mnogo skupin ni prišlo. Med tistimi, ki so se vseeno udeležile spreveda po zasneženih ptujskih ulicah, naj naštejemo vsaj vile iz Zabovca pri Markovcih, škornjate iz Brkinov, orače in kopjaše iz Markovcev, Ple-

salce s tortami iz Vidma ob Ščavnici, Rušo, Gambelo in še druge pustne like z Dravskega in Ptujkega polja. Zamejstvo so tokrat zastopali vrhovski pustje, ki so prišli v Ptuj po zaslugi etnologa Naška Križnarja. Ta je tudi v pustni prilogi PD opozoril na svojevrstno pustovanje na Vrhu (pri Sovodnjah) in leta 1984 je pripravil dokumentarni film o tem.

Vrhovski mladinci so nastopili v standardni postavi in predstavili glavne like svojega vaškega pusta: par »ta lepih«, par »ta starih«, dva »pepeljuhara« in pobiralca. Celoten spored je sklenil divji in sugestivni ples »korantov« s Ptujkega polja, z njihovo pošastno pantomimo in razposajenim zvonjenjem pripisanih kravjih zvoncev.

»Običaji in obredi kurentovanja«, kot nam je povedal predsednik krajevnega Folklornega društva Jože Štrafela, »so še vedno vkoreninjeni v življenju ljudi in tudi mlajši rodovi si jih prisvajajo. Lik kurenta, ki je eden najbolj pristnih in svojskih slovenskih mitov, se je morda prav zaradi te prizadevnosti ohranil edino na Ptujkem polju.«

DAVORIN DEVETAK

Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

63.

V pritličju so veža za hišnika, ambulanta in še velik prostor, namenjen menzi za celotni šolski center. V prvem nadstropju pa je šest učilnic. Tu so tudi sobe za didaktično ravnanje, za tajništvo, zbornico in knjižnico. Okrog stavbe pa je še kar veliko dvorišče na katerem se izzivljajo otroci v prostem času.

Vselitev je bila napovedana že v začetku šolskega leta 1978-79. Zaradi zamud pri nabavi notranje opreme pa so se stvari zakasnile. Starši otrok so nekajkrat na županstvu odločno protestirali. Njihova želja se je končno uresničila 27. maja 1979, le kak teden pred zaključkom šolskega leta.

Takrat je bilo v tej šoli 95 učencev. Učitelji so bili: Tjajna Bednarich, Bogomir Lojk, Milojka Paoletti, Sonja Bozic Pahor in Violeta Sereni Cossutta. Primorski dnevnik je takratni svečanosti posvetil kar veliko

27. maja 1979 je bila otvoritvena svečanost šolskega poslopja na Livadi. Govori didaktični ravnatelj dr. Milan Bresciani. Za njim zastopnice staršev Bojana Brisko, goriški župan Pasquale De Simone, odbornik za javna dela Lanfranco Zucalli, občinski funkcionar - prevajalec Ivan Valentinič, v skupini šolskih otrok pa učitelj Bogomir Lojk

prostora. Celo stran na dan otvoritve 27. maja, precej podrobno kroniko v naslednji številki, v torek, 29. maja 1979.

»Kako je slovenska šola tesno povezana z vsem prebivalstvom in s starši, ki niso čakali pooblaščenih odlokov, da bi se zanimali zanjo že od njenih nastankov, dokazujeta ne le velika prisotnost staršev na otvoritvi novega šolskega poslopja za slovensko osnovno šolo v Ul. del Brolo v Gorici, marveč zavzetost staršev in še posebno mater otrok, ki obiskujejo to šolo v pripravah za odprtje te šole. Če ne bi bilo njih, bi najbrž šolo odprli šele na jesen. Starši so poskrbeli tudi za to, da je bila otvoritev ne le svečana, marveč domača, pristna. In zadnji dan in morda tudi zadnja noč pred otvoritvijo so mamicke pekle slaščice, po naših starih lepih navadah, da so jih po otvoritvenih govorih in nastopu šolskih otrok, lahko pokusili povabljeni, starši in predvsem otroci. Matere so tudi poskrbele, da so arhitektinji Torgglerjevi, u-službenki v občinskem tehničnem uradu, darovali v znak priznanja za njeno skrb v zadnjih fazah gradnje in opremljanja šole, lep prt s slovenskimi narodnimi vezinami.« Tako je pisal Primorski dnevnik v kroniki o tej slovesnosti.

Skupina učencev je oblečena v narodnih nošah pričakala goste pred vhodom v stavbo. Vsi učenci so imeli priprt rdeč nagelj. Prvi je spregovoril goriški župan Pasquale De Simone. Dejal je, da je občinska upava napravila svojo dolžnost. Treba pa bo misliti še na druge šolske zgradbe in na južni šolski center. Dal je priznanje družinam otrok za njihovo prizadevnost.

Niti zadnje romanje v Rim ni prineslo zaželenih rezultatov

Prodi je deželni delegaciji potrdil že znane izbire za državna podjetja

Še eno od tolikih romanj, ki jih delegacija zastopnikov deželne in krajevnih uprav Trsta in Gorice ter sindikalnih konfederacij že skoraj tedensko opravlja na raznih ministrstvih in pri vodstvu IRI v Rimu, se je v sredo pozno zvečer zaključilo brez vidnejših uspehov. Čeprav so člani domače odprave izrazili previdno pozitivno splošno oceno, ni moč mimo dejstva, da so rezultati pogovorov s Prodijem daleč pod pričakovani.

Sindikalni del delegacije je brez ovinkov izjavil, da je predsednik IRI le potrdil že znana stališča in izbire za odpravo ključnih vprašanj z dnevnega reda. Če je pozitivna potrditev o tem, da Trst ostane in okrepi svoj položaj pola za dizelsko proizvodnjo, so ostala nespremenjena odklonilna stališča do vertikalizacije proizvodnje v železarni Terni in do uvedbe proizvodnje titana.

Nobenega novega jamstva ni bilo slišati za Arzenal sv. Marka in za njegov oddelek posebnih ladijskih kon-

strukcij: za IRI mora njegova glavna dejavnost ostati popravilo ladij, za kar bo po Prodijevih zagotovilih dobil ustrezna delovna naročila. Za Tržaški Lloyd ostaja v veljavi in se bo nadaljeval postopek racionalizacije, pooblaščen upravitelj Rosina pa je zagotovil, da bo polovica vseh novih ladij, ki jih trenutno gradijo, prišla pod zastavo tržaške plovne družbe. Prodi je nadalje vztrajal pri čimprejšnji ustanovitvi tako imenovanega pola Trieste - ricerca in potrdil že znane načrte in pobude, ki naj bi jih uresničili v okviru družbe za industrijsko promocijo SPI.

V prihodnjih dneh bo na deželi skupen sestanek političnih in sindikalnih sil, na katerem naj bi se dogovorili za obliko in vsebino nadaljnje akcije. Predsednik deželne uprave Biasutti jo je nakazal v svoji izjavi po vrnitvi iz Rima, ko je govoril o »korakih naprej za nekatere točke, medtem ko so bili za druge odgovori še vse preveč posplošeni in ne dajejo nobene osnove za konkretne rešitve.«

Posebnemu srečanju, ki ga je imel deželni odbornik za industrijo Francescutto, skupaj s predstavniki tovarniškega sveta Aquile in s sindikati na ministrstvu za industrijo, prav tako ni moč pripisati kakšnih vidnejših rezultatov. V pogovorih so prevetrili vse možne predloge o nadomestnih dejavnostih za zaprtje žveljske rafinerije, toda ostalo je le pri hipotezah. Za Francescutta je najpomembnejše dejstvo, da so pogajalci našli skupni jezik glede potrebe po mnogo daljšem časovnem roku, v katerem naj bi dokončno našli ustrezno nadomestno izbiro.

Pri tem iskanju pa naj bi se angažirale vse pristojne sile, od IRI, do dežele, družbe Total in zasebnikov, nenazadnje pa je tu še rešitev, ki sicer po mnenju večine ne bi smela biti alternativna: premogovna termoelektrarna, za katero so že izdelani dokončni projekti in o kateri se bodo prav danes začeli odločati na ravni krajevnih uprav. (vb)

S Forlanijem in De Mito

Danes začetek zasedanja deželnih svetovalcev KD

Na Pomorski postaji se bo danes začelo dvodnevno zasedanje deželnih svetovalcev Krščanske demokracije iz vseh italijanskih dežel. Zbralo se bo okrog 150 deželnih svetovalcev (od skupno 400, s katerimi razpolaga KD), ki bodo razpravljali o vlogi dežel in v širšem okviru o zakonski decentralizaciji. Ob 9. uri bosta zasedanje odprla deželni tajnik stranke Longo in odgovorni za krajevne avtonomije pri vsedravnem vodstvu Sabbatini, za njima pa bodo na temo »KD za razvoj avtonomij in preporod dežel« govorili predsednik deželnega odbora F-JK Biasutti, predsednik deželnega odbora Veneta Bernini ter predsednika deželnih svetov Bazilikate in Lacija Coviello in Mechelli; poročilo bo na prvem dnevu zasedanja imel tudi predsednik demokristjanskih senatorjev Mancino. V popoldanskih urah bo razprava, ki se bo zaključila ob 20. uri. Predvideno je tudi, da se bo današnjega zasedanja udeležil tudi podpredsednik ministrskega sveta Forlani.

Jutri pa bo tekla razprava na temo »Vloga deželnih svetovalskih skupin in regionalizacija stranke«. Po

uvodnih poročilih načelnikov svetovalskih skupin v deželnih svetih F-JK in Emilie - Romagna Carpeneda in Giovanardija ter odgovornega v organizacijskem departmaju stranke Cabrara bo še kratka razprava, ob 12.30 pa bo zasedanje sklenil vsedravnajni tajnik KD De Mita.

NA SEDEŽU DEŽELNEGA SVETA

Drago Mirošič in Bruno Longo o naši zaščiti

Na sedežu deželnega sveta sta se sestala deželni tajnik Krščanske demokracije Bruno Longo in jugoslovanski generalni konzul D. Mirošič. Razgovor se je nanašal na aktualni položaj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji s posebnim ozirom na globalni zaščitni zakon. Dogovorila sta se tudi za bodoče stike med deželnim vodstvom KD in republiško konferenco SZDL Slovenije.

Na deželni skupščini poseg predstavnika Kmečke zveze

Kongres Confcoltivatori: slovenskim kmetom omogočiti gospodarski razvoj

Kmetijska zveza Confcoltivatori je imela v prejšnjih dneh v Villi Chiozzi pri Červinjanu deželni kongres, na katerem so člani zveze podali podoben pregled o položaju kmetijstva v Furlaniji - Julijski krajini, orisali so sedanje težave, s katerimi se morajo vsakodnevno spoprijemati tukajšnji kmetje in nakazali tudi možnosti za razvoj tega sektorja. Na kongresu je prišel do izraza tudi glas slovenskih kmetov: to je bil glas Kmečke zveze, ki je tudi članica zveze.

Tajnik KZ Edi Bukavec je v svojem posegu naglasil, da se morajo slovenski kmetje na Tržaškem in Goriškem pri svoji dejavnosti soočiti z dvema vrstama vprašanj, ki se med sabo prepletata. Njihov položaj je v prvi vrsti odvisen od splošnega nivoja kmetijstva v deželi in v državi, pri čemer pa je treba poudariti, da delajo naši kmetje v hujših pogojih zaradi pretežno goratega in valovitega področja. Po drugi strani so naši kmetje, člani manjšinske skupnosti, ogroženi zaradi vse večjega števila posegov na teritoriju, na katerem delujejo. S tem je v bistvu ogrožen njihov gospodarski potencial, saj je izkoriščanje teritorija eden od predpogojev za razvoj našega kmetijstva. Bukavec je v svojem posegu poudaril, da postaja zagotovi-

tev gospodarskega razvoja našega kmetijstva vse bolj politično vprašanje in v tej zvezi ponovil zahtevo po sprejetju zakona, ki naj bi zagotavljal Slovincem v Italiji zaščito in možnosti za razvoj.

Deželni kongres je med drugimi sklepi sprejel resolucijo, ki jo je poslal vsedravnemu kongresu Confcoltivatori, da poseže pri vladi in v parlamentu za doseg globalnega zaščitnega zakona.

O slovenskih kmetih in vprašanju zaščite slovenske narodnostne skupnosti v Italiji je v uvodnem sporočilu spregovoril tudi predsednik Confcoltivatori Furlanije - Julijske krajine Dante Savorgnan. V svojem posegu je Savorgnan ((ki je bil potrjen za predsednika) najprej podčrtal rast organizacije ((Pri tem je igrala bistveno vlogo avtonomija zveze, saj to ni organizacija za kmete, temveč od kmetov,« je dejal) ter se zatem zaustavil ob sedanjem kriznem trenutku, ki ga preživlja kmetijstvo. V tej zvezi je omenil sklep EGS o omejitvi proizvodnje mleka in mesa, ki bo še bolj prizadel italijanske kmete, izrekel pa je tudi mnenje, da bi morala dežela prilagoditi svoje zakone o kmetijstvu pravilniku EGS, kar naj bi dalo kisika kmetijam, ki imajo možnost razvoja.

O gala predstavi ob Dnevu slovenske kulture

Povratak k Prešernu z avtentičnostjo umetniške izpovedi in s sodobno glasbo

Likovna in še zlasti črkovna zamisel plakata, ki te dni vabi na osrednjo Prešernovo proslavo, na Dan slovenske kulture (v soboto v Gorici, v nedeljo pa v Trstu), odzvanja in opozarja še posebej zaradi prekomerno velikega napisu »O Vrba!«. Naslov je sicer le vabilo na ogled zgodovinskega filma o Prešernovem rojstnem kraju, je pa hkrati tudi dominantna reklamna domislica letošnjega osrednjega kulturnega praznika v zamejstvu, ki ga prireja Zveza slovenskih kulturnih društev v Italiji.

Umetniški koncept letošnjega »Prešernovega dne« se tedaj vrača v »srečno, drago vas domačo« ali drugače povedano v tisto oazo naše kulturne prabiti, iz katere je še moč izpitati požirek sveže vode.

Ta koncept se še najbolj udejanja v osrednjem delu letošnje manifestacije, v tako imenovano gala, svečano predstavo, ki so ji organizatorji nadeli tako skromen kot pomenljiv naslov »Vrnimo se k Prešernu!«. Naslov ne želi biti retoričen, ampak — kot poudarjajo v skupini, ki prireja predstavo — le skromen prispevek k podobi dr. Franceta Prešerna. Potovanje skozi pesnikovo kalvarijo tedaj, od »hiše mojega očeta« preko prerokb »lažnivih pratikarjev« do poslednjega odgovora na preprosto vprašanje, da vse »kar je, kar b'lo je in kar bo« pač mine.

Gledališko-pesniška metafora tedaj o Svetu in še posebej o avtentičnem tkivu mojstrove občje izpovedi o tem našem svetu. Pa ne le to! Recital »Vrnimo se k Prešernu!« želi biti tudi ponoven sprehod skozi Prešerna! Zato, da bi ga v tem Trubarjevem letu ne pozabili; da bi ga ne prehitro izločili iz svoje zgodovine.

vinske in kulturne zavesti tako, kot smo očeta prve slovenske knjige; in naposled zato, da bi ga mladim in vsem onim, ki so ga po sklenjenih šolskih obveznostih za žmeraj odložili, ponovno približali. To pot drugače! Z avtentičnostjo umetniške izpovedi in besede ter v ritmu sodobne glasbe. Z uglasbitvijo kar osmih Prešernovih poezij, za kar so si izzivalno nalogo prevzeli trije tržaški glasbeniki: najmlajša in obetajoča Anastaziya Purič, že znani glasbeni kabaretist Miran Košuta in naposled skladateljski mojster in pianist Aleksander Vodopivec. Njihove pesmi pa seveda celoten večer bo izvajala skupina mladih, našemu občinstvu dobro znanih gledališčnikov, ki jih družijo skupna volja po ustvarjanju nečesa svežega in drugačno avtentičnega. Naj vam jih predstavimo: Maja Blagovič, Stojan Colja, Tone Gogala, Vladimir Jurc (s Sergejem Verčem tudi soavtor scenarija), Boris Kobal, Marinka Počkaj in Marko Sosič. Glasbo bodo izvajali Štefan Bembi, Marko Feri, Miha in Tom Hmeljak, Nadija Kriščak (med drugim tudi glavni organizator večera), Sandra Pertot, Miran Košuta in Aleksander Vodopivec. Jezikovno podobo predstave ima v oskrbi lektor Jože Faganel, prostorska in kostumska oprema sta delo Demetrija Ceja in Marije Vidau. Pri sami predstavi sodeluje tudi slovenska pesnica Meta Kušar, pri organizacijskem in tehničnem delu pa še Niki Filipovič, Ivo Tul in Stojan Petaros. Režiser recitala »Vrnimo se k Prešernu!« je Sergej Verč.

Gala predstava bo v veliki dvorani Kulturnega doma v Gorici v soboto ob 20.45, v Trstu pa v nedeljo ob 17. uri.

Raznobarvni lepaki opozarjajo na ugodne, neverjetne, astronomske popuste

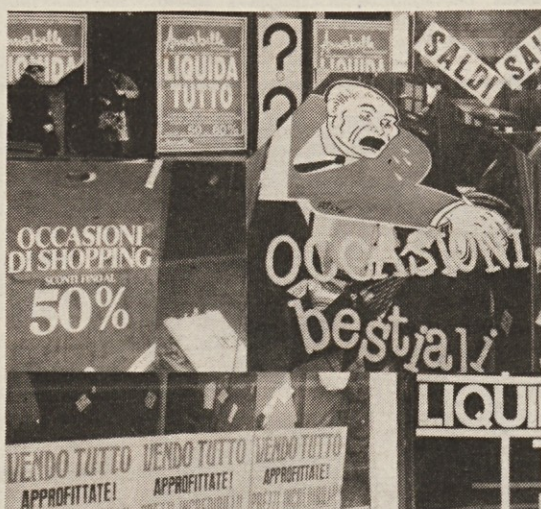
Resno in manj resno o sezonskih razprodajah

Nekateri izdelki kljub popustu znatno dražji kot ob božiču brez popusta

Od svetih treh kraljev naprej se nam po mestnih izložbah ponujajo raznobarvni lepaki, ki opozarjajo na najbolj ugodne, neverjetne, nore, astronomske... popuste in ugodnosti pri nakupih. Podobno se dogaja na straneh nekaterih časopisov in med oddajami krajevnih televizijskih postaj. Odločili smo se, da si tako radodarno ponudbo malo pobliže ogledamo in prav res ne moremo reči, da nam je zmanjkalo presenečenj. Iz praktičnih razlogov, pa tudi zaradi korektnosti, ne bomo navedli imen trgovin in veleblagovnic.

V Terezijanski četrti, kjer so še pred leti kraljevale trgovine z »ekstotičnimi« imeni, se je marsikaj spremenilo. Namesto teh je vse več javnih lokalov in bifejev, nastali so tudi prijazni butikci za mlade, večje bišče trgovine pa so se v glavnem spremenile v skladišča. Prav v enem izmed takih skladišč obljublja vsakovrstna oblačila, modna in ne, kvalitetna in pod povprečjem, po najbolj neverjetnih cenah. Pravijo, lepaki namreč, da se tu lahko dobi usnen jopič za 15 tisoč lir. Kajpak smo se hoteli prepričati kako je pri stvari in naleteli smo na prvo preseenečenje. O usnjenih jopičih ne duha ne sluha, pač, na zveženih obešalih je viselo toliko raznovrstne krame, da je kar sapo jemalo. Z malo dobre volje in še manj dobrega okusa, bi lahko kupili možko obleko za smešno nizko ceno, 60 tisočakov, bolj malo verjetno pa je, da bi se kateri od naših Janezev s tako obleko pojavil v službo. Spominjale so namreč bolj na »lakmašni« gvan naših nonotov. Zato pa je bila izbira dežnih plašev taka, da bi londonski lordi kar zeleneli od zavisti. O krojih in modelih pa raje ne bi opletali.

Na središčni mestni ulici stoji majhna trgovinica, pred katero se je oni dan vila vrsta nestrpnih in premraženih gospa. V trgovinici je bi-

Kolaž izložbenih reklamnih napisov

la namreč taka gužva, da ne bi mogli vanjo vtakniti niti šivanke, zato si je lastnica omislila posrečeno potegavščino. Na zaklenjena vrata je izobesila listek s katerim prosi cenjene odjemalce, naj počakajo, da se trgovina vsaj za silo izprazni. Tu lahko dobimo kvalitetno žensko perilo, dragocene jopice, seksi sobna oblačila in podobno. Za nekatere izdelke so cene res zapeljivo nizke, za druge pa nerazumljivo navite, kljub znižanju. Tako na primer za čipkaste ženske nogavice, ki to zimo kar same hodijo po mestnih ulicah. Presenetila nas je njihova cena, predvsem zato, ker je podpisana take nogavice kupila okrog božiča po znatno nižji ceni, brez popusta, v neki drugi

trgovini. Prodajalko smo na ta račun mimogrede »piknili«, pa se je takoj znašla. Dejala je, da so zelo verjetno one druge nogavice imele kakšno manjšo napako. O tem se bomo še prepričali...

Ker nam je v preteklih dneh vreme pošteno zagodlo, smo se odločili, da pogledamo tudi v trgovino s športnimi oblačili. Pravzaprav smo nameravali kupiti smučarsko obleko za normalno razvitega dvanajstletnega korenjaka. Če verjamete ali ne, so taki fantje in dekleta, še najbolj prikrajšani in človek bi sklepal, da jih v našem mestu kar mrgoli. Za dvanajstletnika ni bilo ene same puhovke, da o smučarskih čevljih sploh ne govorimo. No, da jih ni na policah z razprodajno ceno, to že, imeli pa so jih na zalogi, vendar jih niso prodajali s popustom, ker je pač to blago, ki modri kljubuje tudi še leta. Torej lahko sklepamo, da če hočemo kupovati po nižji ceni, se moramo nujno odreči modnim prikromom.

Za konec še malenkost o čevljih. Nesrečni so tisti zemljani, ki nosijo številke med 37 in 39. Če bi hoteli malce prihraniti z nakupom v razprodajni sezoni, se lahko mirno pobrišejo pod nosom. V nekaterih trgovinah so se rešili takih sitnežev na domisel način. Na kartončke s cenami pripišejo tudi številke čevljev s katerimi razpolagajo in te tako že od samega začetka odvrnejo od namena, da bi v trgovino vstopili in kaj pomerili.

V brezglavem potrošniškem teku so si nekateri omislili vsakovrstne praznike namenjene očkom, mamicam in zaljubljenim. Danes je eden od teh, sv. Valentin, in kdor še ni kupil darila za slajšo polovico, naj pohiti. Tudi take neslanosti se po nekaterih specializiranih trgovinah in papirnicah lahko dobi po nižji ceni. Pa pravijo, da ljubezen nima cene! (mi)

Občina Trst

OBVESTILO

Odobritev strokovnega mnenja o varianti tretje tranše — drugi del — izgradnje hitrih cest (odsek Katinara - Padriče) v smislu 1. člena zakona št. 1 z dne 3. januarja 1978.

ŽUPAN,

— na osnovi sklepa občinskega sveta št. 910 z dne 13. decembra 1985, s katerim je bilo odobreno strokovno mnenje o varianti tretje tranše — drugi del — izgradnje hitrih cest — (odsek Katinara - Padriče), ki tvori varianto splošnega občinskega regulacijskega načrta, odobrenega z o.p.d.o. št. 179/URB. z dne 16. 12. 1969 ter spremenjenega z o.p.d.o. št. 017/Pers. - 8/P. U. z dne 21. 1. 1981 in o.p.d.o. št. 0671/Pers. 168/P. U. z dne 7. 12. 1983; — v smislu in po določilih iz 1. člena, 5. odstavka zakona št. 1 z dne 3. januarja 1978 ter 6. člena zakona št. 167 z dne 18. aprila 1962

obveščam,

1. od 14. do 24. februarja 1986 bo načrt strokovnega mnenja o varianti deponiran v občinskem tajništvu (oglasna deska);
2. v tem roku bo vsakdo imel možnost, da si ogleda in to od 8. do 14. ure ob delavnikih od 9. do 12. ure ob praznikih;
3. v roku dvajsetih dni od objave tega obvestila v listu zakonskih obvestil tržaške pokrajine (in sicer do vključno 6. marca 1986) lahko zainteresirane osebe predložijo svoje pismene ugovore na ustreznem papirju.

Trst, dne 14. februarja 1986

ŽUPAN

dr. Franco Richetti

Začelo se je preverjanje sporazuma o upravljanju tržaške občine in pokrajine

Včeraj se je na sedežu deželnega sveta začelo že pred časom napovedano preverjanje med strankami, ki na osnovi v predlanskem maju podpisanega sporazuma upravljajo občino in pokrajino in socialistično stranko. Zbrali so se deželni in pokrajinski tajniki vseh teh strank ter po izmenjavi pisem in stališč iz prejšnjih dni začeli konkretna pogajanja za izvajanje omenjenega sporazuma, ki med drugim predvideva tako imenovane štafete na občini in pokrajini s predstavitvijo letošnjih proračunov ter vstop Liste za Trst v deželno večino.

Po dveh urah pogovorov so se predstavniki strank razšli, saj po pričakovanju niso dosegli nikakršnega sporazuma, vendar z obvezo, da se ponovno sestanejo predvidoma že v prihodnjem tednu. Predstavniki strank so v bistvu ponovili že znana stališča: vsi so soglašali z vstopom socialistične stranke v krajevno večino, ki upravlja občino in pokrajino, kakor tudi z vstopom Liste za Trst v deželno večino. Vprašanje pa je, kako izpeljati te operacije, saj so bila prav glede tega problema mnenja deljena. Strinjali pa so se, da je treba te točke sporazuma uresničiti pred glasovanjem občinskega in pokrajinskega proračuna, sicer bo usoda teh finančnih dokumentov negotova; v primeru da bosta zavrnjena, se nam obetajo nove predčasne volitve.

Socialisti so na včerajšnjem srečanju izkazali pripravljenost za vstop v sedanje krajevne uprave vendar pod določenimi pogoji; pri tem so dodali, da bi morala sedanja odbora odstopiti in da bi se nato morala znova začeti pogajanja za njihovo bodočo sestavo. S tem se niso strinjali socialdemokrati (in ne samo oni), ker bi po njihovem mnenju obe krajevni ustanovi zašli v krizo, ki bi se zavlekla v nedogled, kar bi gotovo še poslabšalo krizo, ki jo preživlja mesto.

Lista za Trst je ponovno zahtevala, naj pride pred glasovanjem proračunov do zamenjav župana in predsednika pokrajine, obenem pa mora tudi njen predstavnik stopiti v deželno večino.

Včerajšnje srečanje med KD, PSI, PSDI, PRI, PLI, SSK in Listo za Trst je v bistvu služilo le za izmenjavo raznih stališč, medtem ko se bodo pogajanja nadaljevala v naslednjih dneh tudi s srečanjem med predstavniki posameznih strank.

● Deželni šolski urad obvešča, da so na oglasni deski Urada razbesili prednostne lestvice in seznam habilitiranih kandidatov, ki so se udeležili natečaja za stolice in habilitacijo za profesorje slovenskih višjih srednjih šol za glasbeno vzgojo (razred 37.). Lestvice so razbesili 10. februarja; od tega dne je začel veljati rok za morebitne prizive.

Posl. Coloni na javnem posvetu KD na Pomorski postaji Trst mora na novo opredeliti odnos do svojega naravnega zaledja

Potem ko je bil prvi del posvečen političnemu obračunu dela, je na včerajšnjem drugem delu zasedanja na Pomorski postaji tržaška Krščanska demokracija podala obračun svojih prizadevanj za ovrednotenje vloge Trsta in za njegovo gospodarsko oživitve. Poslanec Sergio Coloni je prispeval nosilno poročilo z naslovom »Leto dni dela: nove priložnosti za Trst«, njegov poseg pa sta dopolnila še deželna odbornika za finance Dario Rinaldi, ki je poročal o pogajanjih z IRI, in za odnose z Evropsko gospodarsko skupnostjo Pio Nodari, ki je osvetlil prizadevanja za uveljavitev Trsta in dežele v okviru evropskega programa za obmejne dežele.

Poročilu poslanca Colonia so v izredno velikem številu sledili tako strankarski kolegi kot predstavniki drugih političnih sil in prebivalstva in treba je reči, da je zbudilo veliko zanimanja, saj se je kljub pozni uri k razpravi prijavilo kar devet udeležencev. Predno na kratko povzamemo njegove bistvene točke, naj dodamo, da verjetno njegova odprta in na nekaterih točkah pogumna stališča najbrž niso naletela na ugoden sprejem pri vseh navzočih, še posebej ne pri voditeljih Liste za Trst.

Uvodoma je Coloni poudaril, da je bilo vse delo, ki so ga tržaški demokrati v zadnjem obdobju opravili na različnih ravneh, razbremenjeno

kakršnihkoli ideologizmov in reklamnih namenov in da je bilo izpeljano na konkreten način in ob prizadevanjih vseh političnih in družbenih sil, vključno s komunisti. Pri tem se je nanašal tako na pogajanja o podjetjih z državno udeležbo, kot zlasti na odobritev paketa za Trst in Gorico, pri katerem je razčlenil tri temeljne karakteristike.

Najprej se je ustavil pri metodi: zakon je sad sodelovanja vsega Trsta in ni last KD, ki si je le prizadevala ustvariti okoli njega čim širšo enotnost in novo ozračje, ki je danes dejstvo. Sedaj pa je v tem ozračju in enotno potrebno poskrbeti za čim boljše razmestitev sil in za skupno pot v prihodnost.

Druga karakteristika je za Colonijski značaj paketa kot specialnega zakona in torej dokončnega priznanja specifične vloge Trsta in Julijske krajine. In še tretja karakteristika, po kateri je paket instrument avtonomije za Trst, saj ima programski značaj, seveda v okviru avtonomije dežele kot take. V tem oziru je na eno stran postavil dokončno rešitev vprašanja posebnih kontingentov za Trst, na drugo pa priznanje statusa obmejnih območij oziroma razvoja mednarodnega sodelovanja ob meji.

V okviru kontingentov se je Coloni posebej ustavil pri avtonomnih računih, ki jih je označil za izredno dragocen instrument obmejnega sodelovanja (strinjal se je s Tombesijevim ugodno oceno v zadnji številki Meridiana), medtem ko je zavrnil idejo o integralni prosti coni kot preživelu in nevarno. Pri vprašanju zakonskih predlogov o obmejnih območjih, ki jih je prva predložila KPI, pa je dejal, da se le-ti vključujejo v logiko paketa. Spričo 22 milijard, ki jih je vlada s finančnim zakonom namenila Julijski krajini, pa je po njegovem mnenju napočil trenutek, ko je potrebno sprejeti zakon, ki naj spodbudi oživitve in

razvoj obmejnega območja, zlasti s prometnimi povezavami in s prostimi conami. Pri tem je opozoril, da bo moral Trst znova premisliti in opredeliti svoj odnos do zaledja v luči razvoja in zorenja razmer v zadnjih dveh desetletjih. (VB)

Richetti za složnost med raznimi skupnostmi

Vrnimo se k prvemu dnevu zasedanja. Poleg pokrajinskega tajnika Pupa je tedaj imel obširno poročilo tudi župan Richetti. Potem ko je v podrobnostih govoril o delovanju občinske uprave in o uspehih, ki jih je dosegla v zadnjem letu ter globalno pozitivno ocenil sodelovanje z Listo za Trst ter laičnimi in katoliškimi silami, se je Richetti ob koncu svojega posega zaustavil ob vprašanjih, ki so tesno povezana z izboljšanjem kakovosti življenja. S tem v zvezi je podčrtal, da se moramo zavzemati, da v naši skupnosti v celoti obnovimo intenzivnejšo notranjo složnost: in če ta složnost noče biti poplavitvev in niti asimilacija raznih skupnosti, naj bo jezikovnih, kulturnih ali družbenih, je dejal, je potrebno vzeti na znanje prispevek, ki ga lahko in mora nuditi naši mestni družbi slovenska manjšina, ki živi in deluje na našem teritoriju; zaradi tega se postavlja potreba po modri in previdni ureditvi, ki naj zagotovi gotovost in organsko ureditev dejanskega in pravnega položaja brez forsiranja, ki bi lahko priviedla do tega, da bi se povrnili nazaj in bi kompromitirala ozračje o-mike, ki je bilo s težavo doseženo.

V tem duhu je treba tudi tolmačiti — je nadaljeval še Richetti — uradne komemoracije, ki so bile prirejene lansko leto žrtvam fojb; torej vpogled nazaj v lastno zgodovino in njeno sprejetje, ne da bi tem ponovno odpirali, ampak da bi zacelili stare rane

Koprivica in Tombesi za večje sodelovanje

Svetnik za gospodarska vprašanja pri jugoslovanskem veleposlanstvu v Rimu Bogoljub Koprivica se je v spremstvu vicekonzula SFRJ v Trstu Vlaste Valencić Pelikan včeraj sešel s predsednikom tukajšnje Trgovinske zbornice Tombesijem. Soglašala sta glede nujne po okrepitvi trgovinskih operacij po avtonomnem računu ob spoštovanju določil iz njegovega ustanovnega sporazuma (1955) pa tudi po obvarovanju tovrstnih izmenjav pred morebitnimi zlorabami. V prizadevanjih v tej smeri naj bi sodelovali tako osrednji vladi kakor upravna telesa obeh držav.

Koprivica in Tombesi sta govorila nadalje o problemu izgradnje avtocestnega odseka Ljubljana - Fernetiči ter izrazila željo po ustrežnejšem razvoju sodelovanja na znanstveno - tehnološkem področju zlasti med Slovenijo in Hrvaško ter tržaškimi znanstvenimi ustanovami; to vprašanje bosta strani poglobili na naslednjih tehničnih posvetih v okviru skupnosti Alpe - Jadran pa tudi na junijskem zasedanju mešane medvladne komisije za obmejno sodelovanje v Trstu.

● Danes ob 18. uri se bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. Sv. Frančiška 20/II) sestal odbor Slavističnega društva. Dnevni red predvideva razpravo o nekaterih pomembnih slavističnih pobudah (organizacija tekmovanja za Cankarjevo nagrado, italijanski učbeniki za slovenske predmete, nabirka za Trubarjevo domačijo, razno). Vabljeni so poleg odbornikov še vsi člani društva.

Res lep koncertni večer iz ciklusa »Mladi mladim«

Sinoči je bil v avditoriju deželnega sedeža RAI v Trstu drugi večer iz koncertnega ciklusa »Mladi mladim«, ki ga organizira Glasbena matica, v sodelovanju z deželnim sedežem RAI v Trstu. Bil je to resnično koncert za mlade, saj je doberšen del občinstva predstavljala prav mladi, ki je izredno pozorno sledila izvajanju odličnih glasbenikov: flavtista Cveta Kobala, kitarista Igorja Sajeta in violinista Volodje Balžalorskega. Poleg mladih so bili na koncertu dobro zastopani tudi naši glasbeni pedagogi in predstavniki vodstva Glasbene matice.

Koncert je v prvem delu obsegal Telmannovo Sonato v a-molu za violino, flavto in kitaro, Vivaldijevo so-

nato štev. 3 v d-molu za violino in kitaro ter Händlovo Sonato v F-duru za flavto in kitaro; v drugem delu pa Štuhčevo Mobile II za flavto in kitaro, Ibertovo Ent'acte za flavto in kitaro, Paganinijeve variacije Mojzes za violino in kitaro in Kreutzerjev Trio v D-duru.

Poleg izvedbe, ki je bila odlična, naj še posebej omenimo dejstvo, da so mladi, že močno uveljavljeni umetniki, sami napovedovali posamezne skladbe, obrazložili njihovo vsebino ter kdaj in kako so nastale. To je bilo za poslušalce, predvsem za mlade lepo dopolnilo, ki jih je približalo vsebini večera, ki je predstavljal resnično lep glasbeni dogodek.

izleti

Koordinacijski odbor mladih komunistov zahodnega Krasa prireja v nedeljo, 16. t.m., avtobusni smučarski izlet v Forni di Sopra. Odhod je predviden ob 6. uri izpred spomenika padlim v NOB v Križu. Vpisovanje bo v baru kriškega doma. Pridite!

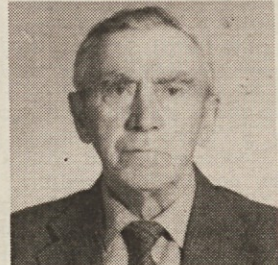
ŠD Mladina prireja 16. februarja, ob priliki 6. pokala Skdanc avtobusni izlet v Ravascletto. Vpisovanje za tekmo in izlet je vsak dan do 13. februarja v Domu A. Sirk v Križu.

SPDT prireja ob 6. pokalu Skdanc v organizaciji ŠD Mladina, avtobusni izlet v Ravascletto, kjer bo 16. februarja tekmovanje v veselalomu. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI v uradnih urah, cena izleta pa je 12.000 lir. Člani SPDT, ki se želijo udeležiti tekmovanja, naj se zgledajo pri odgovornemu smučarskega odseka Pavlu Fachi-nu (tel. 742-488).

Alpska sekcija SK Devin organizira v nedeljo, 16. t.m., avtobusni smučarski izlet v Ravascletto ob priliki 6. pokala Skdanc. Vpisovanje za izlet in tekmo pri Brunu Škerku — tel. 200236 in Lucijanu Sosiču — tel. 208551.

† Zapustil nas je naš dragi

Srečko Križmančič (FAGONOV)

Pogreb bo v soboto, 15. t.m., ob 12. uri iz hiše žalosti v Bazovici št. 252.

Žalostno vest sporočajo: sinovi Srečko, Marčelo (odsoten), Lucijan, neveste, vnuki Ticjana, Robert, Mark, Damijan, Katja, pravnučkinja Karin in drugo sorodstvo.

Bazovica, Trebče, Sydney, 14. 2. 1986

TPPZ Pinko Tomažič izreka iskreno sožalje svojima članoma Lucijanu in Damijanu ob izgubi očeta in nonota Srečka Križmančiča.

Ob težki izgubi Srečka Križmančiča izreka svojem iskreno sožalje sekcija KPI Bazovica.

Gospodarska zadruga v Bazovici izreka občuteno sožalje svojem ob smrti svojega člana Srečka Križmančiča.

Ob izgubi dragega očeta Srečka izreka svojemu odborniku Lucijanu in družini iskreno sožalje ŠD Zarja.

Ob izgubi dragega nonota Srečkota Križmančiča izreka Ticjani iskreno sožalje Združenje slovenskih športnih društev v Italiji.

Pevski zbor Vasilij Mirk izreka svojemu članu Andreju Miliču globoko sožalje ob težki izgubi očeta Ivana.

Kdaj brezplačne oglasne deske?

Drevi se bo sestal tržaški občinski svet, včeraj pa so se sestali načelniki svetovalskih skupin, da bi se dogovorili o dnevnem redu drevišnje seje. Na včerajšnji seji so načelniki svetovalskih skupin Tržaškega gibanja, KPI in PSI vložili formalno zahtevo županu Richettiju, da bi se v občinskem svetu razpravljalo o sklepu, za katerega je dal pobudo svetovalec Parovel (Tržaško gibanje). Omenjeni sklep predvideva, kot se podobno že dogaja v drugih italijanskih in evropskih mestih, odobritev občinskega pravilnika za postavitev brezplačnih oglasnih desk in za razpoložljivost (proti plačilu) občinskih prostorov za razne pobude brez pridobitniških namenov za politične, kulturne, sindikalne, verske, športne in rekreacijske organizacije in tudi za posamezne občane. V formalni zahtevi, ki so jo omenjeni svetovači izročili županu, je še posebej poudarjeno, kako je ta problem zelo živ v mestnih organizacijah, predvsem pa pri mladih, katerih pobude so zelo težko uresničljive zaradi visokih taks in pomanjkanja primernih prostorov z dosegljivimi cenami. Župan Richetti se je vsekakor obvezal, da bo o tem vprašanju govor na eni od treh prihodnjih sej občinskega sveta.

Kmalu tarifni sporazum z Morflotom

Delegacijo Tržaške pristaniške ustanove, ki jo vodi glavni ravnatelj Rovelli in v kateri sta načelnik operativne službe Miletich ter konzul e-notne luške družbe Hikel, je odpotovala v Moskvo, kjer bo z vodstvom državnega organizma za pomorske prevoze Morflot podpisala tarifni sporazum o tranzitu sovjetskih kontejnerjev skozi Trst.

Lansko leto se je promet s kontejnerji, ki so jih prevažale sovjetske ladje, v našem pristanišču povečal za 76 odstotkov v primerjavi s prejšnjim

letom; kontejnerjev je bilo vsega skupaj 3.496. Celoviti tovorni promet s sovjetskimi ladjami pa je presegel 100.000 ton (pretežno je šlo za železne razbitine namenjene jeklarski industriji v deželi Furlaniji - Julijski krajini).

Tržaška delegacija bo sporazum sklenila na sedežu ustanove Morcontainer, ki je v sklopu Morflota izrecno zadolžena za kontejnerske zveze. Dogodek pomeni prvi otipljiv rezultat nedavnega obiska, ki ga je v Trstu opravil sovjetski veleposlanik v Rimu Lunkov.

Danes občni zbor Skupine 85

Skupina 85 bo danes preverjala svojo dejavnost v preteklem dveletju in začrtala bodočo pot na osnovi načel, ki si jih je zastavila ob ustanovitvi. Po budo za ustanovitev te organizacije je, kot znano, narekovala potreba, da bi v drugačni luči pripomogli h krepitvi odnosov, sodelovanja in medsebojnega oplajanja med tu živečimi narodnostnimi skupinami, predvsem med italijansko in slovensko, pa tudi med ostalimi etničnimi, jezikovnimi in kulturnimi skupinami v naši deželi. Pregled dosedanjega delovanja in načrte za nadaljnje delo bodo predstavniki Skupine 85 podali na današnjem občnem zboru, ki bo ob 17.30 v prostorih ustanove Villaggio del fanciullo na Opčinah.

Srečanje SDGZ o novih predpisih SFRJ

Nova jugoslovanska zakonodaja na deviznem in bančnem področju s posebnim ozirom na zunanjetrgovinsko poslovanje s SFRJ je osrednja tema današnjega srečanja, ki ga je pripravila Zunanjetrgovinska sekcija Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Na srečanju bodo nove predpise predstavili namestnica predsednika republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje Cvetka Selšek, pomočnik guvernerja Narodne banke SR Slovenije Franci Arhar, svetovalec izvršilnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije Anton Kikei, sekretar Gospodarske zbornice Slovenije Aljoša Mrak in predstavnik Gospodarske zbornice SFRJ v Trstu Lojze Rožman.

Srečanje bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 ob 17. uri.

Drevi v Križu Babičev film Veselica

V Domu »Alberta Sirk« v Križu bodo drevi ob 20.30 predvajali film Jožeta Babiča »Veselica«. Gre za enega najlepših in najpomembnejših slovenskih filmov iz povojnih let, ki ga bodo v kratkem predstavili tudi na pariški retrospektivi jugoslovanskega filma. KD Vesna, ki prireja to predstavitev v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in z devinsko-nabrežinsko občino, nadaljuje tako svojo filmsko dejavnost v letošnji sezoni in vabi vaščane na množično udeležbo. Kriško kulturno društvo sporoča, da zaradi bolezni avtorja odpade napovedana otvoritev samostojne razstave vaškega slikarja Marija Bogataca.

Pogovor z bivšim zgoniškim županom Jožetom Guštinom Izkušnje in spomini na 20-letno županovanje

Le malokdo se lahko pohvali z 20-letnim stažem vodilnega javnega upravitelja. Jože Guštin je bil kar 4 mandatne dobe zapored župan občine Zgonik, vse do preteklega junija, ko je po majskih volitvah sicer še obdržal status svetovalca v občinskem svetu, vendar se je sedaj vendarle lahko v celoti posvetil svojemu krčmarskemu poklicu v gostoljubnem gostinskem lokalu v Zgoniku. Ko smo ga obiskali za pogovor o njegovih bogatih javnopravnih izkušnjah smo ga seveda našli za gostilniškim pultom, ko je stregel pičajo jutranjim gostom. Takoj na prvi pogled daje videz bolj sproščene, manj utrujenega in zaskrbljenega človeka, kot je bil še pred nekaj meseci. Na uvodno vprašanje, kako doživlja in preživlja to novo življenjsko obdobje kot »navaden« občan, potem ko je bil kar 2 desetletja pri krmilu zgoniške občinske uprave, nam je takole odgovoril.

Lahko rečem, da nisem izgubil stika z občinsko stvarnostjo. To se dogaja predvsem zaradi lokacije mojega gostinskega obrata (le par metrov od občinskega sedeža), saj živim v javnem lokalu in pogostoma pridejo na kavico tajnik, uradniki, delavci in upravitelji. Tako imam priložnost, da se z njimi nevezano mimogrede pogovorim o tej in oni zadevi, tako da sem vselej še vedno na tekočem o skoraj vsem, kar se dogaja na občinskem območju. Po svojih močeh in izkušnjah skušam seveda še vedno z nasveti prispevati k reševanju določenih problemov.

V 20 letih vašega županovanja so se verjetno spreminjali objektivni pogoji delovanja krajevnih uprav z ozirom na finančno zmogljivost oziroma na politični položaj in pristojnosti pri upravljanju občin. Je bilo lažje pred dvajsetimi leti ali v zadnjem obdobju?

Na začetku je bilo težko upravljati, saj občina ni imela potrebnih struktur. V organiku ni bilo uradnikov, delavcev, nismo imeli tehničnega urada in strojev: treba je bilo začeti ustvarjati vse od kraja po programih, ki smo si jih zadali tedanji upravitelji. Šli smo naprej po homogeni razvojni poti in danes so objektivne razmere neprimerno boljše. Spominjam se, da je občina pred 20 leti dobivala od tržaškega sklada fiksne zneske 8 milijonov lir za javna dela, kar je bilo odločno premalo za nekoliko potreb na teritoriji. Povrh pa so bila vsa dela v režiji osrednjega tehničnega urada (Genio civile), kar je zaradi birokratskih zapletov še upočasnilo realizacijo del. Manjše občine so bile tedaj diskriminirane, s časom pa se stanje postopoma izboljšuje in smo dosegli pravičnejšo porazdelitev sredstev. Seveda ni to samo padlo z neba in preden smo premagali nenaklonjenost v nekaterih političnih krogih je bilo treba dostikrat potrkati na vrata.

Veliko je bilo storjenega na področju socialnih struktur za razvoj družbenega življenja v vaseh zgoniške občine.

Gradnji socialnih struktur sem sodelavci od vsega začetka posvečal prioriteto skrb, vendar pa ni bilo potrebnih finančnih razpoložljivosti za njihovo realizacijo. V zadnjih desetih letih pa nam je v skladu z volilno obvezjo, da je treba v vsaki vasi ustvariti javni družbeni prostor, uspelo pridobiti sredstva za izgradnjo knjižnice v Saležu, za odkup poslopj v Repniču in Gabrovu, razširili smo občinski sedež, predvsem pa smo spravili pod streho »osrednji hram« športno - kulturni center v Zgoniku, katerega smo se lotili graditi le s 100 milijoni od protivrednosti za naftovod. Njegova vrednost pa danes presega milijardo in 200 milijonov lir.

Na katere dosežke ste kot javni upravitelj najbolj ponosni?

Vsekakor postavitev občinskega spomenika padlim borcem (med prvimi v naši deželi s finansiranjem iz občinskega proračuna), izgradnja športno-kulturnega centra, realizacija omrežja javne razsvetljave, ustanovitev smetarske službe in konzorcirnega tehničnega urada, in pa šola s celodnevni poukom, za katero je občina, mislim, na najboljši način uredila redne prevoze z dvema šolabusoma in pa šolsko refekcijo.

Je kaka programska obveza, za katero vam je žal, da je občinska uprava ni uresničila?

Programi so vedno večji od tega, kar je objektivno uresničljivo. Posebno žal mi je, da občini ni uspelo prodreti na dveh področjih: občina bi morala biti po mojem na nek način soudeležena pri upravljanju tako prosoje železniške postaje, kjer se pretaka ves blagovni promet za državne potrebe, kot jame pri Bričkah. Večkratni poseti v to smer so vedno naleteli na gluha ušesa pristojnih oblasti, ki ne kažejo prave politične volje.

Katere storitve po vašem še pogrešajo občani?

Mislim, da je napočil čas, da se po naši občini razprede metansko omrežje, zelo dobrodošla pa bi bila realizacija kmečkega vodovoda, saj je na našem teritoriju cvetličarstvo dokaj razvito.

Od vse gospodarske dejavnosti ste z raznimi pobudami posvečali še posebno pozornost kmetijstvu.

Doslej niso uspeli poskusi, da bi uresničili kako združeno sodelovanje živinorejcev in trtorajcev, vendar pa je ta korak po mojem mnenju, če hočemo doseči določen razvoj. Občinska uprava je že 21 let zapored priredila razstavo vin, ki je pripomogla k velikemu kakovostnemu razponu. Vendar pa to ni dovolj in menim, da je tudi pri nas potrebno potrebno ustvariti neko specializirano strukturo, kot bi lahko bila združna klet. Tako bi imeli večje jamstvo za kvaliteto, pa tudi za tržno ponudbo domače kapljice. Prodajanje vina na osmicah le začasno rešuje ta problem, vendar je prava bodočnost vinogradništva v drugačnem pristopu in vsebinski usmeritvi. Prav v tej optiki je občinska uprava odkupila kmečko domačijo v Zgoniku, kjer naj bi postal večnamenski vinski center.

V družbenem življenju odigravata šport in kultura vedno vidnejšo vlogo. Kakšen odnos so imele vaše uprave?

Kot občinska uprava smo bili med prvimi, ki smo v proračunu zaključili ne samo simbolične denarne prispevke. Na začetku je nadzorni odbor črtal te neobvezne izdatke, ker pa smo vztrajali, nam je uspelo, da so ti prispevki postali konstanta proračunov. ŠK Kras in KD Rdeča zvezda sta zares vredni vse pozornosti, saj zglede skrbita za družbeno dejavnost občanov, predvsem mladine.

Pred dobrim desetletjem smo bili priča nekaterim zunanjim raznarodovalnim poskusom (na primer izgradnja novega naselja Girandole, začel

tek gradnje hotela Elta in še kaj). Opozicija dokaj kritično namiguje, da se je bistveno spremenila narodnostna podoba izven te občine, tako da postaja slovenska komponenta bistveno ogrožena.

Res je tedaj prišlo do nekaterih zlo-mernih poskusov, vendar pa naj bo jasno, da občinska uprava na začetku ni imela primernega protiorožja da bi to preprečila, ker je tedanji regulacijski načrt to dovoljeval. Ko smo se zavedli nevarnosti, smo leta 1971 po hitrem postopku odobrili nov regulacijski načrt, ki je zavrnil v kati te težnje. Kot bivši upravitelj pa moram reči, da so žal številni občani to omogočali s prodajanjem zemljišč in predstavljanjem načrtov za gradnjo, nato pa so prodali zemljišče skupaj z gradbenimi dovoljenji. Stari regulacijski načrt (možnost gradnje v pasu 200 metrov vzdolž glavnih cest) ni ustrezal in tako so se porajali apetiiti predvsem meščanov. Kljub kopici manjših posegov in priselitev pa se narodnostno ravnovesje ni bistveno spremenilo.

Kako to, da so se posebno v zgoniški občini tako razpasle črne gradnje, ki so precej izkazale podobno Krasa in prej skoraj nedotaknjenih zelenih površin.

Prav posledica uvedbe občinskega regulacijskega načrta je bil pojav črnih gradenj, vendar se je občinska uprava temu uprla in je špekulante prijavila sodnim oblastem.

Ste bili kot župan zadovoljni s stiki in stopnjo odnosov z matično domovino?

Stiki z matico so bili vedno dobri na vseh nivojih, od sodelovanja z obsejnimi občinami do osrednjih republikanskih institucij in seveda s predstavniški jugoslovanskega konzulata v Trstu. Na žalost se naša občina ni še pobratila s kako občino v Sloveniji in želim si, da bi do tega čimprej prišlo.

In na koncu tov. Guštin še vprašanje osebnega značaja: kolikšne žrtve so bile potrebne v teh dveh desetletjih, da ste bili kos svoji odgovornosti nalogi oziroma poslanstvu?

Zanemarjal sem svojo družino in gostinski obrat, če lahko tako rečem, za narodov blagor. Vsemu občinskemu dogajanju sem vedno sledil od blizu. Problemi in pristojnosti so postali vedno večji, tako, da so me pre-raščali, vendar pa sem pri sodelavcih in občinskemu osebju našel potrebno pomoč in naklonjenost, da smo nekako »zvzili« in uresničili program. Za vse te žrtve mi ni nikakor žal, delal sem z veseljem in upam, da so sadovi tega truda vidni in da jih občani cenijo. (B. S.)

gledališča

VERDI

Jutri, 15. t.m., ob 20. uri (red H/F) bo na sporedu sedma predstava Rossinijeve opere »La donna del lago«.

V ponedeljek, ob 18.30 bo v mali dvorani gledališča Verdi predstavitev Mozartove »Figarove svatbe«. Govoril bo glasbeni kritik Michelangelo Zurletti.

ROSSETTI

Danes ob 20.30 bo gledališče Centro Teatrale Bresciano uprizorilo Ibsenovo delo »Il piccolo Eyolf«. Režija Massimo Castri. V abonmaju odrezek šte. 8. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 18. do 23. februarja bo skupina Compagnia del Teatro Eliseo gostovala z delom J. P. Sartreja »Il diavolo ed il buon Dio« z G. Lavio in M. Guerritore, S. Reggijem in G. De Lellisom. Režija: Gabriele Lavia. V abonmaju odrezek šte. 8. Predprodaja pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM

Velika dvorana

Jutri, 15. t.m., ob 19.30 ponovitev: »KRST POD TRIGLAVOM«, retrogradistični dogodek.

V torek, 18. t.m., ob 19.30: Chopinov večer s pianistom Vladimirom Krpanom.

Mala dvorana

Jutri, 15. t.m., ob 10. uri: Boris A. Novak »V ozvezdju postelje«.

Okrogla dvorana

V petek, 21. t.m., ob 22. uri: Martin Sherman »Mesij«. Režija — Vinco Moederdorfer.

Velika dvorana Slovenske filharmonije
Jutri, 15. t.m., ob 19.30: Komorni ciklus »Slovenski komorni ansambli«. Člani in gostje ansambla Camerata Slovenica.

V ponedeljek, 17. t.m., ob 19.30: Mednarodni mojstrski ciklus.

Srednja dvorana

V četrtek, 20. t.m., ob 19. in 21. uri: Jalung Kang: Multivizija s šestimi projektorji, predava Tone Škarja.

PRIMORSKO DRAMSKO

GLEDALIŠČE

Danes, 14. t.m., ob 20. uri: Bertolt Brecht: »Opera za tri groš«, režija Jan Skotnicki. Predstava bo v Solkanu za red S-petek, A in izven.

kino

ARISTON — 16.00, 22.00 Il bacio della donna ragno, dram., ZDA - Braz. 1985, 120'; r. Hector Babenco; i. William Hurt, Raul Julia.

EXCELSIOR I — 16.00, 22.15 Nove settimane e 1/2, er. dram., ZDA 1985, 120'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger. (C)

EXCELSIOR II — 15.45, 21.45 Plenty, dram., ZDA 1985, 124'; r. Fred Schepisi; i. Meryl Streep, Sam Neill.

FENICE 17.00, 22.15 Yado, fant., ZDA 1985, 91'; r. Richard Fleischer; i. Arnold Schwarzenegger, Brigitte Nielsen.

GRATTACIELO 17.00, 22.15 Rocky IV, dram., ZDA 1985, 91'; r. Sylvester Stallone; i. Sylvester Stallone, Dolph Lundgren.

NAZIONALE III — 16.30, 22.00 L'arcobaleno selvaggio, pust., It. 1985, 96'; r. Anthony M. Dawson; i. Lewis Collins, Klaus Kinsky.

NAZIONALE II — 16.30, 22.00 Rambo 2 - La vendetta, dram., ZDA 1985, 93'; r. George Pan Cosmatos; i. Sylvester Stallone, James Cameron.

LUMIERE FICE — 16.30, 22.00 La rivolta, dram., Fr. 1983, 120'; r. Yilmaz Güney; i. Tuncel Kurtiz, Aysel Emel Mesci.

EDEN — 15.30, 22.00 Morbosamente vostra, porn., (C C)

NAZIONALE I — 16.00, 22.00 Safari d'amore, porn., (C C)

CAPITOL — 16.00, 21.30 Passaggio in India, dram., Angl. 1984, 163'; r. David Lean; i. Judy Davis, Victor Banerjee.

ALCIONE 16.00, 22.00 Riche e famose, dram., ZDA 1983; 105'; r. George Cukor; i. Jacqueline Bisset, Candice Bergen.

MIGNON — 16.30, 22.15 Quel giardino di aranci fatti in casa, kom., ZDA 1982, 110'; r. Herbert Ross; i. Walter Matthau, Dinah Minoff.

VITTORIO VENETO — 16.00, 22.00 Scandalosa Gilda, er., It. 1985, 95'; r. Gabriele Lavia; i. Gabriele Lavia, Monica Guerritore. (C C)

RADIO — 15.30, 21.30 Leccami Lucy, porn., (C C)

Prepovedano mladini pod 14. letom (C) - 18. letom (C C)

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNE DRUŠTVE

vabi na

Dan slovenske kulture

SPORED: razstava Poklon Avgustu Černigoju, gala predstava Vrnim se k Prešernu, nastop godbe iz Ricmanj in zbora iz Barkovelj, film O Vrba, radijski posnetek Krsta pri Savici, predstavitev zbirke Renata Quaglie, otroški kotichek.

Kulturni dom - Trst

V NEDELJO, 16. FEBRUARJA, OD 17. DO 20. URE

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Noel Coward

HUDOMUŠNA PRIKAZEN

Režija: DUŠAN MLAKAR

JUTRI, 15. t.m., ob 19.30

TPK SIRENA

priredi

JUTRI, 15. t.m., ob 20.30 dalje

PLES V MASKAH

ob zabavi čarodeja VIKIJA & Co
Nagrade za najlepše maske
Poskrbljeno za prigrizek in dobro pijačo.

Vabljeni!

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Vesna priredi danes, 14. t.m., ob 20.30 v Domu A. Sirk predvajanje filma Veselica režiserja Jožeta Babiča.

Odbor moškega pevskega zbora Vesna iz Križa vabi vse stare in nove pevce ter seveda tudi tiste, ki jim je pri srcu petje, da se udeležijo sestanka, ki bo 18. t.m., ob 20.30 v mali dvorani Doma A. Sirk.

KD F. Venturini priredi DAN SLOVENSKE KULTURE v centru A. Ukmar - Miro pri Domju jutri, 15. t.m., ob 20. uri. Sodelovali bodo učenci celodnevni osnovnih šol Mara Samsa od Domja in Ivan Trinko Zamejski iz Ricmanj, moški pevski zbor F. Venturini ter pianistki Tatjana Błokar in Vihra Kodrič. O pomenu dneva slovenske kulture bo spregovoril Marij Čuk. Vabljeni!

koncerti

Koordinacijski odbor mladih komunistov Zahodnega Krasa prireja jutri, 15. t.m., ob 21. uri v Ljudskem domu v Križu plesni koncert z glasbeno skupino Gu-Gu.

VERDI
Pri blagajni gledališča Verdi se je pričela prodaja vstopnic za prvi nedeljski koncert. V mali dvorani gledališča bo namreč ob 11. uri nastopil komorni orkester pod vodstvom Severina Zanonerinija, ki bo izvajal Sibeliusove in Griegove skladbe.

razna obvestila

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu - Ul. Donizetti 3 (Peterlinova dvorana), vabi v ponedeljek, 17. t.m., ob 20.30 na srečanje s Paolom PAROVLOM, avtorjem knjige »L'identità cancellata« (o poitalijancem v slovenskih priimkih in imen).

Glasbena matica obvešča vse pevce, da bo danes, 14. t.m., ob 17.30 v Kulturnem domu vaja mladinskega pevskega zbora.

Foto Trst 80 sporoča, da je redni občni zbor, ki je bil najavljen za 14. t.m. prenehan na 28. t.m., ob 19.30 v prvem sklicanju in ob 20. uri v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani.

menjalnica

Ameriški dolar	1.588.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	678.—	Švicarski frank	819.—
Francoski frank	219.—	Avstrijski šiling	96.—
Holandski florint	600.—	Norveška krona	215.—
Belgijski frank	31.—	Švedska krona	213.—
Funt šterling	2.240.—	Portugalski eskudo	10.—
Irski šterling	2.040.—	Španska pezeta	10.—
Danska krona	182.—	Avstralski dolar	1.070.—
Grška drahma	10.—	Debeli dinar	3,90
Kanadski dolar	1.120.—	Drobni dinar	3,90

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

včeraj-danes

Danes, PETEK, 14. februarja VALENTIN

Sonce vzide ob 7.09 in zatone ob 17.29 — Dolžina dneva 10.20 — Luna vzide ob 9.31 in zatone ob 23.35.

Jutri, SOBOTA, 15. februarja ZMAGO

Vreme včeraj: temperatura zraka 2,2 stopinje, zračni tlak 1020,3 mb ustaljen, veter 25 kilometrov na uro — burja s sunki 45 kilometrov na uro, vlaga 48-odstotna, nebo oblačno, morje razburkano, temperatura morja 6,8 stopinje.

PLIMOVANJE DANES: ob 00.12 najvišja 39 cm, ob 06.32 najnižja —20 cm, ob 11.51 najvišja 12 cm, ob 17.43 najnižja —29 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alessandro Crivelli, Marco Carini, Giulia Boscolo, Boris Kalc.

UMRLI SO: 72-letna Palma Brisceck, 79-letna Edvige Rajkovich, 72-letni Antonio Bernobich, 77-letni Antonio Pastrovicchio, 89-letni Vittorio Rosa, 75-letna Giovanna Cosentino, 75-letna Silvana Ciclitira, 85-letni Romano Vouk, 72-letni Nicola Cargiuolo, 90-letna Elvira Drechsler, 63-letni Antonio Buchberger, 76-letni Carlo Mazzoleni, 75-letna Luigia Maino, 77-letna Paola Cotnich.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30 tudi od 13.00 do 16.00)

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), Mazzinijev drevored 1 - Milje.

Zgonik (tel. 229373) — samo po telefonu za najnujnejše primere. (od 20.30 do 8.30 — nočna služba)

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Mazzinijev drevored 1 - Milje.

Zgonik (tel. 229373) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

IŠČEM kakršnokoli zaposlitev, opravljenji vojaški rok, šolska diploma, govornim angleško. Telefon 040/228436 ali 280175.

BELA PUHOVKA (piumino), na notranji strani svetlomodre barve, znamke G. Rizzi je bila pomotoma zamenjena v torek, 11. t.m., na pustnem plesu v Dijaškem domu v Trstu. Najditelj naj telefonira na št. 0481/78086.

OSMICO je odprl Boris Primožič v Ul. Kobler (pri Magdalen). Toči belo in črno vino.

ŠPEDITERSKA HISA išče osebo z vozniškim dovoljenjem C ter z opravljenim vojaškim rokom za špeditersko delo. Tel. 040/231153.

PRODAM seno v balah. Tel.: 040/226113 ali 228547.

V SALEŽU prodam 200 ter 50 kv. m. zgradbe ter 2.000 kv. m. zemljišča. Grilanc Boris, tel.: 040/229190.

IZKUŠENA otroška negovalka nudi usluge, po možnosti v jutranjih urah. Telefon 947-950.

LOVRIHA JOSIP (Uzamec) v Dolini št. 45 je odprl osmico.

STAREJŠA GOSPA nujno išče v našem enosobno stanovanje. Ponudbe na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro »Enosobno«.

PRODAM po ugodni ceni fiat 500. Telefonirati v večernih urah na št. 0481/30890.

PODJETJE išče večšega uslužbenca s prakso uvoznika - izvoznega uradovnarja, po potrebi tudi trgovskega potnika. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico pod šifro »Izkušena«.

NAKUPNI TEČAJI 13. 2. 1986

Mi in prizadeti otroci
Rubrika sklada »Mitja Čuk«

Downovi otroci in delo z njimi

Med najbolj vidno duševno prizadetost spada nedvomno mongoloidnost. Na področju te prizadetosti se je v zadnjih sto letih še posebej veliko naredilo, kljub vsemu pa ostajajo pri tej bolezni, ki jo imenujemo tudi Downova bolezen ali Downov sindrom, mnoga vprašanja odprta.

Čeprav so o bolezni govorili že prej, je podroben opis sindroma objavil l. 1886 J. Langdom Down in postavil hipotezo, da gre pri tem za neko dednost.

Publikacij o Downovem sindromu je do danes nastalo veliko. Iz njih med drugim izvem, da nastopa bolezen pri vseh rasah sveta in da je vsak posamezen otrok, ki ga ta sindrom obremenjuje, nositelj novih izkustev, ki nam omogočajo pogled v poseben svet skrivnostnih procesov izven splošnih norm.

Tako ime mongolizem ali podobna imena mongoloidizem, mongoloidna i-diotija, kakor tudi Downov sindrom, ne ustrezajo popolnoma oznaki te bolezni. V pričakovanju nekega novega natančnejšega imena se poslužujemo pojmov mongolizem, v katerem je čutili nevarnost rase diskriminacije, ali Downov sindrom, po zastarelem opisu, ki sicer omili staršem psihično obremenitev, vendar v ničemer ne spremeni realnega stanja bolezni.

Izhodišče mora torej biti stvaren odnos do bolnih in otroka, ki ga bolezni bremeni.

Nedvomno je v življenju prizadete družine najbolj odločilnega pomena prvo srečanje s tem problemom. Niti tisti, ki se poklicno ukvarja s prizadetimi otroki, niti še tako občutljiva družba, ki je pripravljena prevzeti skrb za take otroke, ne moreta dojeti celotnega ozadja velike duševne travme, ki prizadene družino, in v bistvu staršem ne moreta pomagati.

Prvo in tudi ponavljajoče se vprašanje takih staršev je: »Zakaj ravno nam?« Čeprav je odgovor na to vprašanje često eksistenčnega pomena za družino, se na to vprašanje do danes še ne da odgovoriti. Kajti čeprav sodi Downova bolezen med najbolj poznane dedne bolezni, na to ključno vprašanje še ni dokončnega odgovora.

Nastanek bolezni je bil pojasnjen, ko so ugotovili, da gre pri Downovem sindromu za kromozomsko nepravilnost. Da bo razlaga otipljivejša, naj pojasnimo, da je v človekovi celici 46 kromozomov, ki so združeni v pare. 22 parov je tako imenovanih avtosomov, en par pa sta spolna kromozoma, ki ju označujemo s X in Y. Pri ženski opazimo kombinacijo dveh X pri moškemu pa XY. Pri proučevanju razvrstimo avtosome po velikosti, spolna kromozoma pa dodamo na koncu.

Kot ostale imajo tudi spolne celice ob nastanku dvojno garnituro kromozomov, vendar se ob zorenju teh celic po postopku, ki ga imenujemo mejoza, to število kromozomov zmanjša na polovico — 23. Le na tak način nastane pri oploditvi nova celica s 46 kromozomi, običajnim številom za človeka. To pomeni, da se v meiozi kromozoma iz vsakega para praviloma ločita, včasih pa se to ne zgodi ali se zgodi le delno in oba kromozoma potujeta v isto spolno celico. Tu je iskati vzrok za nadaljnjo prizadetost novo nastalega bitja. Največ primerov Downovega sindroma, približno 90%, temelji na nerazdvajanju kromozomov 21. para. Skoraj 5% primerov nastane zato, ker je nekaj celic normalnih, določeno število pa s prekomernim številom kromozomov. Običajno so ti primeri, ki so dobili naziv mozaični tip, najmanj prizadeti. Od 2% do 5% pa je primerov, pri katerih se je prenestel večji del kromozoma 21 na drugi kromozom.

Za slabo razdvajanje spolnih celic je največkrat iskati vzrok pri starosti matere, vedno bolj pa se uveljavlja prepričanje, da bi bilo treba upoštevati tudi starost očeta. Seveda ne smemo zanemarjati tudi še vplive okolja, kot so sevanje, zdravila in infekcije. Ustalilo se je mnenje, da je pri materah, ki so stare izpod 25 let možnost rojstva mongoloidnega otroka približno 1:2000, nad 45. letom pa se ta možnost dvigne na 1:50. Tudi pri tem najnovejša opazovanja dokazujejo, da ni le starost matere edini usodni faktor pri pojavu.

Kar se tiče pogostosti tega pojava v svetu pa se nakazuje rojstvo po enega mongoloida na vsakih 520 - 830 otrok, oziroma najštevilnejše pojave takih rojstev pri materah med 34. in 41. letom starosti. Pri teh materah je tveganje, da se rodi mongoloiden otrok, sedemkrat večje kot pri mlajših, vsako naslednje leto pa je dvakrat večje.

Ker je pač težko določiti veljavne meje za nosečnost, lahko le ugotovimo, da je orientacijska starost za zadnjo nosečnost pri štiridesetem letu. Takrat namreč ne pride le do tveganja pri delitvi kromozomov, pač pa tudi pri okvarah organov in okostja novega bitja. Kljub vsemu pa je še vedno preveč takih staršev, ki jih skrbi za zdravje svojih potomcev ne muči.

V družini, kjer se je rodil mongoloidni otrok, bi morali preiskati celotno družino in rod družine. Potrebne so citološke preiskave, da bi ne prišlo do rojstva še drugega mongoloidnega otroka. Postopek kot je amniocenteza — odvzem majhne količine plodovnice ob koncu tretjega meseca nosečnosti — je opravilo, ki se je že trdno zasidralo v zanesljivost preiskovalnih metod.

Pomembno mesto v tako prizadetih družinah pa zavzema usposabljanje staršev. Starši morajo predvsem vedeti, da kljub temu, da pri takem otroku danes veliko več dosežemo, kakor smo v preteklosti, se te napake z nobeno terapijo ne da odstraniti. Ko bomo to misel dobro osvojili, nas kot starše ne bo zavedlo več nobeno dobičkonosno obravnavanje mongoloidov. Tako, ki brezobzirno izkorišča starše z izvajanjem pritiska na njihov strah, da bi česa ne zamudili, ali z izsiljevanjem njihove neved-

nosti z absurdnimi metodami, zdravili in postopki.

Najboljši je stvaren odnos do otroka. Predvsem ne sme biti mongoloidni otrok le problem neposredno prizadetih. Dejstvo, da živi, obvezuje vse nas, ki sestavljamo družbo, da takemu otroku omogočamo človeško dostojanstvo. Naj bo tak ali drugačen, tako ali drugače prizadet, on je, obstaja. To je edina realnost.

Če je po eni strani res, da so razvoju takega otroka postavljene meje, je po drugi strani tudi res, da so v okviru teh meja možnosti in dejavnosti, ki lahko izboljšajo takim otrokom življenje, če smo jih pravočasno in pravilno izkoristili. Obstoj mnogih zunanjih in notranjih dejavnikov pri razvoju mongoloidnega otroka strokovnjaki slutijo, čeprav vzroka za delovanje teh dejavnikov še ne poznajo v celoti. Danes se torej zavedamo, kar včasih niso priznavali, da je v mongolizmu skrita razvojna dinamika. Pri obravnavanju mongoloidov pa je zelo pomembno, da odstranimo vse napačne upe in da si ustvarimo na samem začetku jasno podobo, kaj pravkar rojeni otrok in njegova družina lahko pričakujeta. Tako bo jasno, kaj je za takega otroka nujno. Ne smemo biti niti taki starši, ki nečejo uvideti resnice, niti taki, ki se predajo popolnemu obupu, kajti niti prva, niti druga pot nas ne vodita k temu, da bi otrok kljub svoji bolezni postal znošen in vreden ljubezni. Tudi si ne smemo po vseh študijah, ki so bile objavljene, več delati utvar, da se lahko mongoloid vključi v normalno življenje. Utopija so tudi domneve o usposobitvi mongoloidov za poklicno življenje. Življenje mongoloida mora biti pravočasno uravnano v za to namenjeni ustanovi tako, da je zmogel razviti tiste sposobnosti, ki mu jih dovoljuje pedagoški razvoj, da je čim manj očitno po svojih posebnostih in da živi življenja vredno življenje. Predvsem pa moramo paziti na to, da takih razmer ne zagotovimo le za nekaj let temveč za vse življenje, če hočemo biti človeški.

(se nadaljuje)

radiotelevizija

italijanska televizija

Prvi kanal		16.30	
9.30	Televideo - poskusni program	17.30	Dnevnik 2 - Kratke vesti
10.30	Ura Agathe Christie - TV nadalj.	17.40	Sereno variabile - tedenska oddaja o turizmu in prostem času
11.30	Taxi - TV film	18.30	Športne vesti
11.55	Vremenske razmere	18.40	Ceste v San Franciscu - TV film
12.00	Dnevnik 1 - Kratke vesti	19.45	Dnevnik 2 - Vesti
12.05	Halo... kdo igra? - opoldanski program z Enrico Bonaccorti	20.20	Športne vesti
13.30	Dnevnik 1	20.30	Il conformista - film
14.00	Halo... kdo igra? - Zadnji poziv	Nastopajo: Stefania Sandrelli, Jean-Luis Trintignant, Gastone Moschin	
14.15	Pista! - vodi Maurizio Nichetti v teku oddaje: »L'avventura del grande nord« - film	22.20	Dnevnik 2 - Nocoj
16.55	Danes v parlamentu	22.30	Dokumentarec
17.00	Dnevnik - Kratke vesti	23.25	Dnevnik 2 - Zadnje vesti
17.05	Pista! - 2. del	23.35	L'ultima chance - film
18.30	Italia sera - dogodki in osebnosti vodi Piero Badaloni	Nastopajo: Ursula Andress, Fabio Testi, Eli Wallach, Massimo Girotti	
19.40	Almanah in Vremenske razmere	Tretji kanal	
20.00	Dnevnik 1	11.05	Šport
20.30	Iz gledališča Ariston v Sanremu: XXXVI Festival italijanske popevke - vodi Loretta Goggi	12.50	Dogodivščine vojaka Švejka - nadaljevanka
22.00	Dnevnik 1	13.50	in 14.25 Šola in vzgoja
22.10	XXXVI Festival italijanske popevke - 2. del	14.55	Simfonični koncert
23.00	Velike razstave	15.40	Knjižnica - dokumentarec
23.35	Dnevnik 1 - Zadnje vesti	16.10	Šola in vzgoja
23.50	Dokumentarec	16.40	Dadaumpa - variete
Drugi kanal		18.10	Glasbena oddaja
9.30	Televideo - poskusni program	19.00	Dnevnik 3
11.55	Cordialmente - vodi Enza Sampò	19.35	Il salto delle streghe - 1. del
13.00	Dnevnik 2 - Ob 13. uri	20.05	Šola in vzgoja
13.30	Capitol - TV nadaljevanka	20.30	Pirandello v gledališču in drugje: »Vestire gli ignudi«
14.30	Dnevnik 2 - Kratke vesti	22.30	Dnevnik 3
14.35	Tandem - aktualnosti in nagradna tekmovanja	23.05	Šola in vzgoja

jugoslovanska televizija

Koper		22.40	
14.15	TV novice	23.00	Nemir - film
14.25	Uboga Klara - TV nadaljevanka	Ljubljana	
15.10	Smic, Smac, Smoc - film	9.00	Tednik
16.45	Otroški program	10.00	Pesem giba: Daljni vzhod
18.30	Pacific international airport - TV film	10.20	Štiri slovenske ljudske pesmi
18.55	TV Novice	15.55	TV mozaik - ponovitev dopoldanskih oddaj
19.00	Odprta meja - informativna oddaja v slovenskem jeziku	17.25	Poročila
V današnji oddaji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:		17.30	Oživele strani - 7. del TV nanizanke
OPČINE — O pomenu ljudske maske		17.50	Merlin - 2. del nemške nadaljevanke
GORICA — Ureditev parkov		18.15	Oblika za prodajo - izobraževalna serija
GRADEŽ — Zimski ribiči		18.45	Risanka
TRST — Razstava Pedre Zandegiacomo		19.00	Danes
19.30	TVD Stičiče	19.30	TV dnevnik I
19.50	Odprt prostor	19.55	Vreme
20.30	Lepa Otero - TV nadaljevanka	20.05	Risanka
21.35	Nogomet - izbor za Evropsko prvenstvo	20.15	Vojna - dokumentarna serija
		21.20	Pod krinko - TV nanizanka
		22.05	TV dnevnik II
		22.20	Vse najboljše, Wanda June - film

zasebne postaje

CANALE 5		13.20	
8.35	Alice - TV film	14.15	Deejay television
9.00	Una famiglia americana - TV film	15.00	Chips - TV film
9.50	General Hospital - TV film	16.00	Bim bum bam - risanke
10.45	Facciamo un affare - TV film	18.00	La casa nella prateria - TV film
11.15	Tuttinfamiglia - kviz	19.00	Gioco delle coppie - kviz
12.00	Bis - kviz	19.30	La famiglia Addams - TV film
12.40	Il pranzo è servito - vodi Corrado	20.00	Risanke
13.30	Sentieri - TV roman	20.30	Viuuulentemente... mia - film
14.30	La valle dei pini - TV film	22.30	A tutto campo - športni tednik
15.30	Una vita da vivere - TV film	23.20	Nogomet
16.30	Hazzard - TV film	0.35	Cannon - TV film
17.30	Doppio slalom - kviz	1.30	Strike force - TV film
18.00	Zero in condotta	TELEPADOVA	
18.30	C'est la vie - kviz	15.00	Con affetto tuo Sidney - TV film
19.00	I Jefferson - TV film	15.30	Proposte commerciali
19.30	Zig Zag - kviz	16.00	Filmska rubrika
20.30	Dynasty - TV nadaljevanka	16.45	Brigher - risanke
21.30	Hotel - TV film	18.15	Leonela - TV film
22.30	Maurizio Costanzo show	19.15	Eurospar
0.30	Il seme dell'odio - film	19.30	Alla ricerca di un sogno - TV film
RETEQUATTRO		20.25	Gigi (Minelli) - film
8.30	Soldato Benjamin - TV film	22.00	Leonela - TV film
9.00	Destini - novela	23.15	Uomini coccodrillo - film
9.40	Lucky show - TV film	TRIVENETA	
10.00	Sempre più difficile - film	14.00	Bellamy - TV film
11.45	Magazine	15.00	Monitor
12.15	Mammy fa per tutti - TV film	15.30	L'uomo della valle - film
12.45	Otroški program	17.00	Risanke
14.15	Destini - novela	18.30	Una signora in gamba - TV film
15.00	Agua viva - novela	19.00	Parliamo di pesca
15.50	Il sogno nel cassetto - film	20.15	La notte degli stregoni - film
17.50	Lucky show - TV film	22.00	Combat - TV film
18.20	Ai confini della notte - TV film	23.00	Dove vai se il vizietto non c'è l'hai? - film
18.50	I Ryan - TV film	TELEFRIULI	
19.30	Febbre d'amore - nadalj.	12.30	La famiglia Smith - TV film
20.30	Il buon paese - spektakel	13.00	Lamù - risanke
23.00	Mash - TV film	13.30	Senorita Andrea - TV film
23.30	Cassie & Co - TV film	15.00	Risanke
0.30	Ironsides - TV film	15.30	Musicale
1.30	Mod Squad, i ragazzi di Greer - TV film	17.30	Kanadska narava - dokumentarec
ITALIA 1		18.30	Regione verde
8.30	Gli eroi di Hogan - TV film	19.00	Telefriuli sera
8.50	La casa nella prateria - TV film	19.30	Senorita Andrea - TV film
9.40	Fantasilandia - TV film	20.30	Variete
10.30	Wonder woman - TV film	22.45	L'ultimo indizio - TV film
11.30	Quincy - TV film		
12.30	L'uomo da 6 milioni di dollari - TV film		

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; Koledarček; 7.40 Pravljica, Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Na goriškem val; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Poljudno čtivo, Stanek ob 12.00, Lahka glasba; 13.20 Naša pesem 1984: Primorski akademski zbor »Vinko Vodopivec« iz Ljubljane vode Marko Mihevc, nato: Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Povejmo v živo!; 15.00 Mladinski pas: Iz filmskega sveta; 15.45 Postni govor; 16.00 Zbornik: Iz zbirke pripovedništva, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 7.00, 7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.45 Cestne informacije; 7.20 Trznice; 13.00 Danes na valu radia Koper; 13.00 Mladinska oddaja; 15.00 Dinar na dinar; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek programov.

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00 Cordialmente vostri; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.40 Danes bomo govorili o...; 14.33 Poročila v nemščini, Popoldanski spored: Glasba - Popevka tedna; 15.00 Rubrika o kulturi in umetnosti; 15.45 Glasbeno popoldne; 16.00 Radijski oder; 16.15 La Vera Romagna; 17.45 Alta fedeltà; 18.10 Evergreen; 20.00 Nočni spored.

RADIO 1

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.05 do 9.00 Zeleni val; 9.00 Radio anch'io; 13.00 Popevke skozi čas; 11.00 Odprt prostor; 11.10 Pronto quiz; 11.45 LP glasba; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.30 Poštna kočija; 13.56 Zeleni val Evropa; 14.03 Festival iz Sanrema; 15.03 Transatlantico; 16.00 Il Paginone; 17.30 Jazz; 17.55 Zeleni val; 18.30 Glasbeni program; 19.30 Na naših trgih; 20.00 La Fonit Cetra predstavlja; 20.30 Tajna vojna v Sredozemlju; 21.03 Simfonični koncert; 23.18 Telefonski poziv; 23.28 Nočni glasbeni program.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 19.30 Poročila; 6.00 do 8.00 Dnevi; 8.00 Politična tribuna; 8.10 Šola in vzgoja; 8.48 »Andrea« - radij. priredba; 10.13 Mlini na veter; 10.30 Radiodue 3131; 12.45 Discogame tre; 15.00 Popoldanski glasbeno-govorni program; 18.32 Čas za glasbo; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program; 23.28 Nočni glasbeni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Amaterski zbori tekmujejo; 7. oddaja - Mešani pevski zbor Metalka Ljubljana; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapele...; 18.15 Gremo v kino; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Oddaja o morju in pomorskih - glasba; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literarni nočno, William Golding; Zvonik.

Se bo kriza razširila še na druge uprave?

V ponedeljek seja pokrajinskega sveta Največ možnosti ima tristrankarski odbor

Zasedaj najbrž nič novega v političnem položaju na Goriškem. Pustni dnevi so za nekaj dni zaustavili politično dejavnost. Nekateri politiki, pa so, kljub krizi, šli na nekajdnevne počitnice na sneg. Naučili so se nekaj svežega zraka, kar jim bo tudi koristilo, saj bodo morali v naslednjih dneh čepeti za pogajalskimi mizami, kjer se zbere kar precej ljudi. Veliko teh kadi, zaradi tega je ambient, kjer se vrše pogajanja, poln dima.

Demokristjani so se pravzaprav lotili sestankovati že včeraj zvečer. Sestalo se je njih pokrajinsko vodstvo, ki mora preučiti položaj nastal v Gračevo, v KZE, ter seveda položaj v pokrajinski upravi. Pokrajinski svet se bo namreč sestel v ponedeljek. Predsednik Cumpeta pa je že sklical še eno sejo prihodnji petek popoldne. V ponedeljek, seja se bo pričela ob 17. uri, bodo na dnevnem redu odstopi predsednika in odbornikov ter izvolitev predsednika in odbornikov. Vse kaže, da pride do tristrankarske koalicije med demokristjani, socialisti in Slovensko skupnostjo. Taka koalicija, ki bi slonela le na dvanajstih svetovalcih, torej na polovici pokrajinskega sveta, bi imela težavno življenje. V proračunski razpravi, kjer je potrebna absolutna večina glasov, ne bi zmogla skozi. Zaradi tega vsi me-

nijo, da bo taka tristrankarska koalicija le začasna značaja in da se bodo spori, vsaj s socialdemokrati čene z republikanci, uglasili v prihodnjih mesecih.

Demokristjani imajo odprto še eno vprašanje. Najbrž bo prišlo do zamenjave v vodstvu trgovinske zbornice. Tam je že dolgo časa za predsednika Delio Lupieri, demokristjan. Pravijo, da se za to mesto poteguje njegov strankarski kolega dr. Enzo Bevilacqua, sedaj pokrajinski odbornik za načrtovanje. Če bi prišlo do zamenjave v kratkem času, potem bi lahko že v ponedeljek izkoristili prilikost, da zamenjajo tudi tega odbornika pokrajinske uprave. Dr. Enzo Bevilacqua je zelo blizu Biasuttijevim stališčem. To bi pomenilo utrditev položaja sedanega deželnega odbornika Brancatija na Goriškem in nadaljnji udarec preostalim moretjskim pozicijam.

Novi župan v Gračevo, republikanec Zanetti, je medtem prisegel pred goriškim prefektom Pierangelijem in tako polnopravno zasedel svoje mesto. Politični položaj na Goriškem pa seveda skrbi tudi komuniste. Vodili so se namreč pogovori za vstop socialistov v občinski odbor v Starancu. Tu imajo komunisti deset od dvajsetih svetovalcev in enobarvni odbor. Do

proračunske razprave se je treba odločiti, kako razširiti koalicijo. V sedanjih fazi zaostrenih odnosov med komunisti in socialisti pa bo najbrž težko, da se to uresniči. Prav tako postaja nevarno v Ronkah, kjer je že prišlo do sporov med KPI in PSI zaradi zdravstvene politike. V Trzinu pa visi nad odborom kot Damoklejev meč grožnja socialdemokratov, da izstopijo iz odbora in odpovejo podporo (ta pa je odločilna!) sedanji levičarski koaliciji. To bi pomenilo odprtje novega kriznega žarišča na Goriškem.

Operna pevca drevi v Štandrežu

Na poseben in svojevrsten način bodo praznik slovenske kulture počastili danes zvečer v Domu Andreja Budala v Štandrežu. Prešernove in slovenske ljudske pesmi bosta pela sopranistka Ileana Bratuž-Kacianova in basist Jože Stabe. Na klavirju ju bo spremljala Tatjana Šporar Bratuž. Tako Prešernovo proslavo prireja Kulturno društvo Oton Župancič. Pričetek ob 20. uri.

Umrl je Hubert Močnik starosta slovenskih učiteljev

Umrl je starosta slovenskega goriškega učiteljstva Hubert Močnik. Umrl je v Gorici v sredo, na predvečer svojega 93. rojstnega dneva. Še do pred kratkim smo ga srečevali na ulici in videvali kako je korajžno pešal. Ni bilo dneva, da ne bi šel iz svojega stanovanja v Ulici Trento v mestno središče, na pogovor s prijatelji in znanci.

Pokojsnik je bil znana in priljubljena osebnost. V Gorico je iz gora prišel že pred prvo vojno v mladih letih, ko je v našem mestu študiral v takratnih slovenskih šolah. Zatem je študiral v Kopru, na tamkajšnjem slovenskem učiteljskišči, kjer se je seznanil s kasnejšimi učitelji, med temi tudi takimi, ki so postali pesniki, pisatelji in še kaj drugega. Svoj učiteljski poklic je pričel kmalu. Po prvih letih, ko je poučeval v naših krajih, je bil prisiljen oditi v notranjost Italije. Fašistična vlada je takrat zavedne slovenske učitelje premestila v notranjost države. Hubert Močnik je poučeval v Liguriji, kjer si je pridobil veliko spoštovanje in priljubljenost med tamkajšnjimi ljudmi.

Po vojni ga najdemo v Gorici, kjer je bil med tistimi, ki so obnavljali slovensko šolstvo. Od leta 1945 t.j. od obnove slovenskih šol, pa do

leta 1948, je bil didaktični ravnatelj, prvi povojni slovenski didaktični ravnatelj. Kasneje je več let, do upokojitve, poučeval na slovenski nižji strokovni šoli.

Bil je vedno aktiven v raznih slovenskih društvih. Za Mohorjevo družbo je napisal nekaj knjig o svojih življenjskih in učiteljskih izkustvih. Živo nam je prikazal trnovo pot slovenskega učitelja, ki je moral v izgnanstvo. Velikokrat je prihajal, še do nedavnega, v naše uredništvo, se z nami pogovarjal, nam povedal marsikaj zanimivega, nam dajal dragocene podatke, nam dajal nasvete. Zavzeto je prebiral naš dnevnik in seveda tudi drugo slovensko časopisje. Bil je stalen gost na številnih slovenskih kulturnih prireditvah. Še zlasti ga je zanimala naša šola, saj se je njej posvečal tudi potem, ko je odšel v zasluženi pokoj.

Pogreb bo danes ob 12. uri iz bolnišnice sv. Janeza od Boga, v cerkev na Travniku. Pokopali ga bodo na glavnem goriškem pokopališču.

S Hubertom Močnikom odhaja še ena tistih markantnih osebnosti, ki so dajale pečat živahnemu slovenskemu življenju v Gorici. Naj mu bo lahka domača zemlja.

Pesnica Zavادلav v štandreški šoli

Srečanje s pesnico domačinko Ivaniko Zavادلav je bilo osrednja oznaka proslave, ki jo je pripravila štandreška osnovna šola Fran Erjavca ob letošnjem slovenskem kulturnem dnevu.

Najprej so se učenci z recitacijami spomnili Franceta Prešerna, nato pa sprejeli Ivaniko Zavادلav s podajanjem nekaterih njenih pesmi. Učitelj Ivo Bolčina in župnik Jože Žorž sta na začetku prikazala lik štandreške pesnice. V razgovoru z otroki je Ivanka orisala začetno pot pisanja pesmic in igrice za mladino. Več njenih prizorov smo videli na raznih odrih, predvsem pa na domačem štandreškem, kjer je vrsto let režirala mladinski skupino. Njene pesmi so bile večkrat objavljene v nekaterih revijah in so izšle tudi v zbirki.

Ivanika ima zelo rada otroke in pozna njih želje. Da bi še enkrat pritegnila njihovo pozornost, jim je ob koncu prebrala pravljico Skrivnostna skrinjica, ki jo je napisala prav za to priložnost. Učenci so bili s takim srečanjem, ki je bilo v soboto, 8. februarja, zelo zadovoljni. V zahvalo so pesnici poklonili šop cvetja in jo nagradili z dolgim ploskanjem.

m. j.

V Podgori bodo uvedli tri stopnje davka TASCO

V Podgori namerava občinska uprava uvesti tri različne stopnje davka TASCO, pač glede na količino in kakovost storitev, ki jih uživajo v vsakem predelu rajona. Tako je povedal odbornik za finance Armando Obič na predsedniški seji rajonskega sveta. Na isti seji je bil prisoten tudi odbornik za decentralizacijo inž. Nicolò Fornasir, ki so mu člani sveta nanizali celo vrsto problemov, za rešitev katerih se Podgorci zavzemajo že več let. Odločno so se zavzeli za razširitev pokopališča, s čimer se načelno strinja tudi občinska uprava. Vendar zaenkrat, pravi Fornasir, obstajajo tehnične in finančne ovire, ki preprečujejo takojšnji zaključek del. K problemu se bomo še povrnili v prihodnjih dneh.

Potem ko je razložil zakaj in kako je prišlo do uvedbe davka TASCO, je odbornik Obič pojasnil predlog občinske uprave za njegovo aplikacijo v Podgori. Rajonski svet ima sedaj kakih deset dni časa, da seznani upravo z morebitnimi pripombami.

Kot znano bodo davek plačevali lastniki in uporabniki nepremičnin glede na število kvadratnih metrov, uporabo stavbe (stanovanje, trgovina, uradi, kulturno društvo itd.) in količino občinskih storitev, ki jih uživajo v določenem mestnem predelu. Osnovnih storitev je pet: cestna po-

vezava, javna razsvetljava, odnašanje smeti, vodovod in greznično omrežje.

V prvo skupino (900 lir na kv. meter) lahko uvrsti občina predele, kjer nudi vsaj dve od omenjenih storitev. V podgorskem rajonu naj bi sem uvrstili Grojno, Kalvarjo in cesto, ki iz Podgore pelje k rezervoarju pod Kalvarjo, pa še stavbe ob nogometnem igrišču pri Madonini.

Druga skupina (1.100 lir kv. meter za vsaj tri osnovne storitve) naj bi obsegala ulici Brigata Cuneo, San Giusto, Bratužev trg, Ul. Delle Grapate.

V tretjo skupino (1.400 lir kv. meter za tri osnovne in vsaj štiri dodatne usluge, med katerimi so javni prevozi, otroški vrtec in jasli, šolski prevoz, zelene površine, športne naprave itd.) naj bi uvrstili preostali del vasi: Ul. IV novembre, Ul. Monte Calvario, z vsemi vmesnimi ulicami. Za nekatere ulice tega predela, ki ne razpolagajo s kanalizacijo, obstaja možnost uvrstitve v tretjo skupino.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita, Ulica Don Bosco 175, tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRZČU
Alla salute, Ulica Cosulich, tel. 711315.

V Novi Gorici ukrepi za zaščito reke Soče

Izvršni svet novogoriške občine je v zadnjem času dvakrat obravnaval stanje reke Soče, zlasti kot vir pitne vode za porabnike na Goriškem in tudi v Gorici v Italiji. Iz gradiva, ki ga je pripravila strokovna služba Zavoda za družbeno planiranje, izhaja, da reka na nekaterih odsekih vsebuje odpadne oziroma škodljive snovi, ki prihajajo v strugo bodisi iz tovarn in drugih podjetij (zlasti iz tovarne cementa in salonita v Anohovem), kot tudi iz komunalnih odpadkov v naseljih ob bregovih Soče.

Vendar pa analize tudi kažejo, da je pitna voda v Mrzleku in v Preslesju čista in kakovostna in torej primerna za porabo. Glede Mrzleka Izvršni svet ugotavlja, da ta vodovod oskrbuje z vodo vso novogoriško občino in krije 40 odstotkov porabe v Gorici. Čeprav leži črpališče v sami strugi Soče, dobiva vodo iz trnovskobanjske planote. Za kontrolo kakovosti se izvaja dvakrat tedensko ožja analiza vode. Voda v omrežju je neoporečna. Črpališče Preslesje pa preskrbi s pitno vodo vseh okoli 6 tisoč prebivalcev Goriških Brd. Vodnjaki črpališča ležijo tik ob bregu Soče, tako da črpa pravzaprav vodo iz Soče, ki se na kratki poti skozi kraška tla praktično ne prečisti. Voda se črpa zatem v vodarno v Vrhovljah, kjer izvajajo čiščenje skozi peščeni filter in s kloriranjem. Ožjo

analizo vode, ki gre v omrežje za uporabo, izvajajo trikrat na mesec. Voda je torej neoporečna, razen v primerih večjih onesnaženj Soče, kar se je lani trikrat zgodilo.

Izvršni svet je s sklepi zadolžil razne organizacije, da nadzorujejo kakovost reke Soče, zlasti kot pitne vode. Goriški vodovodi v Novi Gorici so tako zadolženi, da redno spremljajo tudi kakovost vode v Mrzleku, ki je po nedavni prenovi še v poskusnem obratovanju. Vodovodi naj bi tudi posodobili vodarno v Vrhovljah. Razne obveznosti za zagotavljanje kakovosti Soče so naložili tudi Soškimi elektrarnam, ki so zgradile hidroelektrarno in jez pri Solkanu. Tako bodo morale Soške elektrarne prispevati denar za obnovo čistilne naprave v vodarni Vrhovlje v Brdih in sofinancirati zgraditev naprav za čiščenje komunalnih odpadnih vod za naselji Kanal in Deskle.

Izvršni svet bo odslej redno spremljal izvajanje ukrepov za zaščito reke Soče na območju novogoriške občine, s čimer bi dosegli, da bi se kakovost njenih voda ohranila na ravni prvega ali drugega kakovostnega razreda, kot to določajo predpisi slovenske republike. O stanju Soče, zlasti kot viru pitne vode, bo kmalu razpravljala tudi Občinska skupščina v Novi Gorici.

Marjan Drobež

Napoved stavk v bolnišnicah tokrat proti vodstvu KZE

V goriških bolnišnicah ni miru. Po valu vsedravnih stavk avtonomnih sindikatov zdravnikov, ki zaenkrat mirujejo v pričakovanju rezultatov pogajanja z vlado, napovedujejo zdravniški avtonomni sindikati nov val stavk za mesec marec. Tokrat naj bi stavke bile omejene na goriško pokrajino, za reševanje odprtih problemov v okviru tukajšnje KZE.

Zdravniki najbolj žulijo zamude pri plačilu zaostalih prejemkov, na katere čakajo že tri leta. Za zamude obtožujejo upravni odbor KZE. Poleg tega zahtevajo, naj krajevna zdravstvena enota v okviru deželnega zdravstvenega plana končno predstavi področni izvajalni načrt za Goriško. V tiskovnem poročilu ugotavljajo, da je

upravni odbor KZE odstopil, potem ko leta in leta ni znal reševati problemov goriškega zdravstva. Odstop je po njihovem mnenju priznanje nesposobnosti, istočasno pa poskus, da bi upravni odbor rešili odgovornosti za zamude in nerešene probleme. Avtonomni zdravniki zato zahtevajo srečanje s pokrajinskimi in deželnimi vodstvi strank za soočanje o najnovejših problemih na področju zdravstva in za razgovor o osebah, katerim poveriti vodstvo KZE, kajti zdravniki odločno nasprotujejo obnovi dosedanjega ali namestitvi podobnega vodstva.

Zdravniki se tudi zavzemajo za poseg deželnega odborništvu za zdravstvo, ki naj praznino na čelu goriške KZE zapolni z imenovanjem komisarja, volivca po poziva, naj nadzorujejo javne upravitelje, predvsem na zdravstvenem področju in naj njihovo nesposobnost kaznujejo s primernimi volilnimi izbirami.

● **Konzorcij za vodovodno omrežje** CA FO sklicuje za torek, 18. februarja, izredno skupščino, ki bo na sedežu konzorcija v Gradišču, Ul. Aquileia 9, s pričetkom ob 18.30. Obravnavali bodo vprašanje metanizacije občin v konzorciju, avtomatizacije računovodstva v konzorciju, vprašanje osebja in razširitve sedeža CAFO. Razpravljali bodo tudi o obračunu za leto 1984 in o proračunu konzorcija za tekoče leto.

V sovojenjski občini

Tudi letos ekološka akcija »Za prijetnejše okolje«

Tudi letos bodo v sovojenjski občini izvedli skupno pobudo »Za bolj čisto in prijetno okolje«. O tem so se pogovarjali na nedavnem sestanku med predstavniki občinske uprave, kulturnih in športnih društev, mladinskih organizacij in drugih ustanov. Pobudo je namreč tudi tokrat dala občinska uprava.

Čiščenje okolja bo v soboto, 15. marca, v popoldanskih urah in to na območju celotne občine. Poleg društev in organizacij ter posameznih občanov bodo k sodelovanju povabili tudi šole, ki so se že lani in tudi prejšnja leta pozitivno odzvale vabilu.

Predvsem naj bi, tako je bilo slišati na sestanku, pobrali smeti, ki se nabirajo ob robovih poti, oziroma na bolj skritih mestih, kljub temu da je v vseh krajih občine že dolgo let urejena stalna služba pobiranja in odvažanja smeti iz gospodinjstev.

Na sestanku s predstavniki društev so se dogovorili tudi o organizaciji okrogle mize o vprašanjih prisotnosti mladine v kulturnih in športnih društvih na območju občine. Predvidoma bo okrogla miza v drugi polovici marca, najverjetneje 21. ali 22. marca. Govor je bil nadalje o pripravi programa slovesnosti ob državnem prazniku (25. aprilu) ter o tem, kako na najboljši način organizirati letošnji občinski praznik v juniju.

Nabirka CISL

Sindikati CISL je v prejšnjih mesecih pričel široko nabiralno akcijo, da bi zbral sredstva za popravilo in obnovo prostorov sedeža v Ul. Roma 20. V tiskovnem poročilu obveščajo, da so doslej nabrali 29 milijonov lir, gotovo pa bodo to vsoto še presegli, saj ji morajo pristeti zneske, ki so jih posamezne poklicne kategorije zbirale na tekočih računih. Sindikat izraža zadovoljstvo zaradi doseženega cilja in se zahvaljuje vsem, ki so aktivno prispevali k njegovi uresničitvi.

ZVEZA
SLOVENSKE
KULTURNIH
DRUŠTEV

vabi na

Dan slovenske kulture

KULTURNI DOM, V SOBOTO, 15. FEBRUARJA

- 19.30 POKLON AVGUSTU ČERNIGOJU
pevski nastop SOVODENJSKIH DEKLET
- 20.00 film: O VRBA!
radijski posnetek: KRST PRI SAVICI
- 20.45 gala predstava: VRNIMO SE K PREŠERNU

Slavnostni govornik: ACE MERMOLJA

kino

Gorica

VERDI 17.30 — 22.00 »Ginger e Fred«.
Režija: Federico Fellini.
CORSO 18.00 — 22.00 »Amici miei (atto III)«.
VITTORIA 17.30 — 22.00 »Julie il piacere è femmina«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Trzin

EXCELSIOR 17.30 — 22.00 »Commando«.
COMUNALE 18.00 — 22.00 »Il mistero di Bellavista«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 — 20.00 »Morski volkovi«, filmsko gledališče ob 20.15 »Pot v vesolje«.
SVOBODA 19.30 »Poročna zveza«, 21.30 »Tifany«.
DESKLE 19.30 »Dvigalo v okvari«.

V sredo, 12. februarja nas je zapustil naš ljubljani in nepozabni

Hubert Močnik

UČITELJ IN VZGOJITELJ

Žalostno vest sporočajo hči Mara, sinovi Vlado, Silvo in Dolfi z družinami in drugo sorodstvo.

Pogreb bo danes, ob 12. uri iz bolnišnice sv. Janeza od Boga v cerkev sv. Ignacija na Travniku in od tam na goriško pokopališče.

Po želji pokojnika namesto cvetja darujte v dobrotelne namene.

Gorica, Columbus (Ohio), Nova Gorica, Trst, 14. februarja 1986

Upravni odbor goriškega Kulturnega doma izreka inž. Močniku prizadeto sožalje ob smrti očeta HUBERTA.

Najpomembnejše Kreftove drame v knjigi »Slovenska kronika«

S skoraj enoletno zamudo je v počastitev osemdesetletnice velikega slovenskega gledališkega ustvarjalca Bratka Krefta v Cankarjevem domu Slovenski gledališki in filmski muzej skupaj s Cankarjevim domom priredil razstavo posvečeno Bratku Kreftu. Seznami prevodov del v tuje jezike, seznami kritik, poročil o gledališkem delu, ocene literarne zgodovine, fotografije iz življenja in dela, knjige, s tem je Gledališki muzej predstavil pisatelja in esejista, ter enega največjih slovenskih režiserjev. Ob tej priliki je izšla tudi posebna publikacija, ki v ekscerpti kritik in poročil in seznami razstavljenega gradiva počasti jubilej človeka, ki ga označuje kot podpredsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti, najpomembnejšega slovenskega režiserja v ljubljanski drami v desetletju pred drugo svetovno vojno in najpomembnejšega slovenskega dramatika po Cankarju. Zaradi izvirnih slovenskih odskih del, ki jih je napisal. Pet od teh izvirnih slovenskih dramskih besedil pa je zdaj istočasno izšlo pri Državni založbi Slovenije pod skupnim naslovom Slovenska kronika. To preprosto ime je močno značilno, saj vse te drame, zbrane v Kreftovi knjigi osvetlujejo značilne dogodke in ljudi v posameznih obdobjih slovenske zgodovine, od srednjeveških let pa do časov stare Jugoslavije. Zajetno knjigo, ki jo je pripravil avtor sam, opremil pa Janez Suhadolc, bodo lahko prijatelji avtorja, še bolj pa ljubitelji izvirne slovenske dramatike uvrstili na častno mesto slovenske izvirne dramske literature. Posebno še, ker ne gre za kako literarno zgodovinsko izdajo, za kritično izdajo, ki bi ocenjevala in vrednotila Kreftovo dramsko stvaritev, temveč za današnji prikaz sodobne in aktualne slovenske dramatike, ki živi med nami.

Knjiga Slovenska kronika vsebuje pet odrskih tekstov in sicer dramo Celjski grofje, herojsko podobo časa kmečkih uporov Velika puntarija, satirično komedijo Kreature, komedijo Kranjski komedijantje in tekst na temo Prešernovega življenja V ječi življenja, ki je edini od teh stvaritev nastal po osvoboditvi. Snov Celjskih grofov je znana, nova Kreftova drama

pa je nastala prav iz odpora proti prejšnjim dramam na isto temo, da razgrne neponarejeno resnico in iz novega zornega kota osvetli poglobitve osebe. Enaka misel, odkriti resnico, je vodila pisatelja pri ustvarjanju Velike puntarije, drame o kmečkih uporih. Kreft je osvetlil herojsko, toda kritično orisano podobo časa in dogodkov in razgrnil puntarje kot preudarne ljudi z vsemi človeškimi tegobami in stranpotmi. Med tema dvema dramama je nastala komedija Kreature, ki so jo zaradi predvojne cenzure igrali pod imenom Malomeščani, le v Pragi z originalnimi izrazitimi poudarki.

Tik pred vojno je Kreft zasnoval Kranjske komedijante, katere uprizoritev je preprečila cenzura v prvih dneh okupacije, tako da je ta komedija čakala na prihod na slovenski oder do osvoboditve. Zato pa je ta komedija slovenskega razsvetljenstva s prikazom Linhartovega in Zoisovega kroga slovenskih razumnikov doživela izjemnen uspeh. V našem času je bil napisan poslednji prispevek v knjigi, igra V ječi življenja, ena od Kreftovih variacij na temo Prešernovega življenja in pesnikovega slovesa. Ne gre torej za vse, temveč za petersko najznačilnejših odrskih tekstov Bratka Krefta, ki jih je pisatelj za sedanjost izdal opremil s svojimi uvodnimi dramaturškimi esei. V njih avtor osvetljuje zgodovinsko ozadje posameznih dram, zlasti Velike puntarije in Celjskih grofov, razgrinja svoje misli o času, ljudeh in usodnih dogodkih ter osvetljuje svoje namere pri oblikovanju časa in ljudi. Tako so teksti sami dopolnjeni z izvirnimi avtorjevimi mislimi in napotki. Pri tem nas bodo vedno znova pritegovali Kreftovi izsledki in spoznanja o Prešernu, na katere je treba še posebej opozoriti.

Bratko Kreft je lani obhajal svojo osemdesetletnico. Njegov življenjski opus je poln delovnih in ustvarjalnih uspehov. Knjiga njegovih dram predstavlja le del tega njegovega dela, pa čeprav morda najpomembnejši ustvarjalni literarni del. Zato pomeni ponoven izid Kreftovih petih dram v eni knjigi dostojno počastitev pisateljevega še vedno ustvarjalnega življenjskega jubileja.

S.L.Ru.

Radijski odmevi

Ukradena hiša

Da je sporazumevanje med ljudmi, posebno če gre za usodne življenjske interese, večkrat sila težavna zadeva, govori posredno igra o »ukradeni hiši« Evalda Flisarja. Še več: nemogućnost sporazumevanja se stopnjevano sproži toliko bolj, v kolikor je pripoved locirana med prekmurske cigane, torej tisto vrsto ljudi, ki imajo nekoliko posebno logiko razumevanja pa tudi ukrepanja.

Ko gre za dediščino, bolje hišo, v katero naj bi se vselila tudi Miška in Ema, pride do kar neverjetnih situacij, ki jih sodišče nikakor ne more spraviti v red, pa če si še tako prizadeva za pravilno razrešitev. Oškodovani par namreč preprosto noče slišati za dvoje oporok, za prvo, ki mu daje pol hiše, in za drugo, ki daje vse poslednji pokojnikovi ženi. Najvišje načelo je pač tisto, po katerem moraš dobiti tisto, o čemer si tako dolgo sanjal — spet smo pri nesojenju hiši — še višje načelo pa je potreba po strehi in varnem zavetišču, skozi katerega veter ne more pihati tako neusmiljeno, kot se to dogaja v ciganskem naselju v bližini. Pravica seveda misli drugače, zato bodo ne pomirjeni tožniki enostavno nedosojeno hišo razstavili, premaknili, in jo v zmanjšani obliki postavili na novo.

Radijska izvedba v režiji Adrijana Rustje je nekoliko komično in je kar absurdno igro opremila s prekmurškim dialektom, ki je presenetil s svojo barvitostjo in učinkovito izvedbo osrednjih likov, ki so jih predstavljali izraziti Vladimir Jurc, temperamentna Maja Blagović, zviti Anton Petje in kar groteskno učinkovita Bogdana Bratuž. Posebno posrečeni so bili dolgi uvodni, povsem igralski prizori, ki jih je podčrtano izpostavljati piš vetra okrepljen z odlomki ciganske glasbe. Na žalost pa je igra zajela le tisto dimenzijo ciganske duše, ki se preveša v komične dimenzije, med njimi pa je razpotežovanje prizorov v horizontalo, se pravi v dolga pregovarjanja in prepiranj, kar močno prevasilo igro iz začetne zasnove.

Sodišče je zatorej — kljub plastičnemu sodniku Toneta Gogale, ki izgublja živce zaradi nerazrešljivih situacij — pomenilo izrazito pot vstran, igra se je pričela nestrjeno širiti na vse strani, prekomerno je narasla v obsegu, in je pravzaprav nihala med dvema smerema: med absurdnostjo nesporazumov in življenjsko silo preprostih (ciganskih) ljudi, ki nemara čutijo in mislijo pravilneje od vseh civiliziranih paragrafov. Na ta način je nastala obsirna freska, ki pa nima ne konca ne kraja in bi se lahko nadaljevala v nedogled.

Prispodoba širokega življenjskega toka, ki se slej ko prej vtiri v smotrne, čeprav zelo zapletene rešitve, je sicer v poudarjeni neposrednosti nastopajočih zaživela, bila pa je tekstovno premalo strnjena in dramaturško očiščena.

JANEZ POVŠE

Mali Eyolf v Rossettiju

Praznina meščanskega sveta

Na pustni torek smo si v gledališču Rossetti ogledali dramo Henrika Ibsena »Mali Eyolf«, ki jo je uprizorila gledališka skupina Centro teatrale brecciano compagnia della Loggetta.

Delo je režiral Massimo Castri, scene in kostume je izdelal Maurizio Balò. V glavnih vlogah so nastopili Virginio Gazzolo, Paola Mannoni, Emanuele Lamaro, Micaela Esdra, Alarico Salaroli in Anna Lelio.

Režiser je predstavlo zastavil tako, da je poudaril predvsem praznino meščanskega sveta, njegovo čustveno topost in nepomenskost besed. Ko protagonisti govorijo, je kot da berejo iz slovarja. Tudi tragedija, ko mali Eyolf umre, jih ne spravi iz gluhe loze. Ostajajo le Ritina (Mannoni) senzualnost, Alfredove (Gazzolo) bolne sanje in globoka nemoč avtentičnega življenja. Scena je bila za nalašč kičasta. Vendar je »razglednica« severnega fjorda, ki je z ozadja kar »bilas« v občinstvo na svoj način le motila predstavo. Delo sodi med konverzacijske drame in v prvih dveh dejanjih je bil dialog razpršen, kot da ga odrski prostor vpija. Kopičenje misli in stavkov ni sprožilo prave tesnote in atmosfere.

Drugače je bilo v tretjem dejanju, kjer se z drugačno sceno in z ožjim prostorom namenjenem igri pozornost vendarle osredotoči na igrance in besede. Dialog se tako izostri, izostri se tudi nevdana komunikacija med nastopajočimi, kar seveda dvigne učinkovitost predstave.

A. M.

Iz likovnih galerij

Obilica manjših olj z motiviko marin

Pedra Zandegiacomo spada med veljavnejše likovne mojstre tržaške starejšje generacije. Čeprav smo se včasih srečali tudi s kako njeno risbo, jo poznamo predvsem po njenih oljih, saj se v svoji dolgi likovni karieri izraža skoraj izključno v tej likovni govorici. V svet umetnosti so jo sicer uvažali znani mojstri z močno osebnostjo, toda Pedra Zandegiacomo je zgodaj izbrala povsem svojo likovno pot in to tako v načinu slikanja, kot tudi pri izbiranju motivov. Pri obisku njenih razmeroma pogostnih razstav, smo imeli večkrat vtis, kot bi listali po starem albumu, ki nam posreduje življenjska dogajanja iz že davne dobe na prehodu iz prejšnjega v naše stoletje. Hkrati pa umetnica ume v prav tako svojem slogu prepričljivo prikazati tudi kako prijetno ali še raj ne neprijetno aktualnost. Tako je tudi tokrat, ko je v tržaški galeriji Celsius dala na ogled plodove svojih naporov zadnjega leta in to kar 26

olj, v pretežni meri manjših mer, saj sta na razstavi le dve večji in dve srednje veliki deli, vse ostalo so majhna ali celo zelo majhna olja.

Kot bi bila likovnica svojo razstavo tudi vsebinsko programirala, eno velikih olj prikazuje skupino pustnih šem, pravzaprav mask, saj se na sliki vidijo v glavnem le obrazi. Ob tem delu je prav tako veliko olje z naslovom »Ribički«, ki prikazuje dva ribiča, ki na obrežju krpata mreže.

Prej smo zapisali, da ume likovnica obdelati tudi aktualne teme, kot na primer v olju z naslovom »V prikakovanju«. Tu vidimo moškega v plavem delavskem kombinezonu, ki verjetno zaman čaka na zaposlitev, na delo. Hudo zgovorno je tudi olje z naslovom »Preživeli«. Prikazuje nekaj ljudi, ki so prestali vojno katastrofo, v ozadju je bleščava eksplozija, v ospredju pa vse v razsulu.

Pedra Zandegiacomo pa ni vedno tako mrkogleda, saj je v nekaterih

Odprto pismo Acetu Mermolji

Spoštovani,

na zapis »Utrinki o neki metodi«, ki ste ga objavili na kulturni strani »Primorskega dnevnika« 17. jan. letos, bi bil odgovoril že prej, pa so mi razne poti in z njimi povezane obveznosti to preprečile. A menim, da ima tudi zakasneli odziv lahko svojo vrednost, čeprav ne takó obširen, kot je bil omenjeni Vaš prispevek. Moram pa priznati, da se oglašam predvsem za voljo zaključnega stavka Vašega zapisa, kjer pravite, da Vaš članek »želi biti tudi dokaz te širine in pluralizma«. Čeprav je namreč odtonek ironije v Vaši formulaciji, sem ob omembi pluralizma zmeraj pripravljen sesti pred pisalni stroj.

Rekel pa bi, da ne moremo priti do pravega pluralizma, če se Vi kritično lotevate mojih metod, Vaših metod in metod prijateljev, ki jih omenjate, pa ne upostevate. Marij Čuk, ki ga kot prvega omenjate, je na primer v nasprotju s splošnim občutkom zadoščenja ob odpravi tabu tem, zadoščenja, ki ga je za slovenske pisatelje najbolj učinkovito izrazil predsednik Tone Partljič, — Marij Čuk, pravim, je govoril o »špekulacijah«, o tem, da »skuša kdo za naličjem umetnosti sebi ustvarjati vrtičke«. To se pravi, da je postavljaj pod vprašanje prav novo, sproščeno fazo v slovenski kulturni politiki, ki jo je prav Partljič, celó v pogovoru z M. Čukom (!), poudarjal v »Primorskem dnevniku« v prvih dneh novembra 1985! Ali naj, po Vašem, neosnovano pisanje Marija Čuka človek mirno sprejme? In naj sprejme njegovo sklicevanje na demokracijo ob ugotovitvi, da je Tone Partljič po dolgih letih mene povabil na pogovor v javnosti, medtem ko se ni ne Marij Čuk ne nihče drug skliceval na demokracijo, ko je matica poslušala samo določene glasove, mojega pa preslišala, kot je preslišala seveda še marsikateri drug glas. In ko že govorimo o glasovih: kaj se ne bi marsikdo skliceval — in to upravičeno — na demokracijo ob izbiri slovenskih glasov, kakršno si je zamislila »Slovenska kulturno-gospodarska zveza« za pariški nastop? In referati prof. Lokarja, prof. Tavčarja ter referat podpisanega v Centru Pompidou 22. in 23. januarja — niso bili slovenski glas? Če pa so bili, zakaj jih je »Primorski dnevnik« zamolčal?

Vi se v svojem listu pritožujete, da sem Vas združil z drugimi pisci v tržaškem Delu, pisci, ki me žalijo, ne da bi jim dal kakršen koli povod za to. Pozabite pa povedati bralcem, da ste me obsodili slepomisenja in perverzности; to se pravi, da ste tudi Vi govorili o mojem govoru v Ljubljani, ne da bi ga prebrali; to se še pravi, da ste ravnali natanko tako kot pisec ali pisca v omenjenem Delu.

Dalje. Prav nič ne dvomim, da je Vojmir Tavčar sposoben »izreči kritiko stalinizma«, poudarjem pa, da nima smisla v zvezi z Orwellom govoriti o vsem mogočem, stalinizem pa zamolčati. Vaša omemba, da so borci padali v Stalinovem imenu, ne spada v ta kontekst; če mislite, da so takšni ekskurzusi v sorodstvu z dialektiko, se korenito motite. A sploh ugotavljam, da Vam silogizmi niso posebno všeč, vsaj v diskusiji ne.

Recimo, da drži, da Miran Košuta ne misli na slovenski duhovni parlament, ko odklanja »zahtevo po politični združitvi à tout prix in odpoved subjektivnemu svetovnonazorskemu profilu v imenu narodnosti«. V redu. A kam je potem šel iskat to »zahtevo« po politični združitvi za vsako ceno? Kdo se zanjo zavzema? Kdo jo je enkrat samkrat izrekel? Kdo je da-

nes tako naiven, da bi si zamišljal združitve, pri kateri bi se odpovedali »subjektivnemu svetovnonazorskemu profilu«? Temu pravim jaz konfuznost. In pika. Zakaj če Miran Košuta pri tem ne misli na predlagani slovenski duhovni parlament, o čem potem govori? O svojih sanjah?

Ne, niti najmanj ne mislim na kakšno »popolno diskvalifikacijo« Klavdija Palčiča, samo upiram se ponavljanju uradnih tez — 1951., 1975., 1984. — o tem, da hoče kdo (Kocbek, Spomenka Hribar) »postaviti krvnika in žrtev na isto raven«. Tone Partljič, če naj navedem spet njega, se je večkrat zavzel za to, da bi pravilno tolmačili misli Spomenke Hribar — in jaz se sprašujem: zakaj ne bi funkcionar »Slovenske kulturne-gospodarske zveze« skušal rajši slediti Partljiču kakor uradnemu forumu? Zakaj se »njegov lastno mnenje« kdaj ne bi razlikovalo od veljavnega uradnega?

Na koncu omenjate Marka Kravosa in pravite, da so me njegovi odgovori v Naših razgledih »razkačili«. Pa me niso, kot me ne razburja Vaša razveza z logiko oziroma Vaša ironiziranja, češ da je Pahor »svečenik pluralizma« ali pa, da »kdor ni s Pahorjem, je proti pluralizmu«. Zakaj, če izvezam nekega emigranta, ki je ponavljal stare teze v slabi slovenščini, nihče ne more očitati Zalivu, da ni bil in da ni pluralističen; objavljen ni bil samo, kdor se je Zaliva ogibal ali se ga ogiba.

Nazadnje. Uredništvu in Vam gre zaslug, da ste po dolgoletnem molku spregovorili o obstoju Zaliva. To je vsekakor upoštevanja vredno. Kar se pa Vas osebno tiče, bodite prepričani, da takrat, ko Vas bo življenjska usoda pripeljala do spoznanja bistva pluralizma, takrat bodo Vaše argumentacije vse drugače dosledne in tehtne, kot so te, ki ste jih nanizali v svojem listu.

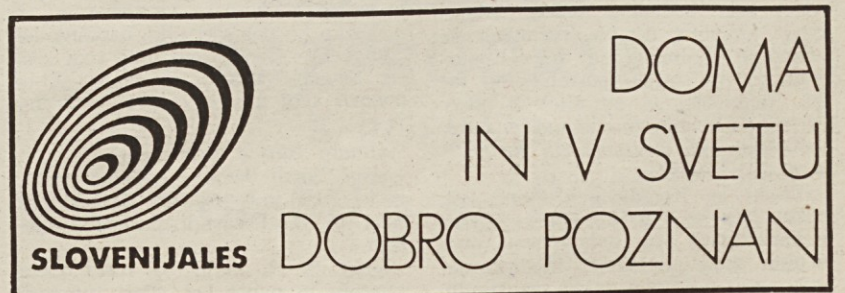
S spoštovanjem
BORIS PAHOR

Pismu Borisa Pahorja bi rad dodal kratek pripis z nekaterimi pojasnili. Članek »Utrinki o neki metodi« bi še enkrat zapisal in podpisal. Prepričan sem namreč, da etikete na podlagi nekaterih stavkov iztrganih iz konteksta ne morejo biti podlaga resnim polemikam. Podtikati nekomu, da iz želje po ne vem kakšni karieri plove po vetru (to očita Pahor v Zalivu Čuku), je malce poceni, posebno če doletni v resnici ni sedel in ne sedi na nobenem stolčku, ki bi ga lahko označili z imenom kariera. To je le primer. Ko bi Pahor ocenjeval le misli in ne bi na podlagi nekaterih zapisanih stavkov natikal ljudem ne ravno lubeznive profile in karakteristike, se polemike ne bi lotil.

V Primorskem dnevniku smo 10. januarja letos najavili vse slovenske nastope v Parizu. Za prvi večer, na katerem je sodeloval Pahor, smo se zmenili z dopisnikom, da nam pošlje zapis. Vse je bilo zmenjeno, le dopisnik ni bilo. To se na žalost dogodi, čeprav je seveda do zainteresiranih krivično. Z naše strani ni bilo volje, da o nekaterih nastopih zamolčimo; vsak glas v Parizu (in drugje) se nam zdi pomemben in vreden odmeva.

O pluralizmu: nisem za cenzuro in izločanja tistih, ki drugače mislijo. Pluralizem razumem kot svobodo in možnost odkritega dialoga tudi ko gre za kočljive zadeve. Zoprne pa so mi lekcije o pluralizmu in to, da nekdo poljubno določa, če sem pluralist ali ne...

ACE MERMOLJA

Nogomet: veliko pričakovanje v Frankfurtu

Danes žreb za EP

FRANKFURT — Danes bo v Frankfurtu žreb skupin za evropsko prvenstvo. Kvalifikacijskega dela se bo udeležilo 32 reprezentanc (izločilnega dela se ne bo udeležila ZRN, ki je organizator sklepnega dela te prireditve). Sestavili bodo sedem skupin (štiri po pet in tri po štiri reprezentance). Le prvouvrščene ekipe vsake skupine in seveda gostitelj ZRN se bodo udeležile sklepnega dela EP, ki se bo pričel 10. junija 1988 v Düsseldorfu in se bo končal 25. junija z velikim finalom na olimpijskem stadionu v Münchnu. Ostala igrišča: Hamburg, Hannover, Gelsenkirchen, Köln, Frankfurt in Stuttgart.

Nosilci skupine 1 so: Anglija, Danska, Španija, Portugalska, Nizozemska, Belgija in Francija. Glede na zelo poprečne nastope zadnjih let je

Italija le 26. na posebni lestvici evropskih držav in je zato med nosilci četrte skupine, v kateri so med drugim še Albanija, Turčija in Finska. Jugoslavija pa je v tretji skupini.

NOSILCI SKUPINE 1: Anglija, Danska, Španija, Portugalska, Nizozemska, Belgija in Francija.

NOSILCI SKUPINE 2: SZ, S. Irska, Romunija, Švedska, Madžarska, Wales in Bolgarija.

NOSILCI SKUPINE 3: Avstrija, Jugoslavija, ČSSR, NDR, Poljska, Švica in Irska.

NOSILCI SKUPINE 4: Škotska, Grčija, Finska, Norveška, Italija, Turčija in Albanija.

NOSILCI SKUPINE 5: Islandija, Malta, Ciper in Luksemburg.

Košarka: kvalifikacije za svetovno prvenstvo v Španiji

»Azzurri« s težavo, »plavi« po pričakovanju

Včeraj so igrali zadnja kvalifikacijska srečanja za svetovno prvenstvo, ki bo letos v Španiji. Igrali sta tudi Italija in Jugoslavija, ki sta z novo zmago osvojili prvo mesto v svojih skupinah.

Italija — ZRN 76:73 (38:39)
ITALIJA: Tonut 2, Gilardi 15, Polessello 2, Brunamonti 13, Villalta 6, Premier 13, Magnifico 11, Vecchiato 4, Della Valle 2, Sacchetti 8.

PADOVA — »Azzurri« so sinoči sicer po pričakovanju premagali reprezentanco ZRN, s prikazano igro pa so povsem razočarali. Zahodni Nemci so bili Bianchinijevim varovancem vseskozi enakovredni in so tudi vodili. Italijani so igrali brez vsake ambicije, tako da čaka zveznega trenerja pred nastopom na SP v Španiji še ogromno dela.

Res pa je tudi, da so »azzurri« i-

grali okrnjeni. Proti poprečnim Zahodnim Nemcem pa je bilo vendarle pričakovati kaj več.

LESTVICA SKUPINE A: Italija 12; ZRN 8; Turčija 2; Albanija 0. (Turčija in Albanija imata tekmo manj). Kvalificirani za SP: Italija in ZRN.

Jugoslavija — Madžarska 112:82 (55:40)

JUGOSLAVIJA: Djordjević 9, A. Petrović 18, Perasović 8, Divac 19, Sunara 8, Radović 14, Vranković 6, Cvjetičanin 9, Vučević 14, Arapović 7.

TITOGRAD — Pred 3.000 gledalci je Jugoslavija v sklepnem kvalifikacijskem srečanju B skupine zanesljivo in brez težav premagala Madžarsko in se tako nepremagana uvrstila na SP.

Čeprav so »plavi« igrali brez več standardnih košarkarjev (ni bilo na

primer Dražena Petrovića), so bili vseskozi zanesljivo v vodstvu, tako da je zvezni trener Čosić lahko poslal na teren vse razpoložljive igralce.

Najboljša od gostov sta bila Likar (26 točk) in Podrogi (17).

V drugi tekmi te skupine je Nizozemska doma premagala Belgijo s 84:65 (38:22) in se tako skupno z Jugoslavijo uvrstila na SP.

KONČNA LESTVICA SKUPINE B: Jugoslavija 12; Nizozemska 8; Madžarska in Belgija 2. (nb)

Danes v Münchnu žreb za SP

MÜNCHEN — V Münchnu bo danes žreb skupin finalnega dela svetovnega košarkarskega prvenstva, ki bo v Španiji od 6. do 20. julija letos. Nosilci skupin so: SZ (Ferrol), ZDA (Malaga), Jugoslavija (Tenerife) in Španija (Zaragoza).

ATLETIKA: danes v New Yorku

Boj svetovnih asov v skoku s palico

NEW YORK — V New Yorku vlada izredno pričakovanje za današnji nastop najboljših skakalcev s palico na svetu. Sovjet Sergej Bubka, svetovni rekorder s 6 metri, se bo pomeril z Američanom Billom Olsonom (svetovni dvoranski rekorder s 5,93 m) in z drugim Američanom Dialom (5,91 m). Na startu bosta tudi olimpijska zmagovalca iz Los Angelesa, Francoz Pierre Quinon, in iz Moskve, Poljak Wladislaw Kozakiewicz.

Avtomobilizem:

Fabi in Berger

MILAN — Italijan Teo Fabi in Avstrijec Gerard Berger bosta v tej sezoni v formuli 1 vozila avtomobila »benetton formula«. Benetton je vso ekipo odkupil od Tolemana.

Od danes rally Švedske

KARLSTAD (Švedska) — Avtomobili lancia delta s pilotoma Alenom in Toivonenom so favoriti na avtomobilskem rallyju Švedske, ki se bo pričel danes in končal v nedeljo. Švedski rally je druga preizkušnja za SP.

Tudi Laudrupu ni uspelo...

Evropski prvaki Juventusa so izločeni iz italijanskega pokala. Turinčani so igrali z okrnjeno postavo in tudi vstop na igrišče Laudrupa (desno na sliki) ni preprečil velikega presenečenja. Juventus je izločen, Como pa četrtfinalist

Smučanje: jugoslovansko prvenstvo v smuku

Brudar in Nataša Bokal

SARAJEVO — Robert Brudar in Nataša Bokal sta jugoslovanska državna prvaka v smuku.

Sarajevčan Brudar, bivši reprezentant, je nemalo presenetil z zmago, čeprav v tej disciplini v Jugoslaviji velikih talentov ni. Lanski zmagovallec Janez Pleteršek se je tokrat moral zadovoljiti s sedmim mestom.

VRSTNI RED

1. Brudar (Sarajevo) 1'17"00; 2. Žagar (Fužinar) 1'17"08; 3. Planinšek (Branik) 1'17"11; 4. Pauko (Branik) 1'17"24; 5. Puhelj (Branik) 1'17"33.

Med ženskami pa je zanesljivo zmagala škofjelčanka Nataša Bokal, ki je bila boljša od Katarine Humar in Mojce Dežman.

VRSTNI RED

1. Bokal (Alpe Tour) 1'19"85; 2. Humar (Novinar LJ) 1'20"52; 3. Dežman (Triglav) 1'21"02; 4. Pušnik (Črna) 1'21"07; 5. Koprol (Olimpija) 1'22"10.

Danes bo na vrsti superveleslalom za moške in ženske.

Tenis: favoriti naprej

BOCA WEST — Tretjega dne na mednarodnem teniškem turnirju v ameriškem kraju Boca West ni prišlo do večjih presenečenj.

IZIDI 1. KOLA: Wilander (Šve.) - Krišnan (Ind.) 6:1, 6:3; Smid (ČSSR) - Cancellotti (It.) 6:2, 6:7, 6:3; Connors (ZDA) - Denton (ZDA) 6:2, 6:4; Edberg (Šve.) - Eriksson (Šve.) 7:6, 6:4; Nyström (Šve.) - Tom Gullikson (ZDA) 6:3, 6:1. **IZIDI 2. KOLA:** Becker (ZRN) - Složil (ČSSR) 6:4, 6:4.

Tržačanka Tauceri na DP

BERGAMO — Na državnem prvenstvu v krosu, ki bo v Bergamu v nedeljo, pričakujejo udeležbo več kot 800 atletov in atletinj. Startna lista nudi vse najboljše italijanske tekače s Covo in Meijem na čelu. V ženski konkurenci, kjer je favoritinja veteranka Possamaieva, bo z dobrimi upi za visoko uvrstitev startala tudi Tržačanka Valentina Tauceri.

(ne)športni močnik

Kdaj bo »Doctor J« igral pri Jadranu?

Kralj italijanskih zasebnih TV postaj Berlusconi je po hudih peripetijah le kupil Milan.

Farina je zbežal brez slave, gospodar naših televizijskih večerov pa je vstopil v nogometno areno. Igra je vedno igra in zato se nam zdi, da novi lastnik Milana ne bi smel imeti velikih težav, saj je med Maurizioom Costanzom in Baresijem ali Rossijem razlika le v fizični kondiciji in seveda postavi. Drugače vsi trije proizvajajo spektakel, rimske circenses, ki naj bi s kruhonom pomirjale množice in odpravljale slabo voljo, ki se povprečnemu državljanu med tednom nabira v želodcu.

V duhu spektakla in spektakularnosti so italijanski časopisi prinesli

novico, da legendarni ameriški košarkar »Doctor J« razmišlja o tem, kako bi prihodnjo sezono prišel v Italijo. Kljub temu da ima že 36 let, bi nedvomno privabil na igrišča številne gledalce.

Kdo ve zakaj nam misel uhaža k Jadranu. Ne da bi Jadran kupil Američana, vendar številni Jadranci navijači sanjajo, kako lepo bi bilo, da bi se vrnil Vitez, da bi prišel Marušič in še kdo. Resnici na ljubo nimamo Berlusconi, čeprav dosega Radio Opčine lepe uspehe in ima številne poslušalce.

No, pa zakaj navijači ne bi upali? Upanje ni samo božja mast, ampak tudi človeška; in kdo ve, kaj nam bo prihodnost prinesla. Vsekakor pa ostanimo športniki; spektakel je lepa stvar, ampak tudi kruta: od rimskega Koloseja pa do milanskega San Sira zahteva kri in žrtve, saj ne gre le za zabavo, ampak tudi za Oblast... ACE MERMOLJA

kratke vesti - kratke vesti

Jadranje: Avstralci v ospredju

FREMANTLE (Avstralija) — »Avstralija 3« je osvojila peto regato svetovnega prvenstva za 12-metrške jadrnice. Druga je bila jadrnica French Kiss, tretja pa »Nova Zelandija KZ 5«. Italijani so zopet razočarali. »Azzurra« se je uvrstila na deveto mesto, »Italia« pa je odstopila.

Plavanje: Lodziewski in Hörnerjeva

VZHODNI BERLIN — Na mednarodnem plavalnem mitingu v Vzhodnem Berlinu sta najboljša rezultata dosegla Sven Lodziewski (3'51"14 na 400 m prosto) in Silke Hörner (1'09"59 na 100 m prsno).

Giagnoni kot Rambo?

CAGLIARI — Novi trener italijanskega nogometnega drugoligaša Ca-

gliarija Gustavo Giagnoni je dejal, da je položaj njegove ekipe skoraj dramatičen in da le Rambo lahko reši moštvo pred izpadom iz lige. »Sicer pa ne gre vnaprej metati puške v koruzo,« je dodal temperamentni trener.

Mundial v Mehiki: devet milijard gledalcev

CIUDAD MEXICO — Organizator mehiškega mundiala je izjavil, da si bo letošnjih 52 tekem svetovnega prvenstva ogledalo preko TV ekranov kar devet milijard ljudi po vsem svetu. Organizator je tudi dodal, da je že 132 držav zaprosilo za prenose srečanj, pričakujejo pa, da se bo število povečalo na 150.

Jurlano dal ostavko

RIM — Predsednik Lecceja Franco Jurlano je dal ostavko kot odbornik italijanske nogometne zveze

Uspešni nastopi idrijskih sankočev

Po uspehih nastopih na tekmah za Karavanški pokal so idrijski sankočerji uspešno nastopili na dveh tekmovanjih, ki so jih konec preteklega tedna organizirali na naravni sankočski progi Zapotoki v Podljudelju člani TVD Partizan Tržič.

Na 9. mednarodni sankočski tekmi za Kozorogov pokal, sodelovali so najboljši slovenski sankočerji, Železničar Sarajevo in dva avstrijska kluba iz Obirja in Sveč, sta mladince Jeram in Velikajne (Idrija) v dvosedu osvojila tretje mesto, članska dvoseda brata Koler (Idrija) pa sta bila druga.

Tudi na tretjem državnem prvenstvu so idrijski sankočerji dosegli dobre uvrstitve. V konkurenci pionirk je bila Pavšičeva druga, enaki uvrstitvi pa sta dosegla mladinski dvosed Jeram - Velikajne in članski dvosed brata Koler.

SILVO KOVAČ

Košarka: borovec Andrej Pieri in Kontovelec Ivo Grilanc pred jutrišnjim derbijem promocijske lige

»Točki sta za obe ekipi dragoceni«

Jutrišnji slovenski derbi v promocijskem prvenstvu med Borom Radensko in Kontovcem Electronic Shop ne bo samo zanimiv zaradi rivalitete med obema ekipama. Jutrišnja tekma na »Prvem maju« bo za obe naši moštvi predvsem pomembna, ker tako borovci kot Kontovci krvavo potrebujejo tile točki. To sta dejala tudi oba naša intervjuvanca, borovec Andrej Pieri in Kontovelec Ivo Grilanc.

Pieri, ki pa jutri ne bo na igrišču, saj je bil žrtve, na srečo lažje prometne nesreče, trenirati pa bo pričel šele prihodnji teden, takole pravi: »Mislim, da bo srečanje zelo napeto in zanimivo, saj tako Kontovci kot mi nujno potrebujemo točke. Kontovci za uvrstitev v play-off, mi pa v boju za obstanek v ligi.«

»Katerih od Kontovčevih igralcev se najbolj bojiš?«
»Bojim se Kontovčeve ekipe kot celote. Res je, v prvem srečanju nas je kar šokiral Ivo Grilanc s svojimi točnimi meti od daleč. Mislim, da bodo moji soigralci lahko zaustavili

Kontovce, le če bodo zelo dobro igrali v obrambi.«

Ivo Grilanc je bil glavni junak prvega derbija med ekipama. S svojimi »bombami« je praktično sam rešil svojo ekipo pred gotovim porazom. Borovci so namreč že vodili s 16 točkami razlike.

Kaj meni Ivo o jutrišnjem derbiju? »Pričakujem enakovreden boj. Točki sta namreč obema ekipama nujno potrebni.«

»Borovci se še verjetno spominjajo tvojih »bomb« za tri točke...«

»Težko bo ponoviti tako uspešno serijo metov. Tedaj sem imel tudi srečo. Seveda potrudil se bom, da bi ponovil svoj nastop iz prvega derbija.«

»Imate težave s postavo?«

»Ne! Igrali bomo s popolno postavo in nared je tudi Valter Ban, ki dlje časa ni igral zaradi poškodbe gležnja.«

Jutri na »1. maju« se torej obeta zanimiv in napet boj. Naši ljubitelji

košarke bodo gotovo prišli na svoj račun.

Naj dodamo še, da bo Breg Adriatherm v tem kolu igral v gosteh proti Santosu. (bl)

NA GORIŠKEM

Domovci bodo jutri igrali na domačih tleh zelo važno tekmo v boju za obstanek, saj jutrišnji nasprotnik Polisontina iz Pierisa trenutno zaseda v družbi »belo-rdečih« in Virtusa Julia Auto zadnje mesto na skupni lestvici.

Naši so v prvem srečanju v Pierisu izgubili s sedmimi točkami razlike, takrat pa so igrali izredno nezbrano. Polisontina je poprečna ekipa, ki pa nasprotnika lahko tudi preseneti. Domovci so v zadnjih tekmah igrali zelo povprečno, v zadnjih treh pa so tudi nastopili močno okrnjeni. Jutrišnje srečanje bo zato pokazalo, ali je domovcem le uspelo prebroditi krizo. Tekma bo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici ob 20. uri.

(M. Čubelj)

Na stadionu »Prvi maj« je jutri pričakovati ogorčen boj za točki. V promocijskem prvenstvu bo namreč na sporedu slovenski derbi med borovci in Kontovci. Na sliki: akcija iz derbija v prvem delu prvenstva, ko so zmagali Kontovci

Dom Agorest povsem zadovoljil

Odbojkarice Doma Agorest so gotovo najprijetnejše presenečenje četrtoligaškega prvenstva, saj se kot novinke nahajajo na več kot dobrem četrtem mestu, povrhu pa so tudi zelo mlada ekipa, ki ima pred sabo lepo bodočnost

mladinska košarka - v središču pozornosti

A. Pupis (Sokol): »Kakovost narašča«

Andrej Pupis je pri Sokolu ena glavnih osebnosti košarkarskega odseka. Enkratni igralec in dvakratni trener. V prvenstvu 1. divizije je zavzet kot igralec, istočasno pa ekipo tudi trenira. Kot trener je zaposlen tudi z ekipo naraščajnikov. Sožitje med vlogama igralca in trenerja je pri njemu prava vsakdanjost.

»Za ekipo 1. divizije treniramo dvakrat tedensko, z naraščajniki pa trikrat. Samo enkrat padeta dva treninga v isti dan. Z dodatkom dveh tekem je moj teden res natrpan s košarko. Smatram, da dvojna vloga, ki jo igram, pozitivno vpliva na moje trenersko delo pri ekipi naraščajnikov. Ne toliko iz zgolj tehničnega vidika. Kot igralec iz živega doživljam določene situacije med tekmami in skušam svoje občutke in reakcije prenesti tudi na mlajše igralce.«

»Kakšni so trenutni pogoji za delo pri Sokolu?«

»S prihodom Petra Brumna so se letos pogoji bistveno izboljšali. Spoznavamo veliko novega, tako iz tehničnega kot taktičnega vidika. Učinkovita je metodika in kakovost treningov se je zvišala.«

»Opisi nam igralski kader in srednjeročne perspektive.«

»Ekipo sestavlja 14 fantov, med katerimi je nekaj takih, ki zaradi

nadarjenosti izstopajo. Če se bodo razvili v nadpovprečne košarkarje, bo odvisno od njihove vztrajnosti pri delu. Vsaj za nekaj let menim, da je nujna prisotnost Brumna. Kot neposrednega učitelja igralcev in še bolj kot vzgojitelja trenerskega kadra.«

»Značilnosti naraščajniške ekipe Sokola in predvidevanja za naslednjo prvenstveno tekmo.«

»V prejšnjem kolu zaradi slabega vremena nismo igrali proti Don Boscu. Med hibe bi v prvo vrsto postavil nezanesljivost pri igranju na pričakovanem nivoju, pozitivna pa je za ekipo pridobitev večje taktične zrelosti. Izraža se v zadoščenju pri uspešnih obrambnih akcijah in ne samo v slikovitih napadalnih potezah. V prihodnji tekmi bomo doma igrali proti Libertasu. Prvo tekmo smo tesno izgubili in naš cilj je po prava tedanjega spodrsrlaja.« (K.B.)

Odbojka: v 1. moški diviziji

Sloga bo protagonist

INTER — SLOGA 1:3 (15:5, 15:17, 10:15, 7:15)

TRAJANJE SETOV: 12, 26, 15, 11. SLOGA: Brass, Čač, De Waldenstein, Gulič, Hrovatin, Komar, Kralj, Pahor, Sain.

Mlada Slogina ekipa je po razburljivem srečanju v sredo povsem zaslužen premagala tržaški Inter 1904, ki je zelo solidna šesterka. Sestavlja jo mladi in visoki igralci, katerih orožje sta zlasti izredno oster servis in visok blok. Začetek tekme ni obetal nič dobrega, saj so slogaši izgubili prvi niz, v drugem pa že visoko zgubljali s 5:14. Tedaj pa so se zbrali, z veliko mero zagrizenosti in borbenosti začeli nizati točke in tudi osvojili set. Inter se je našim fantom upiral še v tretjem, ko pa je tudi ta pripadal slogašem, so ti imeli lahko pot do zmage.

Že v svojem prvem nastopu so tako Slogini fantje dokazali, da bodo v svoji skupini prav gotovo med protagonisti prvenstva. (INKA)

V ospredju prvenstva under 16 na Tržaškem Bor (fantje) in Sloga Sklad M. Čuk

Potem ko so na Tržaškem arhivirali prvenstvo under 18, v katerem smo na ženskem področju beležili velik uspeh slovenske odbojke s tremi prvimi mesti (Friulexport, Breg in Sokol), velja vso pozornost nameniti mlajši kategoriji under 16, v kateri se prav tako obetajo zelo dobri uspehi naših šesterk.

Zal je za to kategorijo zelo težko podati jasno sliko, kajti sneženje prejšnjih dni in pa tudi druge okoliščine preprečujejo sestavo verodostojnih vrstnih redov, saj je mnogo tekem odpadlo ali pa niso bile odigrane.

Kar se moške konkurence tiče (skupno nastopa le pet ekip, kar pa je lep napredek v primerjavi z lansko sezono, ko sta se v prvenstvo vpisali le dve) vse kaže, da je boj za naslov pokrajinskega prvaka omejen na CUS in Bor. Slovenski fantje so trikrat zmagali in so še nepremagani, CUS ima tekmo in zmago manj. Neposredni spopad med ekipama (zadnje ko-

lo prvega dela) bo že jutri ob 19. uri na 1. maju. Borovci se zavedajo, da je njihova naloga zelo težka, saj je menda CUS favorit, toda razlika med šesterkami ne bi smela biti preveč očitna. Tretja sila prvenstva je NPT, prisotnost La Marmotte in Volley cluba je le simbolična, kar pa je bilo tudi pričakovati.

V ženski konkurenci (14 ekip, dve skupini) so boji šele na začetku. Prva ekipa Sloge, Sklad M. Čuk (lanski prvak), je že začela s svojo serijo prepričljivih zmag z 2:0 in jo brzkone do konca tekmovanja ne bo prekinila. V skupini A so še nepremagane tudi borovke, ki pa so doslej imele lažji spored. Ostale naše tri šesterke (Sloga B, Sokol in Kontovel Electronic Shop so že okusile grenkobo poraza, toda v večini primerov je šlo za neuspeh v slovenskem derbiju, tako da imajo še vse možnosti, da se dokopljejo do visoke uvrstitve.

UNDER 16 — ŽENSKES SLOGA A Sklad Mitja Čuk — CUS 2:0 (15:6, 15:8)

SLOGA A SKLAD MITJA ČUK: Drnovšek, Križmančič, Maver, Milčević, Mijot, Sosič.

Gripa je tokrat zdesetkala slogine mladinke, tako da je naša ekipa nastopila krepko okrnjena. Kljub temu tržaška ekipa slogašicam ni bila nikoli enakovreden tekmeec. (INKA)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

INTER 1904 — SOKOL 3:0 (12:15, 9:15, 14:16)

SOKOL: Radetič, Pizziga, Rudeš, Elena in Katja Legiša, Lara in Tanja Masten, Vintžin in Škrk.

Sokol je igral prvič v prvenstvu 1. divizije, saj so prvo tekmo, kot že omenjeno, preložili. Vse tri sete je Sokol uspešno zmagal, v prvih dveh nizih je bil v vodstvu. Nasprotnice so imele močan anpad. (Pizziga)

Rokomet: prvenstvo mladincev

Krasovci napredujejo

CIVIDIN JAEGERMEISTER — KRAS TRIMAC 34:16 (17:8)

KRAS: Klinc, Grilanc, Predonzani 1, Gruden 1, M. Grilanc 5, Simonteta 1, Kralj, Raseni 5, Betocchi 1, Košuta 2.

V zadnjem kolu prvega dela prvenstva so se Krasovi mladinci v gosteh pomerili z močnim Cividinom. Tudi tokrat je bil v njihovi igri opazen bistven napredek. Takoj na začetku je bilo jasno, da Čotičevi varovanci veliko bolj izkušeni in telesno močnejši tržaškimi vrstnikom ne bodo kos, kljub temu res ne moremo reči, da so odigrali podrejeno vlogo. Hrabro so se vrgli v boj in na trenutke tudi spravili v velike težave nasprotnikovo obrambo z akcijami, ki so se v večini primerov zaključile z uspešnim strelom na nasprotnikova vrata. Nekaj težav so imeli le v obrambi, kjer se jim poznajo velike vrzeli. Laskavo oceno za služi vratar Klinc, kot že nekajkrat doslej. (Z.S.)

danes igra za vas

Beti Prašelj

totocalcio

Como - Milan	1	2	X
Inter - Bari (1. polčas)	1		
Juventus - Torino	1	2	X
Lecce - Atalanta	2	X	
Napoli - Fiorentina	1		
Pisa - Udinese	2		
Roma - Avellino (1. polčas)	1	X	2
Sampdoria - Verona	1		
Bologna - Vicenza	1		
Sambenedettese - Monza	1	2	
Triestina - Cagliari	1	X	
Andria - Martina	X		
Rende - Reggina	X		

Beti Prašelj (letnik 1962) se z odbojko ukvarja kakih 9 let. Začela je dokaj pozno pri Kontovelu in še vedno nastopa za to društvo. Najprej je igrala v mladinskih ligah, nato v C-2 ligi in sedaj v D ligi. V društvu je bila aktivna tudi kot vaditeljica. V obdobju od leta 1981 do lanske sezone je svoje znanje posredovala najprej ekipam mini-volleya, nato pa dekletom, ki sedaj igrajo v prvenstvu under 16.

Prejšnji teden je Ines Orel pravilno napovedala 12 izidov.

konjske dirke - konjske dirke

V Bologni (prva dirka — Arcoveglio) smo pristaši Bioscala (skupina X), ki je v dobrem izhodiščnem položaju. Čeprav starta penaliziran bi svoje lahko opravil tudi Borgia (skupina 2). Kar se tiče skupine 1, pazite na Allarda!

Težka dirka se obeta v Padovi. Tvegamo napoved za višje kotiranege Forziere (skupina 2). Opozoriti je treba tudi na Bagnia (skupina X). Presenetila bi lahko konstantna Barbaregina in Astro Pra (skupina 1).

V Firencah lahko poskusimo postaviti Allogala (skupina 2), konja z dobrimi sposobnostmi, in na Dulutija, ki starta ugodno. Glede skupine 1 opozarjamo na zaveznice Bondessa in Dinastia.

Četrta dirka v Milanu je nekoliko zapletena. Možen protagonist je Carasco (skupina X). Skupini 2 načelju je Dendelov, nedavni zmagovalec. V skupini 1 je nevaren Desbrel Mo.

Verjetni protagonist pete dirke v Tarantu je Camposvelto (skupina 1). Njegov resen nasprotnik bo gotovo Dingo Ve (skupina X). Besedo bi lahko imel tudi Degre Bi (skupina 2).

V Trstu pozor na Ascada (skupina X). V formi je tudi Demecu (skupina 2). Paziti treba tudi na hitrega Talstara (skupina 1).

DIRKA TRIS

Na startu dirke v Neaplju (Agnano) bo 23 konjev v štirih vrstah. Kot zmagovalca napovedujemo številko 2 Appunta. Naš drugouvrščeni je Casché (številka 6), kot tretjega omenimo Centa (številka 12). Za sisteme: št. 21 (Molly Brodda), št. 22 (Blomette) in št. 5 (Bechamel).

totip

1. — prvi	X
2. — drugi	1 2
3. — prvi	2
4. — drugi	X 1
5. — prvi	2 1
6. — drugi	1 2
7. — prvi	X 2
8. — drugi	1
9. — prvi	1
10. — drugi	X 2
11. — prvi	X
12. — drugi	1 2

iz planinskega sveta

»Pustni ponedeljek SPDT« povsem uspel

Tradicionalni »Pustni ponedeljek SPDT«, ki ga že dolga leta za pustni ponedeljek v Dijaškem domu v Trstu prireja Mladinski odsek SPDT, je letos povsem uspel. Čeprav je bilo vreme, kot pač vse te dni, tudi tokrat nenaklonjeno, se je na tem pustnem večeru zbralo res dosti ljudi, ki so se zabavali ob glasbi za mlade, pa tudi za starejše.

Sicer pa je bil »kulturni program« kar se da pester in raznolik. Na sporedu je bil srečolov, nagrajevanje najlepše in sploh najbolj originalne maske, tekmovanje v plesu in še marsikaj. Nagrado za najbolj značilno masko je prejel Branko Janković, ki se je preoblekel v nežnega zajca Teneroneja, ples za najmlajše pa je osvojila Eva Kralj.

Zelo zanimivo je bilo tekmovanje v plesu odprto za vse, ki ga je po maratonskem boju, v katerem so morali plesalci dokazati, da obvladajo lepo število bolj ali manj znanih plesov in plesnih korakov, osvojil par Aldo in Mariza Žezlina, na drugo mesto pa sta se prebila Edo Starc in Elena Kalc. V odločilnem rock'n'rollu, ko sta na plesišču ostala le dva para, je bil starejši par presenetljivo boljši od dosti mlajšega. Tretje mesto sta osvojila Ervin in Eda Gombač, ki sta že večkrat to tekmovanje tudi osvojila. Na koncu je treba še pohvaliti člane Mladinskega odseka SPDT, ki so večer brezhibno organizirali ter vse druge, ki so na kateri koli način pripeli, da so se prisotni v ponedeljek zvečer v Dijaškem domu zabavali.

Smučarsko delovanje SPDT

SPDT prireja za nedeljo, 16. t.m., ob priliki 6. pokala Skdanc, ki ga v Ravasclettu organizira SD Mladina, avtobusni izlet. Avtobus je že poln, zbirališče izletnikov je na Foro Ulpiano v Trstu (izpred tržaške sodne palače) ob 6.15, odhod pa točno ob 6.30.

Vsi tisti smučarji, člani SPDT, ki bi se radi udeležili pokrajinskega smučarskega prvenstva, ki bo v Sappadi v nedeljo, 23. t.m., naj se do torka, 19. t.m., javijo načelniku Smučarskega odseka SPDT Pavlu Fachimu (tel. 742-488).

Tradicionalni pohod na Stol

Enaindvajseti zimski spominski pohod na Stol bo letos od 21. do 23. februarja, udeležili pa se ga bodo, kot

vedno, tudi zamejski planinci. Kogar ta pohod zanima, naj se obrne na odbornika SPDT Maria Miliča (telefonska številka 229-258).

PD Ilirska Bistrica medtem že dvajseto leto zaporedoma prireja tradicionalni zimski pohod na Snežnik. Ta bo v soboto in nedeljo, 15. in 16. marca. Vse podrobnosti bomo še javili.

Povratak tržaških alpinistov iz Patagonije

Včeraj sta se vrnila domov tržaška alpinista, člana društva CAI XXX Ottobre Mauro Petronio in Marco Sterni, ki sta skupno s štirimi drugimi soplezalci iz Italije dne 10. januarja najprej osvojila Cerro Torre v Patagoniji, le teden kasneje pa še po novi smeri Fitz Roy. Ta dvojni vzpon na mitični patagonski gori je vsekakor izjemno dejanje, ki sta ga sinoči zalila skupno s prijatelji in soplezalci društva CAI XXX Ottobre. Sedaj imata oba alpinista dovoljenje za leto 1988 za himalajski osemisočak Anapurna I. Tja se bosta podala skupno z dvema plezalcema iz Agorda.

Poletje 85 na Aljaski

Lanskoletna sezona v gorah Aljaske je bila odlična. Posledica dobrega vremena in prav takšnih razmer je bila cela vrsta uspešnih odprav. Mount McKinley (6194 m) je osvojilo kar

645 alpinistov, poleg tega so na druge vrhove v okolici opravili 91 vzponov. V letih 1983 in 1984 je na McKinley splezala 474 oziroma 324 alpinistov. Leto 1985 je bilo tudi relativno varno: poleg dveh smrtnih žrtev samo pet resnejših reševalnih akcij.

Negostoljubna Antarktika

Pred kratkim se je vrnila v domovino šestčlanska avstrijska alpinistična odprava, ki je imela v načrtu osvojitve Južnega tečaja in tudi alpinistične ture na področju Viktorijene zemlje (vključno z vzponom na Mount Mito, 4183 m). Toda ladja, s katero so pluli proti Antarktiki, je zadela ob ledeno goro (tretja nesreča letos!) in se v 15 minutah potopila. Na srečo se je vseh 21 oseb, kolikor jih je bilo na ladji, pravočasno zateklo na led, od koder so jih potem rešili ameriški helikoterji. Alpinisti zatrjujejo, da bodo poskusili znova, vsem težavam navkljub (prvi poskus leta 1914 se je končal že v tržaškem pristanišču, prekinil ga je atentat na Ferdinanda).

Sam na Fitz Roy

Spet novička iz Patagonije. Triindvajsetletni Salzburgar Thomas Bumbendorfer se je kljub neugodnim vremenskim razmeram v osmih urah sam povzpel na 3441 m visoki argentinski Fitz Roy. (dj)

OD 15. FEBRUARJA ZA 6 TEDNOV

MUGGIA SPORT

UL. DANTE 5 — MILJE

VSE ZA ŠPORT — SMUČANJE — TENIS — NOGOMET KAMPIRANJE — PODVODNE ŠPORTE IN PROSTI ČAS

POPOLNA RAZPRODAJA

S POPUSTI

OD 50% DO 80%

Obv. občini 30.1.86 prot. št. 1587

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 50.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 350.00, letno 3.500.00, za organizacije in podjetja mesečno 500.00, letno 5.000.00, letno nedeljski 1.200.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA 18%. Osmernica, zahvale in sozajala po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx. 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

14. februarja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze založniških
založnikov FIEG

Drzen rop pri Vicenzi

BANDITI UBILI POLICISTA

VICENZA — Mlad policijski agent je bil ubit včeraj zjutraj med spopadom z roparji, ki so vdrl v tovarno zlatega nakita Chiampesan. Med ropom so se banditi polastili zlata v vrednosti dveh milijard lir. Policija in karabinjerji so postavili cestne zapore po vsem Venetu in vneto iščejo bandite, ki so zbežali proti Bresciji.

Po dosedanjih ugotovitvah preiskovalcev so banditi, katerih istovetnosti niso še ugotovili, skrbno pripravili roparski napad. Že v sredo so proti večeru vdrl v stanovanje čuvaja Costantina Bortolija in ga onesposobili skupaj z ženo in sinovi. Nato so mirno počakali do jutra, ko je prišel v tovarno, ki zaposluje 60 delavcev, eden od lastnikov, Mario Chiampesan. Z orožjem v roki so ga prisilili, da jim je odprl varnostno blagajno, iz katere so nagrabili zlata.

Medtem so prišli v službo prvi delavci, katere so banditi onesposobili in zaprli v skladišče. Ko so se pripravljali na beg, pa je prispel drugi lastnik tovarne, Lino Chiampesan, ki je zasumil, da nekaj ni v redu in je iz telefonske kabine obvestil policijo. Izvidniški avto letečega oddelka je prestregel roparje v neposredni bližini o- brata, vendar je banditom uspelo, da so pobegnili.

Ob vhodu na avtocesto je bandite prestregel drugi izvidniški avto. V tem spopadu je bil ubit policist Alessandro Fui, po rodu sicer iz Barija, ki pa je bil pred nekaj leti dodeljen kvesturi v Vicenzi. Fuia, ki je bil za vo-

lanom policijskega avta, so krogle banditov zadele v glavo in prsi.

Po spopadu so banditi nadaljevali beg po avtocesti. Med potjo so z orožjem v roki prisilili nekega zdravnikarja, da jim je odstopil svojo lancio prisma. Kljub temu, da so zamenjali avto, pa roparjem ni uspelo, da bi se mimetizirali. Pri izhodu za Brescia jih je policija spet prestregla. Vnel se je oborožen spopad, banditom pa je uspelo, da so se izvili iz obroča in po-

begnili v Brescia, kjer so se baje polastili mercedesa in z njim nadaljevali beg.

Enega od avtov, s katerim so roparji bežali, je policija našla v prvih popoldanskih urah v središču mesta. Nedaleč pa so v posodi za smeti našli tri pištole, brzostrelko in puško s skrajšanimi cevmi. Neka priča je povedala, da se je z avtom pripeljal moški, ki se je nato oddaljil šepaje, morda ker je bil ranjen v nogo.

Pogreb Marilyn Klinghoffer

NEW YORK — V sredo so s skromno svečanostjo v New Yorku pokopali Marilyn Klinghoffer, vdovo ameriškega turista, ki so ga palestinski teroristi ubili ob ugrabitvi italijanske potniške ladje Achille Lauro. Klinghofferjeva je nepričakovano umrla v nedeljo zjutraj za rakom.

Smrt Marilyn Klinghofferjeve je imela znaten odmev v ZDA, kjer je še vedno živa v spominu smrt njenega moža Leona. Palestinski teroristi, ki so ugrabili ladjo Achille Lauro, so Klinghofferja ubili, ker je bil židovskega porekla, nato pa so ga vrgli v morje skupno z vozičkom, na katerega je bil več let priklenjen.

Ob vrnitvi v New York je Marilyn, kljub hudi bolezni, začela z delom za ustanovitev posebnega sklada, ki je bil poimenovan po možu in ki naj bi imel kot glavni cilj boj proti mednarodnemu terorizmu. Da bi zbrala dovolj sredstev v ta namen, je prodala neki producerski hiši pravico, da o njenih tragičnih dogodivljajih posname film. Po pričevanju prijateljice je ženska pred smrtjo izrazila željo, da bi bil film posnet čimprej.

V Avstraliji prizanesljivejši do pregovorih porotnikov

SYDNEY — Vse kaže, da bodo avstralski porotniki v kratkem lahko svobodno govorili in pisali o posvetovanjih, na katerih odločajo o razsodbah. Tako predlaga komisija za reformo zakonov, ki že več let preučuje avstralski zakonik in predlaga vrsto sprememb. Če bo parlament sprejel predlog, bo to osnova za spremembo doslej zelo strogih norm o žalitvi sodnega zbora.

Komisija, v kateri so znani avstralski pravniki, je oblikovala svoj predlog potem ko je bila vrsta porotnikov prijavljenih sodišču, češ da so kršili dolžnostno tajnost v zvezi s sodnimi postopki zoper vidne avstralske politike. Nekateri politični in odvetniški krogi so zahtevali zaostritev ukrepov proti preveč jezikavim porotnikom, komisija za reformo zakonika pa je bila nasprotnega mnenja. Po mnenju predsednika tega organa bi morali pravico porotnikov do poročanja, o tem kar se dogaja med posvetom, omejiti le v primeru, da obsodba še ni polnomočna ali da je treba zajamčiti varnost kakega porotnika.

Študija ACLI o mladih v Italiji

Zapostavljena mladina

RIM — V zadnjem desetletju v Italiji se je odstotek brezposelnosti med mladimi skoraj potrojil. Leta 1974 je bilo namreč 11,5 odstotka mladih brez posla, lani pa 33,4 odstotka.

To je le eden od zelo nazornih in pretresljivih podatkov, ki ga vsebuje »bela knjiga« o mladih. Študijo, ki jo bodo predstavili danes dopoldne na vsedržavnem sedežu ACLI v Rimu, je pripravilo mladinsko gibanje ACLI v sodelovanju s civilnimi služ-

bami notranjega ministrstva.

Podatke za knjigo so mladi aclisti zbrali lani v spomladanskem in poletnem času. V svoji raziskavi so se usmerili predvsem v analizo anket o položaju mladih, ki so izšle v Italiji od leta 1977 do leta 1985, v preučevanju dela 11 mladinskih organizacij vsedržavnega pomena, v kritični pretnosti posegov v korist mladih, za katerega so se v minulem desetletju odločile večje italijanske občine.

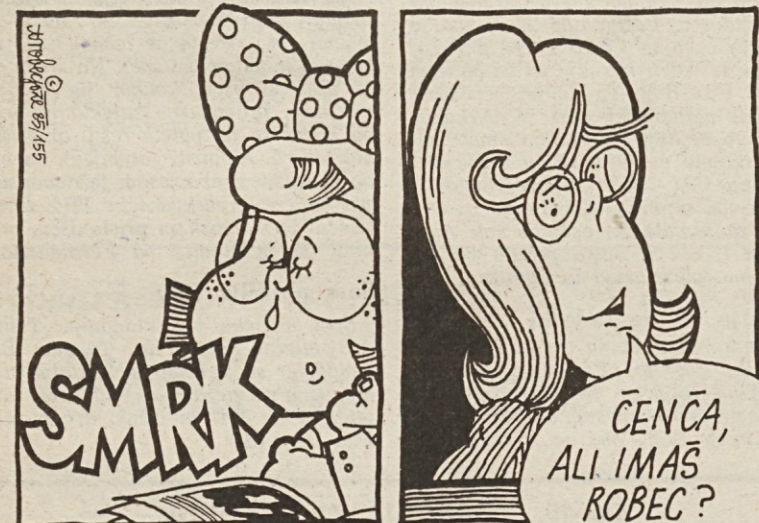
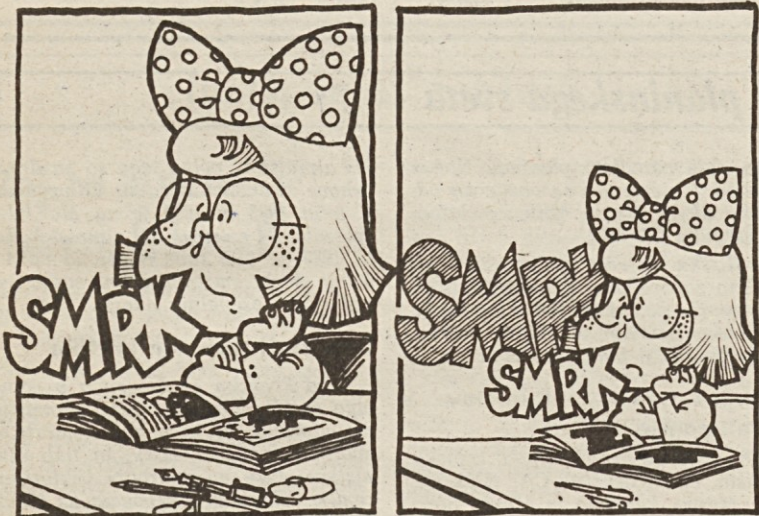
Po zbranih podatkih predstavljajo mladi med 18. in 29. letom starosti približno 15 odstotkov italijanskega prebivalstva in okoli 35 odstotkov delovne sile. Lani je bilo v Italiji 8.500 tisoč mladih med 18. in 25. letom na 56.500.000 prebivalcev, milijon in osemsto tisoč mladih pa je bilo v začetku letošnjega leta brez zaposlitve.

Vzporedno s tem je narasel tudi odstotek prestopnikov in mladinskega kriminala. Leta 1982 namreč je bilo na celotno zaporniško populacijo nad 37 odstotkov mladih med 18. in 25. letom starosti. V omenjenem desetletju je strmo naraščala med mladimi zasvojenost od mamil in prav tako strmo je naraščalo število smrti zaradi prekomernega uživanja drog. Le v lanskem letu je število smrti nekoliko padlo (od 397 mrtvih zaradi mamil v letu 1984 na 233 v letu 1985).

In končno še podatek o izobraževanju. Na 100 mladih, ki začne z osnovno šolo, jih le 87 doseže malo maturu, 36 se jih dokopljje do diplome višje srednje šole, le 7 pa do univerzitetne diplome.

Čenča

Jože Trobec
8.

Furlanija - Julijska krajina

Forni di Sopra - Varmost	130 - 200
Piancavallo	185 - 195
Ravascletto - Zoncolan	120 - 175
Nevejsko sedlo	120 - 180
Trbiž	100 - 130

Veneto

Alleghe - Selva - Val Zoldana	80 - 280
Altopiano d'Asiago	100 - 260
Araha	200 - 300
Auronzo - Misurina	60 - 200
Cortina d'Ampezzo	90 - 160
Falcade	130 - 230
Ferrara di Monte Baldo	90 - 130

snežne razmere

Malcesine - Tratto Spino	40 - 120
Marmolada	160 - 350
Nevegal - Monte Avena	80 - 180
Pieve - Centro Cadore	60 - 200
Recoaro Mille	120 - 160
Sappada	160 - 220
S. Zeno di Montagna - Costabella	50 - 120
Valboite	70 - 150
Tridentinska	
Andalo - Fai della Paganella	180 - 350
Canazei - Prehod Pordoi	90 - 150

Cavalese - Alpe Cermis	80 - 200
Folgaria - Lavarone	80 - 250
Madonna di Campiglio	170 - 280
Mariliva - Folgarida	100 - 250
Moena	70 - 200
Monte Bondone	200 - 230
Panarotta	150 - 190
Peio - Prehod Tonale	200 - 350
Pinzolo	80 - 230
Polsa - San Valentino	180 - 250
Predazzo - Latemar	100 - 200
S. Martino di Castrozza - Prehod Rolle	170 - 250
Tesero - Alpe di Pampeago	80 - 200
Vigo in Pozza di Fassa	120 - 250

Furlanija - Julijska krajina

DEŽELNA
USTANOVA
ZA POSPEŠEVANJE
TURIZMA

Zgornja Karnija
Valdaneer
Paularo
in Timau
ZA SMUČARSE KE

Valpesarina
Pradibosco
Prato Carnico

Za smučarske teke
Izredna zimovanja
za skupine in šole

CIMA
CORSO
DI AMPEZZO

Žičnice obratujejo ob
sobotah in nedeljah
od 9.00 do 16.00

Valcellina
Claut
Cimolais

ZA SMUČANJE

Sauris

...tvoja smučišča...
Karnijski Dolomiti
1250 - 1500
SAURIS DI SOTTO
Tel.: 0433/86000

Ovčja vas

Smučarske naprave
delujejo od decembra
do konca marca
Odlične snežne razmere
za tek in smuko.
Okrepčevalnice

SEDLO CHIANTUTAN
VERZEGNIS

Tri vlečnice, 4 proge,
smuč. tek, smučarska šola,
organizacija tekmovalij in
tečajev.
Cena kot leta 1984

Bližina snega -
prihranek pri bencinu

M. Matajur

Zadruga za uprav. žičnic
1320 n.v. 44 km iz Vidma
Odprto od prvega snega
do 31. marca
vsako soboto, nedeljo in
praznik.
Smučarski tedni
od 8.2. do 16.3.
Popusti za otroke do 12 let
in skupine FIS.
Smučanje pred
hišnimi vrati.

NEVEJSKO SEDLO

120 - 210 cm snega

Piancavallo

— Predprodaja smučarskih kart v nižini
sobotna dnevna karta 15-14.000
praznična dnevna karta 18-17.000
— Poldnevna karta za 5 ur
v prodaji na Piancavallu
ob sobotah 14-13.000
ob nedeljah 18-17.000

Od 1. februarja dalje sezonska karta znižana za 50%

INFORMACIJE: SEDEŽNICA 0434/655126

za tvoje bele
zimske dneve

forni
di sopra

FORNI DI SOTTO

AVTONOMNA
TURISTIČNA
USTANOVA
ZA TRBIŽ IN
NEVEJSKO SEDLO
RABELJ

